

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Sayı 67 / 30 Kasım 1988 / 2.50 DM

Kürdistan'da Silahlı Eylemlilik Siyasal Eylemlilikle Daha da Kapsamlı Boyutlara Ulaşıyor

Kasım ayı Kürdistan'da yoğun silahlı eylemliliğin siyasal eylemlilikle beslenip güçlendirildiği bir ay oldu. Hedef ve yöntemlerdeki zenginleşmeye paralel olarak savaş cephesinin Kürdistan ve Türkiye'nin dört bir yanına taşırılması mücadelemizin nicelik gelişmesine eşlik eden niteliksel gelişmeyi de gözler önüne serdi.

Kasım ayı başlarında özellikle sömürgecilerin asimilasyon kurumlarına yönelerek bu kurumlardan birçoğunu imha eden ve öğretmen adı altında

sömürgeci politikanın sürdürücülüğünü yapan kişileri önemli oranda etkisiz kılan sonbahar eylemlerimiz, Kürdistan'ın çeşitli alanlarında askerlik yasasının başarılı uygulamasıyla da saflara onlarca yeni savaşçı kazandırmıştı. Kasım ayının ikinci yarısında ise hedefler daha da kapsamlılaştırılarak, Türkiye metropollerini de içine alacak şekilde, geniş alanlarda kitleleri eyleme çekici özellik kazandı. Buna ek olarak sömürgeci-faşist düzenin yargı ku-

Devamı 3. sayfada

Özal'ın Fransa Gezisi ve Bazı Sonuçlar

"Fransız-Türk ilişkilerinin ekonomik ağırlığı siyasal alanda da etkisini göstermektedir.

Sadece GAP değil, silah sanayinde de Fransızlar kendilerine yeni bir pazar bulma arayışındalar...

... GAP ile birlikte yeniden canlanacak olan eski rüyalara bir gerçeklik kazandırmak için Fransa'nın önüne Türkiye'ye yönelme bir gereklilik olarak ortaya çıkıyor."

Protesto Gösterisi

Paris'te Özal'a karşı protesto eylemleri gerçekleştirildi.

28 Kasım akşamı Trocadero meydanında 700 Türkiyeli ve Kürdistanlı emekçi bir protesto yürüyüşü düzenlediler.

29 Kasım'da Antenne 2 televizyonu önünde 150 kişilik grup protesto eylemi yaptı.

30 Kasım'da ise Concarde meydanında gösteri düzenlendi.

8. sayfada

"Sosyal Demokrat" maske yırtılıyor SHP, 12 EYLÜL'ÜN PARTİSİ OLMA SIFATINI PEKİŞTİRDİ

SHP Küçük Kurultayı, parti içi tasfiyelerin başlatıldığı, 12 Eylül'ün darbeler ruhunun temsil edildiği ve "bölücülük" heylasına karşı topyekün savaşın ilan edildiği bir platforma dönüştü. Genel Sekreter Yardımcısı Ali Topuz'un ihbarvari konuşmaları ardından bir anda toza-dumana karışan ortam, SHP-MYK'nın aldığı bir dizi sert kararlar durulmaya çalışıldı. Topuz'un ihbarlarını dikkate alan SHP yöneticileri bu sadık bendelerinin danışıklı istifası pahasına da olsa, harekete geçtiler ve İstanbul, Bursa, Malatya, Siirt, Erzurum, İçel ve

Diyarbakır il örgütlerini görevden aldılar. Özellikle açlık grevi eylemlerine sundukları destekle boy hedefi haline gelen bu il merkezleri, parti disiplinini ihlal ve merkezin kararlarını tanınamamakla itham edildiler.

7 il örgütünün görevden alınması kararı ile egemen sermaye ve ordu güçlerinin gözüne girmeye yolunda önemli bir adım atan SHP böylelikle iktidar yolunu açmaya çalışıyor.

SHP bünyesinde yaşanan bu gelişmeler çeşitli tepkilerle karşılandı. Gelişmelerin daha da boyutlanması bekleniyor.

Yazısı 12. sayfada

ONUR SAVAŞINI VERENLER KAZANDI

● Siyasal tutsaklık-savaş esiri statüsü tanıma ve cezaevleriyle yazışma dışındaki tüm istekler kabul edildi.

İsteklerin kabul edilmesi sonucu, önce Eskişehir'de, daha sonra Diyarbakır, Nazilli, Ankara, Erzurum ve Buca cezaevlerinde açlık grevleri sona erdirildi. Son gelen haberlerde açlık grevlerinin bütün cezaevlerinde sonuçlandığı bildiriliyor.

● Eskişehir cezaevinde 22 Kasım'da isteklerin kabul edilmesi sonucu açlık grevi sona ererken; Diyarbakır, Nazilli, Erzurum, Ankara ve Buca cezaevlerinde ise 30 Kasım tarihinde sona erdirildi. Diyarbakır'da durumu ağır olan 27 kişi hastaneye kaldırıldı, 10 kişi ise cezaevi revirinde tedavi görüyor.

Haberi 4. sayfada

Eskişehir Cezaevinden PKK'lı Savaş Esirleri: "Direnmek Yaşamaktır."

Ve Kıvılcım Bozkırları Tutuşturdu Her Yerde Eylem, Gösteri, Açlık Grevleri... Toplum Ayakta!

Uzun bir dönem süren sessizlik ardından, kitlelerin cezaevlerinde çıkan bir kıvılcımla, isyan ateşini tutuşturup ayağa kalkması; tutuşan bozkırın önlenemeyen yangını gibi, daha geniş isyanlara hazır olduğunu da göstermektedir. Ve bir kez bozkır tutuştu... Bu yangını, rejimin ne polisi, ne ordusu ve ne de siyasal kurumları söndürebilir.

5. SAYFADA

Zindan Direnişçilerinin Onurlu Mücadelesine Cevap Veren Kürdistanlı Yurtseverler Yoğun Bir Eylemlilik Sürecini Yaşadılar

Adalet Bakanlığı kararınca gündemleştirilen ve tamamen faşist yasalarla yüklü olan 1 Ağustos Genelgesi'ne karşı, savaş esirleri ve devrimci tutukluların başlattıkları açlık grevi ve ölüm orucu eylemleri, isteklerin kabul edilmesiyle sonuçlanırken; ölüm orucu ve açlık gre-

vi eylemlerinin sürdüğü dönemlerde, Avrupa'da bulunan Kürdistanlı yurtsever, ilerici demokratlar, 1 Ağustos Genelgesi'nin kaldırılması ve zindan direnişçileriyle dayanışmalarını yükseltmek için yoğun eylemler gerçekleştirdiler.

Kürdistanlı yurtseverlerin gerçekleştirdiği eylemlere yönelik bizzat faşist Türk devletince yöneltilen çeşitli saldırı ve provokasyon girişimlerinde de bulundu. Bunun bir örneği İsviç-

Devamı 7. sayfada

Kürdistan Köylüsünün Direnişçi Ruhunun Timsali Hacı Yoldaşı Halk Savaşımızın Zaferinde Yaşatacağız!
10. sayfada

M. Ali Birand, TC'ye Milliyet'te Yayınlanan Röportajının Özeleştirisini mi Veriyor?
13. sayfada

Cezaevi Açlık Grevlerinin Kabul Edilen İstemlerinden Bazıları

- 1- Cezaevi tüzüğü'nün tutuklu ve hükümlülerin lehine değiştirilmesi,
- 2- 1 Ağustos Genelgesi'nin kaldırılması,
- 3- Ana dille (Kürtçe, Arapça vb.) konuşma, mektuplaşma ve savunma hakkının tanınması,
- 4- 12 Eylül hukukunun tüm sonuçlarıyla beraber kaldırılması,
- 5- Görüş sorununa çözüm getirilmesi,
- 6- Basın-yayın organlarıyla yazışmanın ve bunların okunmasının serbest bırakılması,
- 7- Yerli ve yabancı demokratik kitle örgütleri ve kuruluşlarla görüşme, yazışma vb. hakkının tanınması,
- 8- Yasal çerçevede, ülke içi ve dışı yazılı basınla yazışma, ilan, mektup, yazı vb. hakkının tanınması,
- 9- Ailelerin vb. yakınların getireceği daktiloların verilmesi,
- 10- Cezaevinden ailelere, ailelerden tutuklulara telefon görüşü hakkının verilmesi.

Yurtsever Kürdistan halkı! Düşmanın Her Türü Uygulama ve Provokasyonlarına Karşı Büyük Bir Fedakarlık ve Cesaretle Direnelim; Suçlarının Hesabını Soralım!

Bir süre önce sömürgecilerce işkencede katledilen yurtsever Derviş Sevgat'ın kızı, şehit Abdullah Sevgat yoldaşın eşi Hakiye Sevgat yoldaşın Kürdistan halkına çağrısı...

11. sayfada

**DİRENİŞ
KAHRAMANLARIMIZ**

Ulusal kurtuluş mücadelemizin en büyük özelliklerinden birisi, Kürdistan'ın köreltilmiş, unutturulmuş, gözden yitirilmiş değerlerini bulup açığa çıkarması, onları yeni baştan işleyip zenginliklerini ortaya sermesidir. Bu Kürdistan'a ait tüm değerler açısından böyledir. Kürdistan'ın doğası, yeraltı-yerüstü zenginlikleri, kültürü, dili, tarihi; kısacası, her şeyi ulusal kurtuluş savaşımız içinde anlam ve değer kazanmıştır. Ancak bu savaşın açığa çıkardığı en büyük değerlerimiz şüphesiz ki insanlarımızdır. O yüzyıllardır sömürgeci boyunduruk altında biçimsizleştirilen, alıklaştırılan, zavallılaştırılan insanlarımız! O her türlü yetenekleri daha doğmadan köreltilmiş; düşünemez, yaratamaz, konuşamaz hale getirilmiş insanlarımız! O her türlü kaba iş içinde öğütölüp adeta insanlığın dışına itilmiş; dünya nimetlerinden, çağdan, bilimden ve gelişmeden bihaber insanlarımız! O özgürlüğü hiç tanımamış olan, bu nedenle de ona ulaşmanın çabasından uzak ömür törpüleyen; geriliğin batağında boğulmaya çalışılan, lakin bundan rahatsızlık duymayacak denli duyarsızlaştırılmış insanlarımız! Kısacası, dünyanın cenneti üzerinde yaşayıp da cenneti yaşamayan, cehennem azabına mahkum edilmiş zavallı insanlarımız!

Evet, PKK yukarıda durumunu kısaca ortaya koyduğumuz insanlarımızı yeniden keşfetti; onların derinliklerindeki zenginlikleri derinleştirmek için ortaya çıkardı. Düşmanın onlara giydirmiş olduğu sahte kölelik elbisesini parçaladı; özlendeki direnişçiliği, mertliği, savaşçılığı, cesareti ve fedakarlığı gün yüzüne çıkardı. Onları onlara tanıttı. Kötürüm bedenlere güç, dilsizlere dil, dondurulmuş kafalara beyin kazandırdı; onları ayağa kaldırdı, örgütledi, eğitti ve düşmanın üzerine saldı. Köleler ordusundan savaşan bir halk gerçeğine ulaştı. Bu orduda kimler yoktu ki? İşçiler, köylüler, aydınlar, memurlar, esnaflar, çobanlar, işsizler... Yani, her kesimden neferleriyle bir halk!

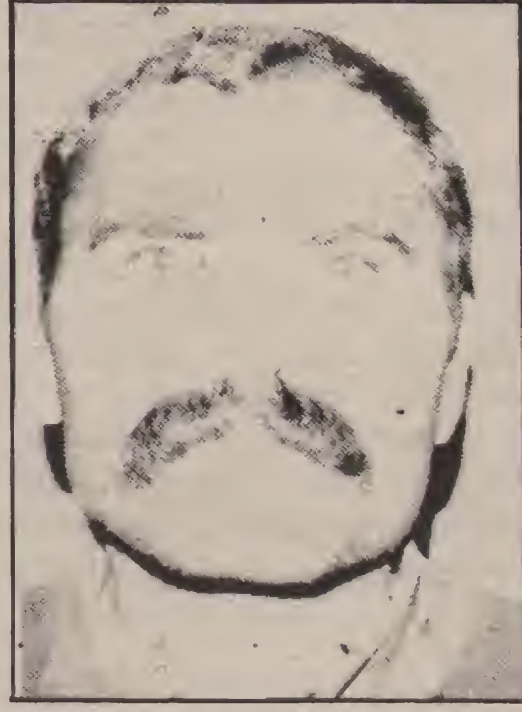
İşte bu ordunun bir neferiydi Ramazan GEZGİNCİ yoldaş. Celal Hoca olarak tanırdık O'nu; ismini Ramaz KAPLAN yoldaştan almıştı. Derin açlar ve yoksulluklar içinden gelen, kurtuluşunu halkımızın kurtuluşuna bağlayan bir Kürdistan köylüsüydü. 1960 yılında Mardin'in İdil ilçesine bağlı Bazgür köyünde doğmuştu. Yoksulluk daha doğarken vurmuştu yaşamına damgasını. Sömürgeciliğin ekonomik sömürü politikasını iliklerine dek hissedene yoksul bir ailedendi, hiçbir mülkleri yoktu. Birçok yoksul Kürdis-

tanlı aile gibi onlar için de ekmek parası kazanmanın yolu sömürgeci metropollerde ırgatlık yapmaktan geçiyordu. Mevsimlik işçi olarak yılın belli aylarında metropole gidiyor; pamuk toplama ve çapalama işlerinde alinteri döküyorlardı. Bunca çaba ve alinterine rağmen ancak kıt kanaat geçinebiliyorlardı. 1977'lere gelindiğinde bu kez de köylerini terketmek zorunda kaldılar. Köylerinde çıkan birtakım anlaşmazlıklar onları Midyat'a sürükledi, ailece oraya yerleştiler.

Celal Hoca gerek yoksulluğu ve gerekse köylerinde okul bulunmaması nedeniyle okuyamamıştı. Yüzbinlerce Kürt köylüsü gibi o da hayattan, yaşam kavgasından öğrenmişti öğreneceklerini. Daha çocuk yaşta-yken başlamıştı hayat kavgasına. Ailesinin yoksulluğu bunu zorunlu kılıyordu. Kürdistanlı binlerce genç gibi o da herhangi bir fabrikada, bir işyerinde çalışacak koşullardan mahrumdu. Yapabileceği bir tek iş vardı: Çobanlık. O da bunu yaptı; 1982'lere kadar Ağrı ve Van'da çobanlıkla uğraştı. Yılın altı ayı süren çobanlıktan elde ettiği kazanç öylesine azdı ki, kalan altı ayda da sırt hamallığı yapmak zorunda kalıyor, ancak böylece yaşamını sürdürebiliyordu. 1982-84 yılları arasında çobanlığı bırakarak pamuk toplama işlerinde çalışmak üzere Aydın'a gitti. Mevsimlik işçi olarak çalışması da maddi sorunlarına çözüm getiremiyordu. Evli ve üç çocuk babasıydı. Ailesini geçindirme yükümlülüğü onu kısıvrak bağlıyor; sürekli bir çözüm arayışı içinde bulunuyordu.

Nihayet bu çözümü bulduğunu sandı. Yıllarca şehirden şehire sürüklenmek yetmemişti; bu kez sıırları aşacaktı. Sömürgecilerin ucuz emek deposu olarak görüp, çeşitli dış ülkelere pazarladığı iş gücü içinde yerini alacaktı. Düşman insanlarımızı açlığa, yoksulluğa mahkum edip sonra da kurtuluş kapısı olarak dış ülkelerin kapısını ardına kadar açıyordu. Bir değil, birçok yönden vurgun vuruyordu böylelikle; hem döviz elde ediyor, hem içte biriken işsizler ordusunu dışarıya kanallıze ederek sorununu hafifletiyor ve hem de insanlarımızı kaynaktan koparıp yurtsuzlaştırma ve yozlaştırma yolunda adımlar atıyordu. Celal yoldaş da bu acımasız çember içinde buldu kendini ve Lübnan'a gitti. Yıl 1984. Kürdistan tarihinde en şanlı sayfalardan birinin açıldığı 1984 yılı Celal yoldaş için de farklı yönde yeni bir sayfanın açıldığı yıl oluyordu. Ulusal kurtuluşun alevi henüz ona ulaşmamıştı. Bunun için daha bir sürenin geçmesi gerekecekti.

Celal yoldaş, Lübnan'da da yine en ağır ve tortu işlerde çalışmak zorunda kaldı; inşaat işçiliği ve kalıpcılık yaptı. Bu arada yeni yeni çevrelerle de ilişkileri geliştiriyor, ufkunu açıyordu. PKK partizanları bu alanda Kürdistanlı emekçiler arasında propaganda ve örgütlenme faaliyetleri yürütüyorlardı. 15 Ağustos Atılımının etkileri devam ediyor; geniş kitleler derin bir ilgi ve sempatiyle ulusal kurtuluş saflarına geliyorlardı.

Ramazan GEZGİNCİ

Bu ortamdan ve gelişmelerden etkilenenlerden biri de Celal yoldaş. Düşmanın asimilasyon politikasının uzanamadığı tertemiz yurtseverlik duyguları ve zorlu yaşamından edindiği dersler onu günden güne ulusal kurtuluşçu saflara çekiyordu. Bu süreçte büyük halk kahramanı Sabri GÖZÜBÜYÜK yoldaşla ilişkiye geçti. Sabri yoldaşın halkçı özellikleri, devrimci-yurtsever ruhu onu daha da çok çekiyor; yurtseverlik görevlerine sahip çıkma sorumluluk ve azmi artıyordu. Günden güne Partiye daha çok bağlanarak aktif bir sempatizan durumuna geldi. Bir yandan o en ağır ve tortu işlerde çalışmaya devam ederken, diğer yandan da kendisinin ve halkının kurtuluşuna gidecek yolu döşemek için dili döndüğünce propaganda yapıyor; Parti yayınlarını çevresine ulaştırıyordu.

1986 yılına gelindiğinde Kürdistan'da mücadelemiz daha da büyük gelişmeler kaydetmekte, eylemlerin yankısı dört bir tarafta duyulmaktaydı. Yurtdışında bulunan Kürdistanlı emekçilerin sempatisi de yükselen eylemlerimize paralel olarak yükselmekte; saflara yeni yeni katılımlar gündeme gelmektedir. Celal yoldaş da bu dönemde kurtuluşunu ARGK saflarında aktif olarak yer almakta gerekerek saflara katıldı. Geride karısı ve üç çocuğunu bırakıyordu; ama biliyordu ki, çocuklarına verebileceği en büyük armağan bağımsız ve özgür bir ülke olacaktır. Biliyordu ki, çocukları ancak böylelikle onun yaşadığı acıları yaşamayacak, diyardan diyara sürüklenmeyecek, çağdaş insanlık ailesinin onurlu birer neferi olacaklardı.

ARGK'nin savaş çağrısına uyarak saflara gelen Celal yoldaş 1986 yılında Mahsum KORKMAZ Askeri Akademisi'ne alındı. Burada okuma-yazma öğrenecek; ulusal kurtuluşçu ideolojiyi daha genişliğine kavrayacak; kişiliğini yeni baştan yaratıp sömürgeciliğin kalıntılarından sıyrılacak ve askeri eğitim görerek geleceğin ARGK komutanları arasında yerini almaya hazırlanacaktı.

Celal yoldaş Akademide tanıdı. Bir ödül töreninde. Akademide öğrencileri arasında partimiz PKK'nın 9. kuruluş yıldönümü vesilesiyle düzenlenen maraton yarışmasında birinci olmuştu ve şimdi bu uzun soluklu direnmesinin ödülünü alacaktı. Başı dimdik gururla bakıyordu arkadaşlarına. Yaşadığı sürece toplum içinde hep

horlanmış olmanın, sıradanlığın, köreltilmiş yeteneklerinin intikamını almanın; "ben de varım" demenin gururuydu bu. Herkesin eşit haklardan yararlandığı bu özgür ortamda insan olmanın onurunu tadıyor, yeniden yaratılıyordu. Destek, yoldaşlık, sevgi ve güveni tadıyor; bunların hakkını vermenin sorumluluğu her geçen gün daha çok yerleşiyordu yüreğine. Sömürgeci egemenlik altında neredeyse silinmiş, yok olmuş bir varlık olmanın aksine, burada yeteneklerini, gücünü geliştirirken, ortaya koymanın özgür şansını yakalıyor; sosyalist insanlar ortamının nimetlerinden yararlanıyordu. İşte kendisine ödül olarak verilen Başkan APO'nun posterini-sımsıkı göğsüne bastırırken, bu değerlerin bilincinde olarak, bunların yaratıcısı APO ve yoldaşlarına bağlılık andı içiyordu, yüreğinin ta derinliklerinde...

Celal yoldaş, Kürdistan köylüsünün tüm özelliklerini bünyesinde taşıyan; bu sınıfın bakış açısı, değer yargıları, zayıflıkları ve güçlülükleri ile şekillenmiş bir yoldaşımızdı. Yıllarca çeşitli işlerde çalışmış olması nedeniyle proletaryanın dirençliliğini ve sabrını da taşıyordu. Ancak kişiliğinde en belirgin özellikler köylü özellikleri idi. Sağlam bir özü vardı, ancak sömürgeciliğin tahribatları altında bu sağlam öz biçime kavuşamamıştı gereğince. Bu nedenle de ulusal kurtuluşçu hareketin onun sağlam özünü daha da sağlamlaştırması, aynı şekilde sağlam ve güçlü bir biçimle de tamamlaması gerekiyordu. Yani her yönden eğitilmesi, yeniden yaratılması gereği vardı. Bu şüphesiz ki bütün Kürdistanlılar için gerekli olan bir şeydir. Çünkü yeni bir düzen ancak yeni kişiliklerle yaratılabilirdi.

Şüphesiz ki eski yapıdan sıyrılıp yeni bir kimliğe bürünmek kolay iş değildir. Uzun çaba gerektirir, bilinç gerektirir, sabır gerektirir ve nihayet eskiye ait her şeyle kıyasıya bir savaş gerektirir. Bunun için de bu süreç sancılıdır, uzundur, yorucudur. Celal yoldaş da yeniden yaratılmanın sancılarını yaşadı. Yıllardır kötürümleştirilmiş beynini yeni düşüncelere açmanın, bunları kavramanın zorluklarını çekti. Eğitimsiz, kültürsüz bırakılması bu zorlukları daha da katmerleştirmekteydi. Ancak yine de kendini zorluyor; ulusal kurtuluşçu ideolojiyi derinliğine kavramaya çalışıyordu. Bu yolda günden güne bir gelişme de kaydediyordu.

Diğer taraftan köylü tutuculuğu, özellikle de zaman zaman zorluklar çekmesine neden oluyordu. Aydın yapının etkilerini yoğun yaşayan yoldaşlarıyla bütünleşmekte zorluk çektiği görülüyordu. Bu bir anlamda doğaldı da. Akademide ortamı, toplumun her kesiminden çeşitli olumlu-olumsuz özelliklerle gelen insanların oluşturduğu çok renkli bir mozaığı andırıyordu. Ancak ulusal kurtuluşçu eğitimle sivililikler törpülenerek adım adım ortak yeni kişiliklere ulaşıyordu. Bu ise belli bir süreç ve çabayı

gerektiriyordu. Ortak amaçlar, giderek ortak kişilikleri yaratıyordu. Bu süreç ise doğal olarak herkesin bünyesinde çatışmaların yaşanmasını gerektiriyordu. Herkes gibi Celal yoldaş bu çatışmayı bünyesinde yaşadı. Eski ve olumsuz olan özellikleri adım adım atarken yeni ve olumlu olana ulaşmaya başladı.

Celal yoldaş bağrında birçok olumlu özelliği de taşıyor ve bu özellikleri Akademi ortamında gelişip serpilme olanağı da buluyordu. Emekçi, fedakar ve çalışkan bir yoldaş. Üretken ve sabırlıydı. Akademi'de kaldığı süre boyunca pratik işlerin üzerine büyük bir kararlılık ve iş bitiricilikle gider, fedakarlık ve alçakgönüllülük gösterirdi. Tam bir devrim emekçisiydi. Onun için büyük ya da küçük iş yoktu; devrime ve yoldaşlarına hizmet vardı. Kendisinde bulunan tüm yetenekleri sonuna kadar seferber ederdi. Bir gün elinde silah yoldaşlarıyla savaşa hazırlanan bir asker, bir gün elinde defter-kalemi bir öğrenci, bir başka gün elinde fırçasıyla, Mustafa Muhammed Ali HASAN (Hayri) yoldaşla omuz omuza koğuşları badana eden bir devrim emekçisiydi. Ve bütün bunları aynı coşku, şevk ve özenle yerine getirirdi.

Biz burada

direnış diyarında,

Orada aranızda,

burada topraktayız.

Umut olduk ekildik:

Toprakta fırtına,

dağlarda isyan,

doğada hayatız.

Ne umut biter kavgada

ne günde güneş.

Özgür ülke,

mutlu hayat için

bedel olduk bedel.

Güneşte rengimiz,

toprakta sevdamız

ve dağda

havamız var bizim.

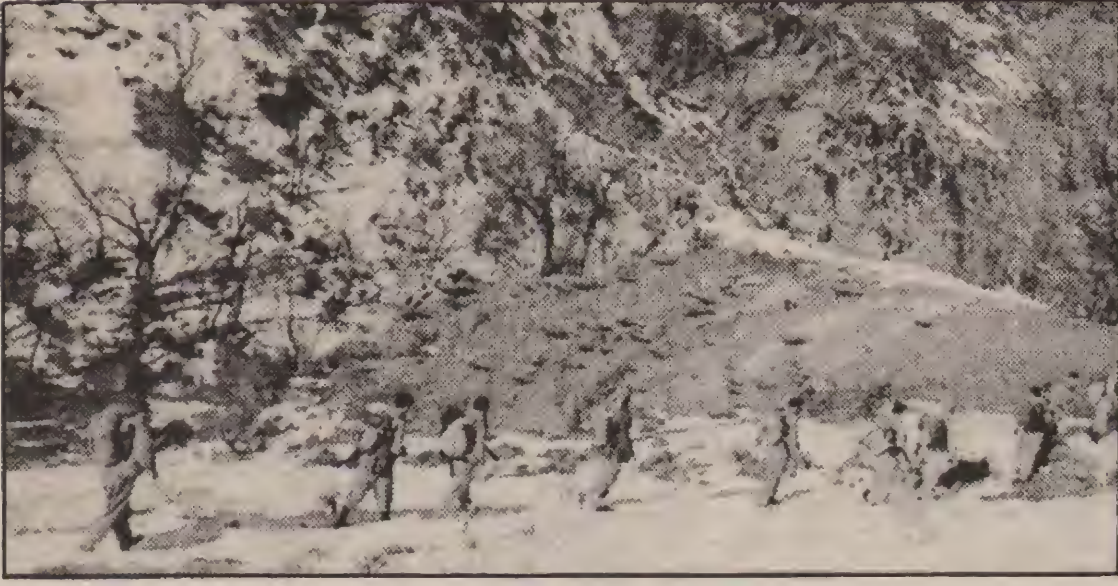
Celal yoldaş, Akademi bünyesinde kaydettiği gelişmelerle artık ülkeye gitme hakkını kazanmıştı. 1987 sonlarında ülkeye giriş kararı çıktı. Bu kararı büyük bir sevgi ve coşkuyla karşıladı. Modern bir köle olarak terkettiği Kürdistan sınırlarından bir devrim neferi olarak giriş yapacak; özlemini çektiği toprağına bir kurtuluş savaşçısı olarak dönecekti. Partimizin özgürlük atılımını kökleştirme mayasını ülkedeki birimlere bir an önce ulaştırmak ve bu atımda yer almak üzere Aydın BULUT, Seyit ŞENPINAR, Mustafa Muhammed Ali HASAN, Dişwar, Süleyman BOZKURT ve Halil yoldaşlarla birlikte ülkeye giriş yaptıklarının ertesi günü, 2 Kasım 1987 tarihinde, Cizre'nin Hisar köyü yakınında sömürgecilerle çıkan çatışmada kahramanca savaşarak şehit düştü.

Celal yoldaş, Kürdistan köylülüğünün olumlu direnişçi özelliklerinin bir sembolü olarak mücadelemizde yaşayacak; Kürdistan köylülüğünü savaşa kaldırmada rehberimiz olacaktır.

Reheval

Kürdistan'da Silahlı Eylemlilik Siyasal Eylemlilikle Daha da Kapsamlı Boyutlara Ulaşıyor

Baştarafı 1. sayfada

rumları ve tekelleri çeşitli silahlı-bombalı eylemlerle ağır kayıplara uğratıldı.

Partimiz PKK'nin 10. kuruluş yıldönümüne denk düşen ve cezaevlerindeki yoğun direnişlerle daha da önem kazanan bu süreç mücadelenin kitleselleşmesi yolunda önemli adımların atıldığı bir süreç oldu. Sömürgecilerin askeri, siyasi, ekonomik, yargı vd. kurumlarına ağır darbeler vurularak tam bir savaş ortamı yaşandı.

Sömürgeciler, tam da geniş kapsamlı tutuklamalarla sonuç aldıklarını ilan ettikleri bir dönemde Kürdistan ve Türkiye'nin kentlerini de kapsayarak genişleyen savaşımız karşısında büyük bir panik içine düştüler.

Bir yandan Partimizin 10. kuruluş yıldönümü nedeniyle dört bir tarafta yoğun önlemler alırlarken, diğer taraftan da Kürdistan'ın olağanüstü hal bölgesi kapsamı dışında kalan illeri de aynı kapsam içine almanın hazırlıklarına başladılar. Böylece, savaşımızın durdurulamayan gelişmesini itiraf etmek zorunda kaldılar.

'88 Sonbahar atılımımızın önemli kazanımlarla sonuçlandırıldığı günümüzde kış dönemi hazırlık, eğitim ve eylemleri için güçlü bir temel yaratılmış bulunmaktadır. Bu gelişmelerle 1988 yılı da Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin zafer hanesine yazılan bir yıl olmuş; sömürgeci-faşist düzen bir yıl daha kaybetmiş olmanın acısını

iliklerine dek hissetmiştir.

Sömürgeciler ulusal kurtuluşçu eylemlerimizi çarpıtmak için yalana sarılıyor

Kamuoyunu yanıltmak ve mücadelemizin gelişmesini gözlerden gizlemek isteyen sömürgeciler, her türlü önlem ve saldırıya rağmen durduramadıkları eylemlerimizi çarpıtarak yansıtmakta; böylece yaratacağı etkileri bertaraf etmeyi amaçlamaktadırlar.

24 Kasım günü Mardin'in Gercüş ilçesi Başar köyü yakınlarında bir ARGK birliğinin pususuna düşen sömürgecilerin özel hareket birliğine ağır darbe indirildi. Çatışmanın gerçek sonuçlarını vermeyerek kayıplarını gizleyen sömürgeciler, çatışmada 1 polis ile 2 "terörist" in öldüğünü açıkladılar. Daha sonra su yüzüne çıkan gerçekler sömürgecilerin kayıplarının daha fazla olduğunu gösterirken, çatışmada öldüğü iddia edilen Sadık Çelebi'nin ise çatışmanın meydana geldiği tarihten kısa bir süre önce sömürgecilerce gözaltına alınıp işkence katledilen bir Kürdistanlı işçi olduğu anlaşıldı. İşkence katledilen Sadık Çelebi'nin ailesi resmi makamlara başvurarak ceset üzerinde otopsi yapılmasını istedi, ancak sömürgeciler tehditlerde bulunarak talebi

reddetti. Bu da işlenen suç gizleme çabasını gözler önüne sermektedir.

Partimiz PKK'nin 10. kuruluş yıldönümünde boyutlanan eylemlerle paniğe kapılan sömürgeci birlikler içinde başgösteren korku ve telaş kazaların artmasına yol açarken, bunalmaya düşen askerler arasında da çatışmalar başgösterdi. Burjuva basınında yer alan haberlere göre, 27 Kasım günü, Hakkari'nin Uludere ilçesine bağlı Işıkveren köyü yakınlarında devriye gezen bir panzer devrildi. Panzerde bulunanlardan Memik Soydan ile 1 asker öldü.

Diğer taraftan Şırnak-Uludere arasında operasyon yapan sömürgeci kolluk kuvvetlerindeki askerler arasında çatışma çıktı. Çatışmada 1 asker öldürken, 5 asker de ağır yaralandı.

Türkiye Metropolleri Bombalı Eylemlerle Çalkalandı

PKK'nin 10. kuruluş yıldönümünü kutlamak ve cezaevlerindeki direnişlerle dayanışma amacıyla İstanbul ve İzmir'de peşpeşe bombalama eylemleri gerçekleştirildi. Savaş cephelelerini genişletme ve sömürgeciliğin tüm kurumlarını işlemez kılma hedefine yönelik olarak, İstanbul'da çeşitli holdingler ve tekellere ait işletmelere bombalı saldırılar yapılarak büyük

maddi hasar verildi. Ayrıca çeşitli yerlere bombalı pan-kartlar asıldı ve bildiriler dağıtıldı.

26 Kasım günü gerçekleştirilen bombalı eylemle, İstanbul'un Fındık semtinde bulunan Akbank Genel Müdürlüğü ve Merkez Şubesi binası tahrip edildi. Gece saat 22.20 sularında atılan tahrip gücü yüksek bomba milyonlarca liralık maddi hasara yol açtı.

27 Kasım gecesi saat 20.00 sularında İzmir-Buca Cezaevi Savcısı'nın cezaevi kampusunda bulunan ve jandarmaca korunan lojmanına silahlı ve bombalı eylem yapıldı. Eylemde sömürgeci savcı Mehmet Emin Öge ve eşi yaralandı. Sömürgeci yargı sistemine sıkılan bu kurşun ve bombalar cezaevlerinde ölüm pahasına direnen savaş esirlerine sahip çıkmanın en anlamlı ifadelerinden biriydi.

Diğer taraftan cezaevlerindeki direnişlerle dayanışma amacıyla kitlelerin siyasal eylemliliğinin boyutlandığı Kürdistan'da Erzurum, Diyarbakır, Dersim başta olmak üzere birçok alanda açlık grevleri, yürüyüşler ve gösteriler gerçekleştirildi. Kitlelerin siyasal eylemliliği açısından Kasım ayı büyük atılımların kaydedildiği bir ay oldu.

ARGK'nin İnfaz Mangaları Faşist Cellatlara Aman Tanımıyor

İnsanlık Düşmanı "Kürt Kasabı" Faşist Turgut Demirkaya Ölümle Cezalandırıldı

● Serhed Eyaleti 20 Ağustos Gerilla Birliği tarafından bir intikam eylemi daha gerçekleştirildi. Gerilla birliğimizce 31.10.1988 tarihinde tutuklanan azılı faşist MİT ve kontr-gerilla timi elemanı Turgut Demirkaya, 1 Kasım gecesi ARGK infaz mangasınca ölümle cezalandırıldı. Aynı eylemde 6 takım avcı malzemesi, tüfek ve otomatik silahlara el konuldu

Serhed eyaleti düzeyinde silvil faşist örgütlenmenin beyinlerinden ve elebaşlarından Turgut Demirkaya adlı şahıs sicilinde işlediği insanlık dışı suçlarına göre ölüm cezasının yükümlüsüydü. Mücadelemizin gelişmesi ile birlikte bilinçli bir çabanın ürünü olarak Kürdistan halkına karşı işlediği suçlar kadar, Türk halkına karşı da suç işleyen Turgut Demirkaya, faşist Türk sömürgecilerinin halkımızın mücadelesine karşı izlediği başta şiddet olmak üzere tüm politikalarının gönüllü ve gözükara bir uygulayıcısıydı. 1970'li yıllardan bu yana MİT ile çalışan, son yıllarda ise kontr-gerilla timleri ile hareket eden T. Demirkaya, azılı bir Kürt düşmanıdır.

Turgut Demirkaya, Serhed eyaletinin Iğdır-Aralık bölgesinde Türk sömürgeciliğinin, Kürdistan genelinde gelişen mücadelemize karşı, mezhep ayrılıklarını, azınlıklar çelişkisini kullanarak politikasının uzun yıllardır yetkin uygulayıcılığını yaptı. MİT'in bu azılı uşağı, 1978 olayları olarak da bilinen Kürt-Azeri çatışmalarının tezgahtarlığı ve uygulanmasında da rol almış, halkımızın yiğit evlatlarından yurtsever-devrimci Şahin Akar ve Köroğlu Keser'i bizzat katletmiştir. Aynı olayda birçok yurtsever insanın yaralanmasına, sömürgeciler tarafından yakalanarak zindanlara dol-

durulmalarına, birçok evin yıkılıp-yıkılmasına, talan edilmesine kasten neden olmuştur. Silvil faşist örgütler tarafından en kanlı olaylarda vurucu güç olarak kullanılan bu şahıs, Nisan 1980'de devrimci-demokrat Mirza Akıncı'nın öldürülmesi ve yine 6 Temmuz 1980'de ilerici-işçi Mihal Tirgan'ın katledilmesi eylemine fiilen katılmış, öldürme olaylarını bizzat kendisi gerçekleştirmiştir. Kürdistan halkına ve onun mücadelesine karşı olduğu kadar, tüm devrimci-demokrat-ilerici kesimlere düşman olan bu unsur, sadist caniyane uygulamaları nedeniyle 1982 yılında MİT tarafından göstermelik olarak tutuklanmış, ardından cezaevine konularak sözümona idamla yargılanmıştı. Yaklaşık üç-dört yıl kaldığı değişik cezaevlerinde gerçekten MİT tarafından mücadelemize karşı kullanılmak amacıyla eğitilmiş, değişik çap ve içerikli özel eğitimlerden geçirilmiştir. Kürdistan'da özel harp daire-since yönetilen özel savaşın yetkin uygulayıcılarından biri haline getirildikten sonra salıverilen Turgut Demirkaya, bu tarihten itibaren mücadelemize karşı daha üst düzeylerde bir mücadelenin pratik yönlendiricisi ve uygulayıcısı olmuştur. Zorunlu askerlik yasasına rağmen, askere gönderilmeyen bu şahıs, salıverildikten sonra, eline geçen fırsatı iyice değerlendirmek a-

macıyla vakit geçirmeden mücadelemize karşı işlediği suçlara yenilerini eklemiştir. Geniş yurtsever-ilerici kesimler tarafından "Kürt kasabı" olarak tanınan bu şahıs, faşist çevresini gizlemek amacıyla ilk dönemlerde MİT elemanı düzeyinde perde arkası çalışırken, silahlı direniş mücadelemizin Serhed eyaletinde yaygın eylemlilik düzeyinde boyutlanması ile birlikte daha aktif rol oynayabilmek için bu kez de açık sahneye çıkmıştır.

Turgut Demirkaya direkt kontr-gerilla faaliyetleri içerisinde yer alarak kurtuluş birliklerimizin imhasını ve faaliyetlerin durdurulmasını amaçlamış, bu amaç doğrultusunda dizgin-siz bir çaba içerisinde olmuştur. Girişilen geniş çaplı operasyonlardan, köy baskınlarına kadar direkt katılan ve aktif rol oynayan bu şahıs, sürekli bir biçimde kontr-gerilla timleri ile birlikte kurtuluş güçlerimizin izini sürmüştür. Bu konuda kendisini maskelemek ve daha etkin bir mücadele içerisinde bulunmak amacıyla, sayısız taktiğe başvurmuştur. Başvurdukları bir taktik de avcı kıyafeti giyerek, avcı pozisyonunda araziye didik didik arama biçimindedir. Ancak başından beri kullandığı maskeler gibi, bu maske de kendisini gizlemesine yetmemiş ve 31 Ekim günü yer aldığı kontr-gerilla timi ile birlikte yakayı

ele vermiştir.

Bir pusu eylemi ile özel kontr-gerilla timinin etrafını kuşatarak çembere alan 20 Ağustos Gerilla Birliğimiz, tim elemanlarının tümünü silahsızlandırdıktan sonra sicil tesbiti yapmış ve Turgut Demirkaya'yı tutuklamıştır. Gerilla birliğimiz kesin uyarı ve propaganda mahiyetli bir konuşmadan sonra kurtuluş güçlerimize karşı savaşmayacakları koşuluyla diğerlerini serbest bırakmış, üzerlerindeki teçhizata ve 6 adet av tüfeği dahil 5 adet mermi alan otomatik silahlara el konulmuştur.

Tutuklanarak alıkonulan şahıs, her ne kadar kendisini başka isimle tanıtmaya çalışıp kurtulmayı amaçlamışsa da daha sonra gerçek kimliğini itiraf ederek gerilla birliğimize teslim olmuştur. Turgut Demirkaya, halkımıza ve kurtuluş mücadelemize karşı işlediği suçlardan ötürü ölüme mahkum edilmiş; karar, infaz mangası tarafından 1 Kasım tarihinde yerine getirilmiştir.

Kürdistan ulusal bağımsızlık mücadelesi, hiçbir güç ve çabanın engelleyemeyeceği ileri bir aşamaya gelmiştir. Devrim cephesindeki bu gelişme doğaldır ki, karşı-devrim cephesindeki saldırıları da azgınlaştıracaktır. Faşist, gerici saldırılar ne kadar yoğunlaşırsa yoğunlaşsın, mücadelemizin boyutunu ortaya koyduğundan, baştan yenilgilidir. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi boyutlandıkça, Turgut Demirkaya benzeri Kürt kasaplarını da boğmaya yeminli ve azimlidir. Turgut Demirkaya'nın şahsında

—Halkımıza karşı işlenen hiçbir suç cezasız kalmayacak, verilen hüküm er veya geç infaz edilecektir!

yargılanan bir şahıs değil, bir gerçekliktir. Bu, en başta da faşist Türk sömürgeciliğidir. Aynı konumda olmak, sadece tarihin çöp sepetine yollanmayı onaylamak demektir. Çünkü bu yolun en ilerleyen gücü faşist Türk sömürgecileridir. Hiç kimsenin gücü bu gerçekliği değiştirmeye yetmeyecektir.

Bu cezalandırma eylemi, halkımızın varlığına, ulusal kurtuluş mücadelesine ve onun öncüsüne karşı girişilen suçların he-sabını sorma, özelliğindedir. Aynı zamanda bir intikam eylemidir. İnsanlık düşmanı, işkenceci faşist cellat Esat Oktay Yıldırım'ın cezalandırılmasıyla yeni bir aşamaya ulaşan devrimci intikam hareketinin sürdürülmesidir. Kozluk'ta ihanet odağına vurulan darbe, Esat Oktay ve Turgut Demirkaya'nın cezalandırılması, intikam eylemlerimizin hızlanmasının göstergesidir. Ekim ayının son haftasında meydana gelen bu üç eylem, halkımıza karşı işlenen suçların cezasız kalmayacağını bir kez daha en açık biçimde gözler önüne sermiştir. Aynı günlerde sömürgeci-faşist güçlere vurulan darbelerle birlikte ele alındığında, devrimci intikam hareketimizin ileri boyutlara vardığı ve daha da gelişeceği kendiliğinden anlaşılır.

Evet, tarihte ve günümüzde halkımıza, öncüsüne karşı işlenen suçların hesabının sorulması yeni bir boyut kazanarak sürüyor. Bundan böyle hiçbir güç hesap vermekten kurtulamayacak, hak ettiği cezanın karşılığını görecektir.

ONUR SAVAŞINI VERENLER KAZANDI

İnsanlıktan nasibini almamış, kapkara bir faşizmin zindanlarında her türlü insanca yaşam koşullarından mahrum bırakılarak, temiz bir havayı tenefüs etmeleri bile engellenen tutuklu devrimciler ve savaş esirlerinin ekim ayının ortalarında başlattığı açlık grevi isteklerin kabul edilmesi sonucu sonuçlandırıldı. 1 Ağustos Genelgesi'nin getirdiği yeni uygulamalar kaldırılırken, cezaevlerinin koşulları biraz yaşanılabilir bir ortama kavuşturuldu.

10 yıldır, PKK'li savaş esirleri ve devrimci tutuklular onurlu ve insanca bir yaşam uğruna, adeta dişediş bir mücadele yürütüyorlar. Bu mücadelede onlarca devrimci yaşamını yitirdi; yüzlercesi sakat kaldı. İnsanlığın tanıdığı en koyu vahşet ortamında yaşayan zindan direnişçilerinin, tüm insanca yaşam olanakları ortadan kaldırılmak istendi. 1 Ağustos Genelgesi'nin uygulamaya konulması ile birlikte daha önceki direnişlerle kazanılmış olan haklar gaspedilmeye çalışıldı. Açık görüş hakkı ve havalandırma süresini kısıtlamayı, TTE giydirmeyi, legal dergi ve gazetelerin cezaevlerine girmesini engellemeyi ve daha birçok uygulamayı getirmek isteyen 1 Ağustos Genelgesi'nin uygulamaya sokulması ile, cezaevlerinde yaygın direnişler gelişmeye başladı.

Yıllardır, cezaevi koşullarını insanca olanakların bulunduğu bir ortama kavuşturmak için kan-can veren savaş esirleri ve devrimci tutukluların bu uygulamalar karşısında sessiz kalmaları beklene mezdi. İnsanca yaşam uğruna elde edilen kazanımları korumak ve insanlık onurunu ayaklar altında çiğnetmemek için ölüm pahasına direnmekten başka seçenek de yoktu. Ya insanca yaşam koşulları yaratılıp, onurluca yaşanacak, ya da dayatılan teslimiyet ve ihanet kabullenilecekti. İşte, böylesi bir dönemeçte, her zaman tavırları, düşüncelerinden taviz vermek ve direniş temelinde bir yaşam olan PKK'li savaş esirleri ile insanlık onurlarını çiğnetmeyen ve direniş bayrağını yükseklerde tutan devrimci tutuklular, birinci seçeneğe yönelecekler ikirciksiz olarak. Kapkara faşizmin cezaevlerine tüm insanlık düşmanı yönüyle çökmesi demek olan 1 Ağustos Genelgesi sadece insanca yaşam koşullarını ortadan kaldırmıyor, devrimci tutsakları ideolojilerinden kopartarak, ihanet ve teslimiyete çekmeyi de amaçlıyordu.

1 Ağustos Genelgesi ile birlikte dayatılmak istenen ihanet dalgasına karşı, cezaevlerinden yükselen direniş dalgası büyük bir hakimiyet kurarak bir kez daha oynanmak istenen oyunu boşa çıkardı.

Cezaevlerinde yaygın olarak gelişen direnişlere karşı, faşist rejimin en üst düzey temsilcileri yaptıkları açıklamalarda idamları gündemleştirecekleri tehditlerini savurdular. Direnişlerin başlaması ile birlikte, idamların gündemleştirilmesi faşist rejimin savaş esirlerine devrimci tutuklulara yönelik yeni bir saldırganlığının ifadesidir.

İnsanlığın bu şekilde hiçe sayılmasına karşılık ellerinde kullanabilecekleri tek silahları yaşamları olan savaş esirleri ve devrimci tutuklular, bu silahlarına çekinmeden sarıldılar. Yaşamlarını ortaya koyarak, insanca yaşam olanaklarına biraz da olsa kavuşmak için, kabul ettirilmek istenen her türlü teslimiyet ve ihanet dayatmasını geriletmeye yöneldiler. Bütün cezaevlerinde peşpeşe gelişen eylemler, bu ortamda ortaya çıktı. 20'ye yakın cezaevinde savaş esirleri ve devrimci tutuklular peşisıra açlık grevine başladılar. En uzun süreli açlık grevi olan Diyarbakır'daki eylemin 44. gününe girmesine kadar bekleyen ve hep karşısında eylemcilerin bozgununu hayal eden faşist rejim, en ufak bir girişimde bulunmadı. Faşist rejimin Başbakanı Özal, "Ölürlerse sorumluları karar verenlerdir" diyerek açıktan tehdit savurdu. Rejimin tüm insan haklarını hiçe sayan tutumu tutukluların kararlılığı karşısında yenildi ve, eylemlerin ciddi bir aşamaya vardığı ve her an ölümlerin beklendiği dönemde de sürdürülmekte oluşu nedeniyle, faşist rejim geri adım atmak zorunda kaldı.

Rejimin son ana kadar bekleyip birden tavır değiştirmesi, oynanan oyunun bir parçasıdır. Rejim bu tür dayatmalarla tutukluların kazandıkları hakları gaspetmek istiyor. Bu nedenle, karşısında kararlı bir direniş görünce geri adım atarak uygulamalarından vazgeçti.

Son direnişler bir kez daha gösterdi ki, direniş kazanmaktadır. Faşist rejimin saldırı ve komplolarına karşı çıkıldığında ve direniş kararlıca yürütüldüğünde başarı kazanılmakta ve oynanmak istenen oyunlar boşa çıkarılmaktadır. Bu bakımdan, direniş bayrağının hep yükseklerde olduğu cezaevleri, yine onur savaşını kazandılar.

Haklarımızı Gaspettirmeyeceğiz

Ayaktakiler (soldan sağa):
Muzaffer Ayata
Rıza Altun
Mehdi Zana
Sabri Ok
Faysal Dunlayıcı
Ali Poyraz

Oturanlar (soldan sağa):
Şükrü Göktaş
Baki Koluman
Metin Uluca
Galip Ögüt
Akif Özdemir

Geçmiş mücadele sürecinde yükseltlen direnişler ve zamanda eylemlerle cezaevleri genelinde büyük oranda çözümlenen yaşamsal önemdeki sorunlar düşman tarafından nicedir yine gündemin baş konusu haline getirilmiş bulunuyor. Bu sorunlar dolayısıyla, özellikle bugün cezaevleri siyasi kimliği yok etmeyi amaç edinen ve insanlık onuruyla bağdaşmayan bildik eski politikaları hakim kılmak için yeni baskı ve işkencelerle karşı karşıyadırlar. 12 Eylül'ün gerçekleştirilişinin hemen ardından yürürlüğe koyulan sınırsız ve kuralızsız vahşet ve işkence uygulamalarına yeniden hayat buldurulmaya çalışılmaktadır. Bunun en dolaysız kanıtı, Adalet Bakanlığı tarafından, başta özel tip cezaevleri olmak üzere, tüm cezaevlerine gönderilen "1 Ağustos Genelgesi"nde ifadesini bulmaktadır.

Daha önce size gönderdiğimiz yazıda bu Ağustos Genelgesi'nin tam metnini, bu genelge ile yapılmak istenenleri ve buna paralel olarak, bizlerin ne yapması gerektiği konularını uzunca belirtmiştik.

Aradan geçen zaman içinde genelgeye karşı cezaevlerinde ve kamuoyunda gelişen tepkiler sonucu öyle bir genelge ve uygulamalar olmadığına dair Bakanlığın yalanlamalarına rağmen, gündeme konulan pratik uygulamalar, faşist sömürgeciliğin tam bir sindirme ve kişiliksizleştirmeyi amaçlayan Ağustos Genelgesini hayata geçirmekte gördüğü hayati çıkarımı ve ısrarlılığını açıktan göstermektedir. Genelge tek tek cezaevlerine uygulanmak istenmiş ve öncelikle buralarda sonuç alınmaya çalışılmıştı. Nitekim sırasıyla önce Urfa ve Antep E tipi ile özel tipte, ardından da Bursa özel tip cezaevlerinde yapılmak istenen hep bu oldu.

Bu cezaevlerinden özellikle Antep ve Bursa özel tiplerde genelge dayatımı, Bakanlık talimatlarıyla ve seçme polis, gardiyan ve asker sürüsünden oluşan özel ekipler tarafından yapılan baskı, işkence ve saldırılarla gerçekleştirildi. Basında toplu dayak olarak gündem bulan bu saldırılarda onlarcası komalık edilip, yüzlercesi yaralanmasına rağmen, tüm arkadaşlarımız ve devrimciler nice kayıp ve direnişler pahasına elde edilen değerler ve kazanılan haklardan en ufak bir taviz vermemek için sonuna kadar direnmekte kararlılar.

Nitekim bu direnişlerin boyutlanması paralelinde düşman da boş durmayarak bir yandan buralardaki direnişleri boşa çıkarmaya yöneliyor, öte yandan da yeni saldırılarla genelgeyi uygulama alanlarını genişletmeye çalışıyordu.

Bu bağlamdaki düşman faaliyetlerinin bir parçası olarak, aynı uygulama, en son burada, Eskişehir özel tip cezaevinde de yürürlüğe kondu.

Genelgenin cezaevine gelişinden itibaren, mektuplaşma, telefonla görüşme, içeriye yiyecek alımı gibi haklar ile görüş süresi kısıtlanmak istendi; gelen yeni kitap ve dergiler içeri verilmedi. Kazanılmış bu haklarda yapılmaya çalışılan her kısıtlamaya yönelik konulan duyarlı tavırlar karşısında, düşman bu tür hak gaspları uygulamalarını yürürlüğe koyamadı; ancak bunları dayatmaktan da vazgeçmedi.

Karşılıklı dayatma tavırlarıyla 1 Ağustos'tan bu yana gelen durum böyle seyredip, gitikçe gerginleşen bu ortam ve koşullarda bulunuyorken bugün, yani 13 Ekim 1988 günü uygulamaların gerçekleştirilmesi zeminini hazırlamak üzere bir saldırı operasyonu düzenlendi.

13 Ekim sabahı saat 10.00 sularında tüfekleri takılı, elektrik-coplu, kalaslı yüzlerce asker, çevik kuvvetten ve MİT'ten polis ve Eskişehir kapalı cezaevi gardiyanlarından devşirme özel operasyon ekibi, saldırı düzeni almış olarak koğuşlarımızın önüne dek gelip dikildiler ve sonra da koğuşlara girdiler. Tam bir cenge hazırlanmış olan bu saldırı birliğinin arama adı altında yaptığı, bir istila ve talan hareketi oldu. Bütün eşyalarımız; giysi, yiyecekler, tarı mar edildi, kullanılamaz hale getirildi; sağa-sola serpiştirilerek, yırtılarak, yerlere dökülerek ortalık çöplüğe çevrildi. Bu yılın Haziran ayındaki SAG (Süresiz Açlık Grevi) nin getirdiği kazanımlardan olan radyo-teyp ve kitap, dergi, defter gibi yazılı-basılı tüm eşyalar zorla alınıp götürüldü. Bunlara ek olarak, elbise askısından iğne ipliğe ve özel fotoğraf albümlerine varana dek alınmadık hiçbir şey bırakılmadı.

Bu operasyon henüz bitmemişken, durumdan yararlanarak idare, tüm bu yapılanlara ek bir tarzda, havalandırma süresinde de kısıtlamaya yöneliyor, böylece uzun süredir uygulamaya çalıştığı gaspları, mektup-

laşmadan kitap, dergi ve yiyecek alımına; radyo, teypten bloklarası misafirliğe; görüşten havalandırmaya dek genişletiyordu.

Seçme özel ekibin tam bir savaşa gidermişcesine (sayı, silah, araç ve gereçce) donanımı ve operasyonun gerçekleştirilme biçimi, arama adlı bu saldırının, ucu açıktan (süngüler ve taramalarla) katliama dek vardırılabilecek olan bir provokasyon saldırısı olarak tezgahtandığını net bir şekilde göstermekteydi. Bu saldırıyla göze alınan toplu katliamdan ziyade, esas olarak A'dan Z'ye Ağustos Genelgesi'nin baskı ve işkencelerle kabul ettirilmesi temel alınıyordu.

Gelinen bu noktada, Ağustos Genelgesi hemen tümüyle yürürlüğe konuyor; bu nedenle, öncelikle de haklarımız tamamıyla gaspediliyordu. Uzun yıllar süren ve nice kayıplar pahasına kazanılan haklar ve değerlerimize vurulan darbeye karşı sessiz kalınamazdı. Hakları ve değerlerimizi korumak, gasp ve kısıtlamalarla ardından gelecek olan teslimiyet ve ihanet dayatmalarına karşı, bugünkü durumda acilen eylemsel tavır takınmak kaçınılmaz oldu. 16 Ekim 1988 (pazartesi)'nden itibaren başlatılıp yükselteceğimiz süresiz açlık eylemimizle Ağustos Genelgesi'ni uygulamadan kaldırtmayı hedefleyeceğiz.

Bu hedefe ulaşmak için, koşullar gerektirdiğinde eylem ölüm orucuna dönüşerek boyutlandırılacak, böyle bir kararlılıkla ciddi ve zorlu olan bu eylemle sonuç almaya çalışarak günün ve sorumlu devrimciliğin gerekleri yerine getirilecektir. Kalabalık bir arkadaş grubuyla başlatılacak olan SAG, ileriki günlerde 2. ve 3. postalarla takviye edilecek ve eylemsel direnişin daha da boyutlanması halinde ölüm orucu düzeyinde ve sonuç alınana dek sürdürülecektir.

Sizlerin de dışarıda üzerinize düşeni yapacağınıza, kamuoyu ve Diyarbakır vd. cezaevlerini aynı hedefler doğrultusunda harekete geçirerek eylemimize destek sağlama görevinizin gereklerini yerine getireceğinize olan inancımız tamdır.

Şimdilik içten selam ve sevgilerimizi iletiyor, başarılar diliyoruz.

Rıza ALTUN
Eskişehir Özel Tip Cezaevi
14 Ekim 1988

Ve Kivılcım Bozkırları Tutuşturdu Her Yerde Eylem, Gösteri, Açlık Grevleri... Toplum Ayakta!

Türkiye ve Kürdistan'da cezaevlerindeki açlık grevleriyle dayanışma amacı ile gerçekleştirilen dayanışma eylemleri, kıvılcımın bozkırı tutuşturması gibi bir kentten diğer bir kente sıçrayarak yaygınlaştı. Tutuklu aile ve yakınlarının yanı sıra; öğrenciler, işçiler, aydınlar, sanatçılar ve diğer kesimlerden binlerce kişi destek eylemleri gerçekleştirdi.

Cezaevleri direnişlerinin ateşlediği bir bomba gibi patlayan kitle eylemliliği, 12 Eylül askeri-faşist darbesinin ardından ilk kez bu derecede yaygınlaştı. Kitleler, cezaevi direnişinin etrafında geniş bir protesto hareketine giriştiler.

Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi Türkiye'yi de etkilemiş, kitleleri daha cesaretli çıkışlara yöneltmiştir. Cezaevlerinde yükselen geniş boyutlu direniş, adeta bir kamçı olmuş ve harekete geçirmiştir. Cezaevlerine bağlı olarak, hemen hemen her şehirde birden artış gösteren öğrenci, işçi eylemleri, bu gelişmelerin sonucu olarak böylesine bir yaygınlığa ulaşmıştır.

Eylemlere katılımın sayısal olarak çokluğu ve birçok alanda gerçekleşmiş olması, kitle eylemliliğinin önümüzdeki dönemde daha da yükseleceğine bir kanıttır. Kitleler, yaratılmak istenen pasifikasyon çeperini kırmaya ve cesaretli çıkışlarda bulunmaya bir kez başladılar, bu peşinden yeni eylemlilikleri de getirecektir. Bu bakımdan cezaevleri ile dayanışma amaçlı olarak gerçekleştirilen eylemler, kitleler açısından bir deney okulu da oldu. Bu deneyler yeni eylemlilikleri de peşisıra getirecektir.

Uzun bir dönem süren sessizlik ardından, kitlelerin cezaevlerinde çakan bir kıvılcımla, isyan ateşini tutuşturup ayağa kalkması; tutuşan bozkırın önlenemeyen yangını gibi, daha geniş isyanlara hazır olduğunu da göstermektedir. Ve bir kez bozkır tutuştu... Bu yangını, rejimin ne polisi, ne ordusu ve ne de siyasal kurumları söndürebilir.

Kitleler, eylemler boyunca, hep polisle karşı karşıya gelmiş, çoğunluğu tutuklanmış, gözaltında işkence görmüş, ama her seferinde de fırsat buldukça eylemlerini çeşitli biçimlerde sürdürmüşlerdir. Polisin tüm önlemleri, bu direnişlerin selini önleyemedi.

SHP'nin birçok il yönetimi ile genel merkez yönetimi de açlık grevlerini destekleme eylemlerini sabote etmek için adeta polis ile yarıştılar. Ama bu sahtekarların da yüzlerine, halklarımızın kararlı tokatı indi ve maskelerini düşürdü.

Engellerin de önleyemediği bu direnişlerde, kitlenin gösterdiği kararlılık alkışlanır düzeydeydi. Kitlelerin mücadelesi, sadece cezaevlerindeki tutuklu devrimcilerin yaşamlarını kurtarmak için değildi. İnsanca bir yaşamı her alanda sağlamaya yönelikti.

Cezaevi direnişleri, ilk günden son güne kadar kitlelerin sunduğu bu aktif desteğin de katkısı ile başarıya ulaştı. İşte bu, kıvılcımın gücüydü...

dukalarını ifade etmek için, Bilsak'ta 22 Kasım'da açlık grevi yaptılar.

Bilsak'ta düzenlenen basın toplantısında konuşan yazar Yaşar Kemal, 2000 insanın açlık grevinde bulunduğu cezaevlerine karşı toplumun tepkisini kalmamasını istedi. Toplantıda konuşan Prof. Bahri Savcı, Tarık Akan, Zülfü Livaneli, Erdal Öz, Murat Belge, Arif Damar, Emil Galip Sandalcı, Ertuğrul

kadar sürdü. Açlık grevinin sonuçlandırılmasına ilişkin olarak yapılan açıklamada şöyle denildi: "Açlık grevine başlarken, iktidarı zorlayacak daha etkin bir girişim bulununcaya kadar sürdürmek kararı almıştık. Böyle bir oluşumu gördük. Tüm enerjimizi bu etkinliğe seferber etmek amacıyla açlık grevini bırakıyoruz."

Ankara'da Yeni Çözüm Der-gisi'nin bürosunda açlık grevi başlatıldı. Açlık grevinin 8. gününü doldurduğu 22 Kasım'da bir basın toplantısı düzenlendi.

SHP Erzurum il binasında 21 Kasım'da 16 yöneticinin katıldığı açlık grevi başlatıldı. Açlık grevinin 2. günü merkez ilçe başkanı ile Karayazı ilçe başkanı eylemi bırakırken, 14 yönetici eylemi 3. güne kadar devam ettirdi.

Karadeniz Ereğli'sinde görev yapan 15 avukat, Adalet Bakanı Mehmet Topaç'ın "avukat" ve "hukukçu" sıfatlarının kaldırılması için Uşak Barosuna ve Türkiye Barolar Birliğine bir dilekçe ile başvurdular.

22 Kasım günü İstanbul'un birçok okulunda öğrenciler, "1 Ağustos Genelgesi"ni protesto etmek ve cezaevi direnişleri ile dayanışmalarını göstermek için yemek boykotu ve yürüyüş yaptılar.

İstanbul Üniversitesi'nden 200 öğrenci ile 200 kadar hemşire Adalet Bakanına protesto tel-grafları gönderdiler.

Marmara Üniversitesi Fikir-tepe Kampusunda 100 kadar öğrenci, yemek boykotu yaptılar. Boykotun ardından yürüyüşe geçen öğrenciler, çeşitli sloganlar atıldılar. Ayrıca İTÜ Ayazağa Kampusu ile Yıldız Üniversitesi'nde de benzeri bir eylem gerçekleştirildi.

Anadolu Kültür Araştırma, Yaygınlaştırma Derneği ve Kartal-Samandıra Kültür Derneği, 10 Kasım'da süresiz açlık grevi başlattı. Açlık grevinin 12. gününde durumları ağırlaşan 3 eylemci hastaneye kaldırıldı. Hastaneye kaldırılan eylemciler, daha sonra polis tarafından gözal-

Açlık Grevine Katılan Cezaevleri

Diyarbakır: 15 Ekim'de başlayan açlık grevi eylemi 44. gününde sona erdi. Eyleme sonuna kadar 166 devrimci tutuklu katıldı.

Eskişehir: 17 Ekim'de başlayan açlık grevi eylemi 36. gününde sonuçlandı. Açlık grevine 331 devrimci tutuklu katıldı.

Adana: 1 Kasım'da başlayan açlık grevine 28 devrimci tutuklu katıldı. Mahmut Emgili, Ahmet Kaygısız, Yaşar Yaşar, H. Ali Bolat, Salih Burcu, Abuzer Aslan, Rıza Bilgiç, Halil Kırık ve İsmail Türker'in durumu ağırlaştı.

Ergani: 18 Kasım'da başlatılan açlık grevine 17 devrimci katıldı.

Ceyhan: 2 Kasım'da başlayan açlık grevine 150 devrimci katıldı. Mustafa Karasu, İzzet Baykal ve Zeynel Orduzu'nun durumu ağırlaştı.

Gaziantep: Özel Tip Cezaevinde 198 devrimcinin katıldığı açlık grevi eylemi 6 Kasım'da başladı. Eskişehir cezaevinden Antep cezaevine açlık greviden sevk edilen Rıza Altun, Sabri Ok ve Davut Utkun'un da aralarında bulunduğu 14 PKK'li savaş esiri eylemlerini burada da sürdürdüler.

Malatya: 143 devrimcinin 10 Kasım'da başladığı açlık grevi 26 Kasım'da sonuçlandı. 27 Kasım'da 28 devrimci yeniden açlık grevine başladı.

Nazilli: 23 Kasım'da başlayan ikinci açlık grevine 40 devrimci katıldı ve 30 Kasım'da sona erdi.

Buca: 10 Kasım'da 4 devrimcinin başlattığı açlık grevine, 25 Kasım'da destek eyleminde tutuklanan 26 öğrenci ve tutuklu yakını da katıldı. Açlık grevi 30 Kasım'da sonuçlandı.

Erzincan: 16 Kasım'da 49 devrimcinin başlattığı açlık grevi, 28 Kasım akşamı sona erdirildi.

Ankara: 10 Kasım'da başlayan açlık grevine 11'i bayan 93 devrimci katıldı. Mamak cezaevinde 65 devrimci 5 gün süreli açlık grevi yaptı. **İstanbul:** Bayrampaşa ve Metris'te açlık grevi yapıldı. Bayrampaşa'da PKK'li savaş esirlerinin başlattığı açlık grevi, sonradan ölüm orucuna dönüştü. Metris'te de 15 devrimci açlık grevine katıldı.

Çanakkale: 12 Kasım'da başlayan açlık grevine 271 devrimci katıldı. 18. gününde 31 devrimci daha katıldı.

Sinop: Açlık grevine devrimci tutukluların tamamı katıldı.

Maraş: E Tipi Cezaevinde, idama mahkum 4 PKK'li savaş esirinin başlattığı açlık grevi 15 Kasım'da başladı.

Kayseri: 5 devrimcinin başlattığı açlık grevi 18 Kasım'da başladı.

Amasya: Başlatılan açlık grevine 40 devrimci katıldı.

Mudanya: Açlık grevine 1 devrimci katıldı.

İnsan Hakları Derneği, Tabipler Birliği, Ankara Barosu, Barolar Birliği, Nükleer Savaşa Karşı Hekimler Birliği yetkilileri Ankara Merkez Kapalı Cezaevine, 18 Kasım'da giderek tutukluların durumunu görüştüler. Ankara Merkez Kapalı Cezaevi savcısının, açlık grevinde bulunan 71 tutuklunun sorunlarına çözüm bulmasını istediler.

Yine aynı gün, Ankara Barosu avukatları Ankara Barosu önünde bir basın toplantısı düzenlediler. Avukatlar, toplantıda Özal'a gönderdikleri "açık mektubu" okudular. Mektupta 1 Ağustos Genelgesi ile birlikte giderek kötüleşen cezaevi koşullarına dikkat çekilerek, basın ve demokratik kuruluşların soruna daha fazla ilgi duymalarını istediler. Avukatlar mektuplarında,

cezaevlerinde meydana gelecek ölüm olaylarından Adalet Bakanlığının sorumlu olacağını açıklıyorlar.

Sosyalist Parti de cezaevlerinde süren açlık grevlerine destek amaçlı olarak, açlık grevleri başlattı. 18 Kasım'da başlayan açlık grevlerine, Adana, İstanbul, Ankara, İzmir ve İçel il örgütleri katıldı. Sosyalist Parti, açlık grevlerinin sürmesi ve isteklerinin kabul edilmemesi durumunda, kendilerinin başlattığı açlık grevlerinin yaygınlaşacağını da açıkladı.

Zeytinburnu'nda aralarında Halkevleri Başkanı Ahmet Yıldız'ın da bulunduğu bir grup, üç günlük açlık grevi yaptı.

Bir grup sanatçı ve yazar, cezaevlerinde süren açlık grevleriyle dayanışma içerisinde ol-

Kürkçü, Nevzat Çelik, Leman Fırtına, Sungur Savran ve Grup Yorum elemanları da açlık grevlerinin isteklerinin kabul edilmesini istediler. Toplantıda cezaevlerinin şu anki durumu Hitler'in Temerküz kamplarına benzetildi.

Adana SHP' il binasında tutuklu ailesi ve yakınlarından 45 kişilik bir grup 2 gün süren açlık grevi yaptı. SHP Adana il örgütü açlık grevine ilgisiz kalırken, Osmaniye ve İskenderun ilçe örgütleri desteklerini açıklayarak, 1 Ağustos Genelgesinin kaldırılmasını istediler.

Buca Cezaevinde yakını bulunan aileler, İzmir İnsan Hakları Derneğinde açlık grevi yaptılar.

Ankara Halkevi'nde 18 kişinin katıldığı açlık grevi 22 Kasım'a

tına alındı.

Ayrımcılığa Karşı Kadın Derneği ve Sosyalist-Feminist Kak-tüs Dergisi yaptıkları ortak açıklama da açlık grevleri ile dayanışma içerisinde olduklarını belirttiler. Yapılan açıklamada "Herkesin gözleri önünde kendini yakmaya çalışan bir kadının bile etkili olmadığı böylesi bir duyarsızlığın hiçbir hukuki ve insani açıklaması olamaz" denildi.

23 Kasım günü, İstanbul Adliyesi önünde Sakatlar Derneği üyesi 6 sakat gösteri düzenlediler ve açlık grevine başladıklarını açıkladılar.

Cezaevindeki insanların sakat kalmasını istemediklerini açıklayan Ali Rıza Kayın, Mehmet Kement, Hüseyin Eroğlu, Mahmut Bayar, Haydar Bayrak ve Arzu Kaçar koltuk değnekleri ve tekerlekli sandalyelerle adliye binasının önüne geldiler. Bina önüne çelenk koyan eylemcilerle polis arasında tartışma çıktı. Polis daha sonra 6 sakatı 6 saat süre ile gözaltına aldı. Sakatlar bu durumu kınadıklarını açıkladılar.

Aynı gün Bayrampaşa Cezaevi önüne gelen 25 kişilik tutuklu yakını ve ailesi bir gösteri düzenledi. Aynı zamanda TAYAD üyesi de olan aileler, açlık grevlerinde ölüm olursa sorumlularının Adalet Bakanlığı ile Başbakan olacağını açıkladılar.

Polis bir kez daha burda da hünelerlerini gösterdi. TAYAD üyesi 3 kişiyi gösteri bitiminde gözaltına aldı. Gözaltına alınanlardan ikisinin ismi öğrenilebildi. Gözaltına alınanlardan ikisinin Söngül Doğan ile Hülya Efe-gil olduğu açıklandı.

23 Kasım'da Unkapanı'nda 100 kişi protesto gösterisi yaptı. Caddeye toplanan göstericiler, bir müddet trafiği tıkarken, yere döktükleri mazotu da yaktılar. "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecektir" sloganlarını atan eylemciler daha sonra dağıldılar.

Yine, aynı gün İstanbul'un Merter semtinde ve Keleşteciiler sitesinde, cezaevlerindeki işkenceleri protesto eden iki bombalı pankart asıldı.

Demokrasi Mücadelesinde Kadın Derneği (DEMKAD) üyesi 10 kişi Çağaloğlu'nda bir gösteri eylemi düzenledi. Adalet Bakanı Mehmet Topaç'ın bir portresini de yakan eylemciler "1 Ağustos Genelgesi kaldırıl-sın" yazısının üzerinde bulunduğu bir pankartı da astılar.

İzmir'de gösteri düzenleyen tutuklu yakınları ve öğrencilerden oluşan 30 kişilik grup gözaltına alındı.

2500 imzalı bir dilekçeyi Adalet Bakanına postalamak için merkez cezaevi önüne gelen bir grup, burda bir de gösteri düzenledi. 1 Ağustos Genelgesini yırtarak protestolarını dile getiren göstericiler, polis tarafından gözaltına alındılar.

İzmir İnsan Hakları Derneği şubesinde 12 tutuklu yakını 17 Kasım'da açlık grevine başladı.

23 Kasım günü Çukurova Üniversitesine bağlı fakültelerde okuyan 150 kişilik öğrenci grubu, protesto eylemi yaptı. 1 Ağustos Genelgesini kınayan öğrenciler, Adana-Gazipaşa Bulvarı'nda korsan mizinga düzenlediler. Yüz metre kadar yürüyen öğrencilere polis müdahale etti. Öğrenciler mitingde "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecektir", "Kahrolsun Faşizm" slogan-

larını attılar.

Aynı gün, Fırat Üniversitesi'ne bağlı fakültelerde okuyan 20 öğrenci cezaevlerindeki eylemlerle dayanışma içerisinde olduklarını bildiren ve Adalet Bakanının tutumunu kınayan bir telgrafı bakanlığa gönderdiler. Postaneden çıkarken polis tarafından kimlikleri alınan öğrencilerden 5'i de gözaltına alındı.

Antep'te 3'ü kadın 5 tutuklu yakını SHP binasında 23 Kasım günü süresiz açlık grevine başladı. Eylemin 2. gününde 4 kişi daha açlık grevine katıldı. SHP il yöneticilerinin olumsuz tutumuna ve kendilerini binadan çıkaracaklarını açıklamalarına rağmen, açlık grevi eylemcileri çıkmamakta kararlı olduklarını açıkladılar.

Bursa Uludağ Üniversitesi'nde okuyan 7 öğrenci aynı gün SHP Bursa il binasında açlık grevine başladı.

Antalya SHP il binasında açlık grevi yapmak isteyen 8 gence, parti yöneticileri izin vermediler ve kapılarını kapattılar. Bunun üzerine gençler, SHP'yi ve bakanlığı protesto eden sloganlar attılar.

Mersin SHP il binasında, çeşitli cezaevlerinde yakınları bulunan 21 kişi açlık grevine 23 Kasım günü başladı. Açlık grevine başlayanların 4'ü kadın. Açlık grevinin 2. günü SHP il yöneticileri ile tartışan eylemciler parti binasından ayrıldılar.

Tunceli İnsan Hakları Derneği Şube Başkanı Ali Özer ile yönetim kurulu üyesi Hasan Demir 22 Kasım günü açlık grevine başladılar. Bir gün sonra eski CHP Belediye Başkanı Süleyman Kırmızıtaş da açlık grevine katıldı. Açlık grevi 10. gününde sonuçlandırıldı.

Nazilli E Tipi Cezaevi önünde bir grup tutuklu yakını ve ailesi protesto gösterisi düzenledi. Gösteri düzenleyen tutuklu yakını ve ailelerinden 9 kişi gözaltına alındı. Daha sonra bu kişiler de serbest bırakıldı.

Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde açlık grevlerini desteklemek amacı ile yemek boykotu yapıldı.

23 Kasım günü yüzlerce öğrenci yemekhaneye girerek öğrenilen yemeklerini aldılar. Daha sonra öğrenciler yemeklerini tuzlayarak yemediler. Bu arada bir öğrenci de konuşma yaptı. Öğrencinin konuşması alkış ve sloganlarla desteklendi. Boykotun üzerinden yarım saat geçtikten sonra, 2 öğrenci polis tarafından gözaltına alındı.

Ankara Kızılırmak Sokak'ta, iki kişi korsan gösteri düzenledi. Yolu trafiğe kapatan eylemciler, havaya da 4 el ateş ettiler. Eylem esnasında çevrede yerleştirilmiş olan varilleri de ateşe verdiler. Eylemciler, daha sonra olay yerinden ayrıldılar.

Petrol-İş Genel Başkanı Yener Kaya, Banks Genel Başkanı Meral Ekim, BASS Genel Başkanı Tamer Sonalp, Tümtis Genel Başkan vekili Yurdal Şenol, Gıda-İş Genel Başkanı Mehmet Sümbül, Demokratik Tekstil-İş Genel Başkanı Silica Ören ve Lastpetkim-İş Genel Başkanı Vahdettin Karabay adlı sendikacılar cezaevlerinde süren açlık grevleri ile ilgili olarak bir basın toplantısı düzenlediler. İstanbul Tabip Odasında düzenlenen basın toplantısında sendikacılar, açlık grevlerine karşı hükümetin takındığı duyarsız tutumu eleştirdiler.

İstanbul Üniversitesi Siyasal

Bilgiler Fakültesi giriş salonunda 50 kadar öğrenci 2 günlük açlık grevi yaptılar. Öğrenciler, 1 Ağustos Genelgesi'nin kaldırılmasını istediler.

24 Kasım akşamı, Söğütluçeşme'den Kadıköy'e yürümek isteyen 500 kişilik grubun önü polis tarafından Altıyol'da kesildi. Göstericiler yürüyüş boyunca "Cezaevlerindeki Baskılara Son", "Kahrolsun Faşizm" sloganlarını attılar. Ayrıca, göstericiler "Faşizme Ölüm, Siyasal Tutsaklara Hürriyet" ve "Yaşasın Devrimci Tutsakların Onurlu Direnişi" gibi pankartlar da taşıyorlardı.

Çanakkale'de cezaevlerindeki açlık grevleri ile dayanışma amacı ile açlık grevine başlayan ve tek tip elbise giydirilmiş bir maketi yakan 30 öğrenciden 10'u tutuklandı. Cezaevlerine gönderilen 10 öğrencinin açlık grevini burda da sürdürdükleri bildiriliyor.

Edirne-Trakya Üniversitesi'nde okuyan 150 öğrenci SHP il binasında açlık grevi başlatmak istediler. SHP il yöneticileri, bu eyleme izin vermeyeceklerini açıkladılar. Bunun üzerine 42 öğrenci açlık grevi yapacağını açıkladı. SHP yöneticileri öğrencileri bu kez polis çağırarak tehdit ederek eyleme son veremelerini istediler. Öğrenciler SHP yöneticilerinin tutumunu protesto ettiler. Verilen sürenin dolması üzerine polis 42 öğrenciyi gözaltına aldı. Öğrenciler gözaltında da açlık grevini sürdürdüler. Arkadaşlarının polis-ce gözaltına alınmasını protesto eden 40 kadar öğrenci, SHP il binasına geldi. Yöneticilerle görüşen öğrenciler SHP yöneticilerinin tutumunu protesto ettiler. Aralarından 5 kişiyi oturma eylemi yapmak için seçen öğrenciler, bu eylemlerinin, arkadaşları serbest bırakılana kadar süreceğini açıkladılar.

Konya SHP il binasında açlık grevi yapan 8 kişilik grup, il yönetiminin isteği üzerine polis tarafından binanın dışına çıkarıldı.

Uludağ Üniversitesi öğrencisi 6 kişinin Bursa SHP il binasında başlattığı açlık grevi 3. gününde, Yeni Çözüm Dergisinin bürosuna taşındı. Grevçiler, eylemlerini burda sürdürüyorlar.

25 Kasım günü, Kadıköy konservatuvarı ve Mimar Sinan Üniversitesi öğrencileri yemek boykotu yaparak cezaevleri ile dayanışmalarını açıkladılar.

İzmir 9 Eylül ve Ege Üniver-

sitelerine bağlı fakültelerde okuyan öğrenciler ve işçilerden oluşan 200 kişilik bir topluluk açlık grevleri ile dayanışma amaçlı olarak açlık grevlerine başladılar.

Burdur Eğitim Yüksekokulu öğrencileri, 1 Ağustos Genelgesi'ni protesto etmek için yemek boykotu yaptılar.

Kayseri-Yeşilhisar SHP ilçe Başkanı ve İnsan Hakları Derneği Kayseri şubesi yönetim kurulu üyeleri, Kayseri Cezaevindeki açlık grevi ile dayanışma amacı ile maddi yardım ve imza kampanyası açtılar.

Konya SHP il binasında açlık grevi yapan 13'ü öğrenci 14 kişi, parti yöneticilerinin polis çağırması üzerine binadan çıkarılarak göz altına alındılar. Bunlardan 12'si daha sonra tutuklandı.

Uşak'ta 4 kişi işyerlerinde 26 Kasım günü açlık grevine başladılar. Eylemciler 1 Ağustos Genelgesi'ni Uşak milletvekili olan Adalet Bakanı M. Topaç'a göndereceklerini açıkladılar.

İstanbul'da 15 mimar-mühendis 2 günlük açlık grevi yaptı. 26 Kasım'da başlayan açlık grevi 27 Kasım saat 17.00'de sona erdi.

28 Kasım günü, Adana'da 30 kişilik bir öğrenci grubu Obalar caddesinde korsan miting düzenledi. Mitingde "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek", "Kahrolsun Faşizm", "Tutsaklara Özgürlük" sloganları atıldı.

28 Kasım günü Kocaeli İnsan Hakları Derneği şubesinde 17 kişi 3 günlük bir açlık grevi eylemi başlattı.

Sivas'ta 26 Kasım'da 3 tutuklu yakını açlık grevine başladı. Açlık grevine 28 Kasım günü yeni açılan İHD şube başkanı ile 6 kişi daha katıldı.

25 Kasım'da Sosyalist Parti ilçe örgütünde 9 kişi ile başlayan açlık grevine 4. ve 5. gününden sonra yeni katılımlar oldu. Açlık grevi eylemine dönüşümlü olarak SP, DSP'li yöneticilerle Özdemir-İş, Otomobil-İş, Kristal-İş sendikalarının şube yöneticileri, Demokrat Gebze ile Gebze Uyanış gazetesi temsilcileri de katıldılar.

İstanbul'da İETT Anadolu-1 Garajı çalışanlarından bir grup işçi, cezaevlerindeki açlık grevleriyle dayanışma amacı ile 28 Kasım'da 1 günlük açlık grevi yaptı. Aynı gün Kurbağalıdere Havagazı fabrikası çalışanları da öğle yemeğini boykot ederek, desteklerini dile getirdiler.

28 Kasım günü, Nusaybin'de

200 kişilik bir grup Adalet Bakanlığına telgraf çekerek, 1 Ağustos Genelgesi'nin kaldırılmasını istediler. Aynı grup SHP ilçe binasına giderek, SHP'nin açlık grevleri karşısında takındığı tutumu kınadıklarını yöneticilere bildirdiler.

İÜ Çapa Tıp ve Dişhekimliği Fakültesinde okuyan 40 kadar öğrenci 29 Kasım'da cezaevlerindeki açlık grevleriyle dayanışma amacı ile, okul kantininde süresiz açlık grevine başladılar.

Samsun'da da İHD şubesinde 50 kadar öğrenci ve genç 29 Kasım'da açlık grevine başladı.

Yine, aynı gün Gaziantep Üniversitesi öğrencilerinden 150 kişilik grup öğle yemeğini almayarak boykot etti. Öğrenciler, açlık greviyle dayanışma içerisinde olduklarını açıkladılar.

SHP Diyarbakır il binasında 31 Ekim tarihinde tutuklu aile ve yakınlarının başlattığı açlık grevi, Diyarbakır Cezaevindeki açlık grevinin sona ermesi ile sonuçlandırıldı.

Açlık grevine katılımlarla sayının giderek arttığı ve en uzun süreli açlık grevi olan Diyarbakır SHP binasındaki eyleme çeşitli kuruluşlar da desteklerini sundular. 211 tutuklu yakını, ailesi ve öğrencinin sürdürdüğü açlık grevinin 29. gününde Sultan Yavuz ile Saliha Şener sürekli baygınlık geçirmeye başladılar. Hiçbir tedaviyi kabul etmeyen her iki ana da açlık grevini bitene kadar sürdürdüler.

Daha önce de Sabriye Süzer, Hanife Takır ve Saliha Şener rahatsızlık geçirmiş, ancak eylemlerine devam etmişlerdi. Açlık grevinin 30. gününde Hanife Takır yürüme zorluğu çekerken, Sultan Aslan ile Saliha Şener'in sağlık durumları daha da ağırlaştı.

Diyarbakır SHP il binasındaki açlık grevine SHP Silvan, Ergani ilçe başkanları ile yönetim kurulu üyeleri, Silvan Tek-Gıda-İş sendikası şube başkanı ve 19 sendika üyesi de katıldı.

İHD İstanbul şubesi tarafından 27 Kasım'da "Yaşam Hakkına Saygı Mitingi" düzenlendi. Mitinge çeşitli demokratik kuruluşlar, öğrenciler, işçiler ve tutuklu yakınları katıldı.

Mitingde, İHD İstanbul şubesi adına Murat Çelikkın konuşurken, İHD Genel Sekreteri Akın Birdal'da ayrıca bir konuşma yaptı. Akın Birdal konuşmasında 12 Eylül'le birlikte Türkiye'nin bir cezaevine dönüştürüldüğüne değindikten sonra, 1 Ağustos Genelgesi'nin kaldırılmasını ve Adalet Bakanının istifa etmesini istedi. Diğer konuşmacılar da cezaevleriyle dayanışmalarını dile getirerek, uygulamalara son verilmesini istediler.

Mitingde, eski TİP ve SP Genel Başkanlarından M. Ali Aybar, Yazar Yaşar Kemal, TAYAD Genel Başkanı Mustafa Eryüksek, SHP İstanbul il başkanı Ercan Karakaş da birer konuşma yaptılar.

Deniz Türkali'nin şarkılarla katıldığı mitingde, tutuklu annesi Memnur Keleş ise uygulamaları anlattı. Tutuklu annesi, bütün sorumluluk sahibi insanları cezaevlerindeki açlık grevleri ile dayanışmaya çağırdı. Son olarak kürsüye İstanbul Barosu yönetim kurulu üyelerinden M. Rahmi Kadioğlu geldi. Kadioğlu da konuşmasında cezaevleri ile dayanışmasını dile getirdi.

Zindan Direnişçilerinin Onurlu Mücadelesine Cevap Veren Kürdistanlı Yurtseverler Yoğun Bir Eylemlilik Sürecini Yaşadılar

Bern açlık grevine katılan eylemciler...

Baştarafı 1. sayfada

re'nin Bern kentinde açlık grevinde bulunan yurtseverlere yönelik gerçekleşti.

İsviçre'nin Bern kentinde 20 yurtseverin katılımıyla 1 Kasım tarihinde başlayan açlık grevi eylemine, 5 Kasım 1988 tarihinde silahlı bir baskın düzenlendi. Baskın eylemini organize eden Bern Türk Konsoloslugu, bazı ajan ve piyonları eliyle bir katliam gerçekleştirmek istedi. Gerçekleştirilmek istenen katliam, çoğunluğunu tutuklu yakınlarının oluşturduğu açlık grevindeki yurtseverler tarafından son anda farkedilerek boşa çıkarıldı. Saldıyı, çok sayıda İsviçreli demokrat ve bir gazete muhabiri de dayanışma desteklerini sunmak amacıyla eylemci yurtseverlerle görüştükleri esnada yaşamışlardır.

Bern'de gerçekleşen ve iki haftadan fazla süren açlık grevi, İsviçreli demokrat ve ilerici çevrelerin yoğun ilgisini görmüştür. Türk Konsoloslugu tarafından düzenlenen saldırı ise, nefretle kınanmıştır.

Bern açlık grevine yönelik Türk Konsoloslugu tarafından düzenlenen silahlı saldırı, **Kürdistan'da Şehit, Tutuklu Aileleri ile Dayanışma Derneği** tarafından bir bildiri yayınlanarak kamuoyuna duyuruldu.

"Kamuoyuna Açıklama" başlığıyla yayınlanan bildiride, saldırının biçimi ve amacı hakkında kısaca şu görüşlere yer veriliyor: "5.11.1988 tarihinde, saat 16.00'da açlık grevine düzenlenen silahlı baskın, örgütlü ve planlıdır. Saldırgan, dikkatleri çekmemek için yanına aldığı İsviçreli bir bayan ile binanın içine girmiş, diğer saldırganlar binanın çevresinde konumlanmışlardır. 7.65 çapındaki tabanca ile açlık grevindeki tutuklu yakınlarına ateş etmesine rağmen, isabet ettiremeyen saldırgan, panik içinde pencereden atlayarak diğer saldırganlarla birlikte kaçmıştır.

Silahlı sikan şahıs Bern Türk Başkonsoloslugu ile sıkı ilişki içinde olan ve İsviçre polisi ile de sıkı ilişkilerini sürdüren biridir. Bu şahıs, uzun dönemden beri ilticacı Kürtleri silahlı tehdit ederek, Türk Konsolosluginin verdiği görev gereği üzerlerinde ifade veren TC'nin azıllı ajanıdır. Daha önce Bern Başkonsolosu kontr-gerilla uzmanı olan Haydar Saltık tarafından oluşturulan bir grup cete, bugün ortalıkta TKEP-Birlik adıyla dolaşmakta, konsoloslugin emirleri doğrultusunda sağa-sola saldır-

maktadırlar.

Biz tutuklu yakınları, bu tür saldırılarla ne ilk, ne de son olarak karşılaşyoruz. Türk Konsolosluginin üzerimize saldırttığı bu çeteler, bizim şahsımızda Kürdistan halkına, cezaevlerindeki yakınlarmıza ve İsviçreli demokrat, ilerici, insancıl çevrelere saldırmışlardır. Bu saldırıyı planlayan ve yönlendiren Türk Konsoloslugudur. TC'nin yurt dışına kadar uzanan bu iğrenç saldırılarını bir kez daha kınıyoruz."

Cenevre: 15 Kasım 1988 günü başlayan açlık grevi iki haftaya yakın sürdü. 50 civarında yurtseverin katıldığı açlık grevine gidildiği gün, Kürdistan'da Tutuklu, Şehit Aileleri ile Dayanışma Derneği ve eylemciler bir basın toplantısı gerçekleştirdi. Basın toplantısında dikkatler bir kez daha Türkiye ve Kürdistan'daki zindanlarda bulunan savaş esirleri ve devrimci tutukluların, faşist uygulamalara karşı yükselttikleri direnişlere çekildi. Basın toplantısında, ilerici-demokratik kamuoyunun, insanlık onurunu koruma savaşımına güç vermeleri çağrısında bulunuldu ve Cenevre'de başlatılan açlık grevi eyleminin amaçları açıklandı. Yapılan basın toplantısı, İsviçre'nin çeşitli yayın organlarında ele alındı.

Cenevre'de yaklaşık iki hafta kadar süren açlık grevi yoğun bir kamuoyu oluşturdu. Açlık grevine, birçok ilerici, demokrat, devrimci kişi ve kuruluş dayanışmalarını içeren mesajlar sundu.

17.11.1988 tarihinde ise, İsviçre-ERNK taraftarları, gerek Türkiye ve Kürdistan'daki zindanlardaki savaş esirleri ve devrimci tutukluların direnişlerini, gerekse de Türkiye, Kürdistan ve Avrupa'daki zindan direnişçilerinin yüksettiği insanlık onurunu koruma mücadelesiyle gelişen dayanışma eylemlerini destekleyen bir bildiri yayınlandı.

Almanya-Freiburg: 13 Kürt yurtseverinin katılımıyla 7 Kasım günü başlayan açlık grevi eylemi, Kasım ayının sonuna doğru yapılan bir basın toplantısıyla sonuçlandı. Basın toplantısına SPD'den bir milletvekili de katıldı.

Açlık grevine gidilirken, eylemi gerçekleştiren yurtseverlerin istemleri şunlardır: Almanya'daki parti ve örgütler aracılığıyla faşist Türk devletine baskı yapmak, politik tutuklularla dayanışmada olmak ve güçlerine güç katmak, Türkiye ve Kürdistan'daki zindan-

ları ziyaret edecek bir komisyonun oluşumunu sağlamak ve Almanya'da tutuklu bulunan Kürt yurtseverlerine yönelik baskıları protesto etmek.

Freiburg'da yapılan açlık grevi; ilerici, demokratların yoğun destek ve ilgisini gördü. Eylem, dört kez radio Dreiecklan'da yayınlandı. 13 Kasım akşamı ise, aynı radyo bir saatlik programını ayırarak, "Kürdistan tarihi, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, silahlı direniş ve Türk-Alman ilişkilerini konu olarak yayınladı. Eylem boyunca, 6000'den fazla bildiri dağıtıldı.

Ayrıca Freiburg açlık grevi eylemine şu kişi ve kuruluşlar dayanışmada bulundular:

Barış Listesi (Freiden Liste-Freiburg), Üte Gutzen (Şehir Belediye Encümeni), Kose Glaser (Yeşiller Eyalet Parlamento Üyesi- milletvekili), Wilfried Tel Kömper (Yeşiller-Avrupa Parlamento üyesi) Wolfgang Müller (FDP), Mir (Şili Devrimci Sol), FPMR (Yurtsever Manuel Radriguez Gazhas-Şili), AD-MAPU (Mapuli Halkı Örgütü-Şili), Anti-Faşist Grup-Freiburg), BWK-Freiburg, Volksfront-Freiburg, ESG-Freiburg, Politik ve Kültür Grubu vb.

Bunlar, aynı zamanda kamuoyuna yönelik bildiriye imza atan kurum, kişi ve kuruluşlardır.

Freiburg'da açlık grevi eyleminin sonuçlandığı günlerde, Kürdistan Halkının Dostları, zindan direnişleriyle dayanışmayı yükseltmek amacıyla bir miting ve yürüyüş eylemini gerçekleştirdi. Yürüyüş ve miting eylemine 300'ü aşkın Alman ilerici demokrati katıldı. Yürüyüş korteji, caddelerden geçerken çok sayıda Alman ilericileri de evlerinin pencerelerinden günlerce asılı kalan pankartlar sarkıtarak dayanışma içerisinde olduklarının somut bir pratiğini sergilediler.

Duisburg: Kasım ayının ortalarında başlayan ve onbir gün devam eden bir diğer açlık grevi eylemi de Duisburg'ta gerçekleşti. Açlık grevine toplam 14 yurtsever katıldı. Eylemin devam ettiği sürede bir basın toplantısı gerçekleşti. Basın toplantısına, basın güçlerinin yanı sıra, bazı ilerici demokratlar da katıldı. Eylem süresince SPD, DKP, Yeşiller vb. parti ve kuruluşlar eylemleri destekleyen açıklamalarda bulundular.

Açlık grevi eyleminin devam ettiği günlerde bir grup Kürdistanlı yurtsever de THY-Duisburg bürosunu işgal ettiler. Olaysız geçen eylem, amacına ulaş-

tıktan sonra sona erdi.

Münster: Bir diğer açlık grevi eylemi de Münster'de gerçekleşti. Açlık grevi süresince, yakın zamanda Türkiye ve Kürdistan'daki zindanları ziyaret etmek amacıyla SPD milletvekillerinden bir komisyon oluştu. Münster'de yapılan açlık grevi, kamuoyunda en büyük desteği sağlayan ve yankı uyandıran eylemlerdir. Açlık grevi eyleminin devam ettiği günlerde ayrıca açlık grevi komitesinin katıldığı bir basın toplantısı gerçekleşti. Basın toplantısına basın organlarının yanında SPD'den bir milletvekili de dayanışma amacıyla katıldı. Açlık grevi eylemi, Münster alanında 30 kadar ilerici, demokrat kurum ve kuruluş tarafından desteklendi.

Ayrıca, cezaevlerindeki durumları ciddi bulduklarını açıklayan SPD milletvekilleri, Türkiye ve Kürdistan zindanlarındaki insanlık dışı uygulamaları parlamento gündemine götürerek bir tartışma platformu açacaklarını belirttiler. Parlamento yapılacak olan tartışma platformunda savaş esirlerinin ve devrimci tutukluların sorunlarını dile getirmek ve tartışma platformuna katılmak amacıyla açlık grevi komitesi ve birçok yurtsever parlamento tartışma platformuna katılmaya davet edildi.

Leverkusen: Leverkusen'de 10 kişinin katıldığı açlık grevi eylemi, birbuçuk hafta devam etti. Açlık grevinin amacı, zindan direnişçilerinin onur savaşımını desteklemek olurken, talıplanda Almanya yönetiminin dikkati ilticacılar platformuna da çekildi. Eylem yoğun bir kamuoyu oluşturdu.

Bremen: 17 yurtseverin katıldığı Bremen açlık grevi eylemi ise, 14 gün devam etti. Eyleme başta SPD, DKP ve Yeşiller olmak üzere birçok ilerici-demokrat kişi ve kuruluş dayanışmada bulundu.

4 Kasım 1988 tarihinde Hamburg'ta Kürdistan Halkının Dostları, zindan direnişçileriyle dayanışma toplantısı gerçekleştirdi. Toplantıya, 400'den fazla Alman ilerici-demokrat kişi ve çevre katıldı. Güçlü bir dayanışma içinde geçen toplantı, PKK'li savaş tutsaklarına maddi yardım amacıyla 2000 Mark bağış topladı.

22 Kasım 1988 günü, ERNK, Dev-Sol ve TKP-B taraftarlarından 50 kişilik bir grup Hamburg'ta Türkiye Yapı-Kredi Bankası şubesini işgal etti. Eylemciler istemlerini basın güçlerine duyurduktan sonra, eylemlerine son verdiler. Eyleme başta BBC olmak üzere çok sayıda radyo ve basın organları geniş yer verdi.

Hamburg'ta açılan Türk haftası dolayısıyla yapılan toplantıda 30 kişilik bir grup, pankart açarak gösteriye başladı. Cezaevi direnişleriyle dayanışmayı içeren sloganların atıldığı eylemde, konuşma masasında olan Yusuf Özal'a yumurta ve boya atıldı, konuşması engellendi. Göstericiler, polis müdahalesiyle salon dışına çıkarıldı.

Hannover: 18 Kasım 1988 tarihinde Hannover'de Türk Konsoloslugu önünde protesto eylemi gerçekleşti. Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliğinin gerçekleştirdiği eyleme 70 kadar yurtsever Kürdistanlı kadın katıldı. Eylemde, etraflarını benzinleyerek yakan eylemci kadınların bu hareketi, poliste

tedirginlik yaratırken; eylem, ilerici-demokrat Almanlar tarafından büyük ilgi gördü. Olayda eylemcilerden bazıları tutuklandı, daha sonra serbest bırakıldılar.

Ayrıca Hessen eyaletinde Alman Sosyal-Demokrat Partisi yetkilileri bir açıklama yaparak Türkiye ve Kürdistan cezaevlerindeki savaş tutsakları ve devrimci tutukluların direnişlerini destekleyen bir açıklama yaptılar.

Berlin: Kasım ayının ilk haftasında Berlin'de gerçekleşen bir eylemde AL-BASIS Bürosu, 30 kişilik bir yurtsever grup tarafından işgal edildi. Eyleme çeşitli basın organları yer verdi.

19 Kasım 1988 günü Berlin'de 25 kişilik bir yurtsever grup Radio 100'ü işgal etti. İstemleri kabul eden ve destekleyen Radio 100, bir basın açıklaması yaparak bütün basın ajanslarına ilettiler. Ayrıca Radio, yayın saati esnasında eylemcilerden biriyle naklen bir röportaj yaptı.

Den Haag: 18 Kasım 1988 tarihinde Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği -YJWK-üyesi bir grup kadın Den Haag'ta parlamento binasında bir işgal eylemi gerçekleştirildi. Cezaevleri sorunu üzerine parlamento yetkilileriyle görüşmek isteyen eylemci grup, istemlerinin kabul edilmesiyle, eylemlerine son verdiler. Olayın ikinci gününde YJWK'yi temsilen bir grup yurtsever Kürt kadını, bir parlamento heyetiyle görüştü. Görüşmenin ana teması, cezaevlerindeki direnişlerin desteklenmesi ve bir komisyonun fiili incelemelerde bulunmasıydı.

Kasım ayının ortalarında Hollanda Den Haag'ta yapılan açlık grevi, iki hafta boyunca devam ederek sonuçlandı.

Rotterdam: Hollanda'nın Rotterdam şehir merkezinde 150 kişilik bir grup yurtsever, gösteri eyleminde bulundu. İki gün arka arkaya devam eden eyleme, yer yer polis müdahalesi oldu.

Atina: 29 Kasım 1988 günü cezaevlerindeki direnişleri desteklemek amacıyla bir grup, Atina'da Uluslararası Af Örgütü bürosunu işgal etti. Faşist Türk rejimi aleyhinde atılan sloganlar ve basına yapılan açıklamalarla eylem sonuçlandı.

Paris: 19 Kasım günü, 15 Kürdistanlı ve Türkiyeli örgütün katılımıyla bir protesto yürüyüşü gerçekleşti. Yürüyüşe 600 civarında kişi katıldı. Yürüyüşün bitiminden sonra miting yapıldı. Mitingde yapılan saygı duruşu, Türkçe ve Fransızca yapılan konuşmadan sonra eyleme son verildi.

Aynı gün 30'ar kişilik 4 grup, AFP (Fransız Haber Alma Ajansı), Hummanite, Le Monde ve Figaro bürolarını ziyaret ettiler. Yapılan yürüyüş ve miting hakkında bilgi ve dağıtılan basın açıklamalarından birer nüsha kendilerine verildi.

Faşist Türk devletinin Başbakanı Turgut Özal'ın Paris'e yaptığı resmi ziyaret döneminde, Le Monde gazetesi başta Diyarbakır zindanı olmak üzere Türkiye ve Kürdistan cezaevlerindeki insanlık dışı uygulamaları ve bu uygulamalara karşı 12 Eylül 1980'den bu yana verilen direnişleri konu alan bir makale yayınlandı. Makalede özellikle Diyarbakır zindan gerçekliği ve direnişini işleyen Le Monde gazetesi, zindanlarda gelişen son eylemleri destekler nitelikte değerlendirmeler yaptı.

Özal'ın Fransa Gezisi ve Bazı Sonuçlar

Turgut Özal 28 Kasım'da Fransa'ya, Başbakan Michel Rocard'ın resmi davetlisi olarak 3 günlük bir gezi yaptı. Özal bu gezisinde, Fransız Cumhurbaşkanı Mitterand, Başbakan Rocard, bazı bakanlar ve silah sanayisi ve diğer işletmelerde söz sahibi olan tekel temsilcileri ile görüştü. 15 yıldan bu yana ilk kez bir Türk başbakanın Fransa'ya ziyaretini gerçekleştiren Özal, Türk Fransız ilişkilerine de yeni bir boyut kazandırma çabasında.

Fransa-Türkiye ilişkileri, 12 Eylül'den sonra bir soğukluk devresi geçirmişti. Fransa'nın Sosyalist Parti yönetiminde ta-ki-ndiği bu tutum, giderek de-ğişikliğe uğradı. Chirac döneminde bu ilişkiler ısınmaya başladı. Yine Sosyalist Parti'nin hükümette olduğu bugün, bu sıcaklık artıyor. Fransa-Türkiye ilişkilerinin son sekiz yılı her iki ülke açısından da kayda değer gelişmeler içermese de, tarihsel boyutlarına bakıldığında Türk-Fransız ilişkilerinde değişik bir manzara ile karşılaşıyoruz. Osmanlı İmparatorluğundan ilk kapitülasyonları alan Fransa'dır. Fransa aldığı bu kapitülasyonlara karşılık imparatorluğa karşı birçok taahhüdü yerine getirmeyi de üstlenir. Daha sonraki süreçte, hem kapitülasyonların ve hem de taahhütlerin çapı genişleyecektir. Gerçi daha sonra İmparatorluk İngilizlere ve 1. Dünya Savaşına doğru da Almanlar'a yavaşacaktır. Bu süreye kadar da Fransızlar kapitülasyonlarını önemli oranda genişletecek, küçümsemeyecek oranda bir kar sağlayacaklardır.

Fransız-Türk ilişkilerinin bu ekonomik ağırlığı, siyasal alanda da etkisini gösterecektir. Fransa, bu yıllarda imparatorluğun koruyucusu da kesilecektir. Çünkü, kapitülasyonların devamı aynı zamanda imparatorluğun yaşamasına bağlıydı.

Başlangıçta ekonomik ağırlıklı kurulan ilişkiler, giderek siyasal ilişkilere de dönüşmüştür. Zaten, siyasal ilişkilere de yön veren ekonomik çıkarlardır. Fransız devleti, ekonomik çıkarlarının bir sonucu olarak, imparatorluğa da yakın bir destek sunmuştur.

1. Dünya Savaşı yıllarına geldiğimizde, imparatorluk Almanya'ya yanaşmış, İngiliz ve Fransız emperyalistlerden uzaklaşmıştır. Savaş sonrasında imparatorluk topraklarını İngilizler ve Fransızlar kendi aralarında paylaşırlar. Fransa'nın payına Urfa, Antep, Maraş düşer. Bilindiği gibi bu her üç il de Kürdistan'dadır. Builler, Kürdistan'a açılan kapılar olmanın yanı sıra, Ortadoğu'ya gitmenin de kapılarıdır. İşte Fransızlar bu kapiya göz dikerler.

GAP RÜYASI... FRANSA İLGİSİ

Fransa'nın, 1. Dünya Savaşı sonrasında göz koyduğu Urfa, Antep yörelerinde, Türk sömürgecilerinin "Apocular'a karşı en büyük proje" dediği GAP inşa ediliyor. AET'nin dışişler sorumlusu ve Fransız üye Claud Cheeyson, yakın bir zamanda GAP'ı ziyaret etti. Cheeyson, GAP gezisinden sonra yaptığı açıklamada, AET'den bu pro-

jeye destek olmasını isteyeceğini belirtti. Projenin büyük olduğunu ve önemli sonuçlara yol açacağını da ifade etti.

Sadece GAP değil, silah sanayinde de Fransızlar kendilerine yeni bir pazar bulma arayışındalar. Başta, Puma tipi helikopterler olmak üzere, diğer belli başlı silahların satımında Türkiye elverişli bir pazar alanı oluyor. Fransızlar açısından, bir de uzun süredir devam eden radar ihalelerine Fransız firmalarının gösterdiği ilgi ve iştirakler var.

Bu önemli birkaç nedenin yanı sıra, Fransa'nın yeni pazar ve ekonomik açılımlara duyduğu ihtiyacı da göz önünde bulundurursak, bu dönemde Fransa'nın Türkiye'ye önemli bir pazar olarak yönelmesi gerektiği kendiliğinden açığa çıkar. Silah satımı, radar üssü inşaatı, metro açma ve en önemlisi GAP ile birlikte yeniden canlanacak olan eski rüyalara bir gerçeklik kazandırmak için, Fransa'nın önüne Türkiye'ye yönelme bir gereklilik olarak ortaya çıkıyor.

Madalyonun diğer yüzünde ise, Türkiye'yi Fransa'ya yakınlaştıran çıkarlar var. Türkiye de bu durumu ve ilgiyi tespit etmiş olacak ki, Fransa'ya bu dönemde bir ziyaret gerçekleştiriyor. Türkiye'ninde Fransa ile ilişkilerden kendi çı-

Özal, eski Başbakan Chirac ile.

karına göre beklentileri vardır.

Ekonomik alanda Fransa'ya verdiği tavizler karşılığında, Fransa'dan daha fazla siyasal destek talep ediyor. Bu ise, hem AET'ye girişte ve hem de uluslararası alanda, Türk faşizmini meşrulaştırmak çabalarına destek olmanın yanı sıra, esas olarak Kürt sorununda TC'nin planlarına arka çıkmaktır. Bunun karşılığında, Fransa'ya rüyalarını gerçekleştirmeyi vaad ediyor. GAP'tan aslan payını olmasa da, buna yakınına Fransa'ya vermeyi öneriyor.

Fransa'nın Kürdistan sorununa hem tarihi ve hem de emperyalistler arasında yapılan güncel işbölümüne göre bir ilgisi mevcuttur. Fransa, bu ilgisini Kürt Enstitüsü'nü kurarak ve buna destek olarak gösterdi. Bu tutum, Fransa'nın halkımızın gözüne-kaşına hayranlığının bir sonucu değildi. Uzun vadede Kürdistan'a Fransa'nın atacağı temelin bir ayağıydı bu. Kendi elinde de Kürdistan'a karşı bir silah bulundurmak istiyordu. Bu amaçla, Kürt Enstitüsü'nün kuruluşuna yöneldi.

Aradan geçen zaman sürecinde, 1982'de kurulan bu Enstitü'nün Kürt sorunu karşısında Fransa'ya vereceği bir şey kalmadı. PKK'nin yükselttiği ulusal kurtuluş mücadelesi, bütün emperyalist oyunlar gibi bu oyunu da bozdu. PKK'nin öncülüğünde kazanılan bir Kürdistan, bu devletlerin de çıkarına değildir. PKK'nin yükselttiği mücadele bütün emperyalistlerin, Kürdistan'a yönelik olarak yaptıkları yatırımlarını boşa çıkardı.

Bu gelişmeler çerçevesinde sıklaşan bu diplomasi trafiğine baktığımızda, bu görüşmelerin altında yatan nedenlerin neler olduğunu daha açık bir şekilde görmekteyiz. Fransa'nın Türkiye ile soğukluğu bir yana bırakarak, ilişkilerini ısıtmaya başlamasının altında yatan en önemli neden de budur.

GAP rüyasını gerçekleştirmek, Türkiye pazarına birçok alanda girmek için, Kürdistan'da yükselen ulusal kurtuluş mücadelesinin başarıya ulaşmaması gerekir. PKK'nin zafiri yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, bu devletlerin yıllardır hazırladığı planların boşa çıkmasıdır. Nitekim Fransız polisi cezaevlerindeki açlık grevleri ile dayanışma amaçlı gerçekleştirilen ve Özal'ı da protestoya dönuşen eylemlere karşı sert bir tutum takındı. Bu bile, kendi

çıkartları için, Fransa'nın insan haklarını dikkate almaya-çağının bir göstergesi oluyor.

Almanya'nın, Fransız-Türk yakınlaşmasında oynadığı rolü kısaca da olsa belirtmek istiyoruz. Ziyaretin bir gün öncesinde Özal ile Kohl'ün Strasbourg'ta bir araya gelmesi, Almanya'nın rolünü ortaya koyuyor. Almanya Türkiye'nin ilişkilerine yön verir bir pozisyonu da üstlenmiş görünüyor. Türk-Fransız yakınlaşması için belirtilen bu hususlar dışında daha başkaları da söylenebilir. Ancak, bunlar temel rol oynayan yakınlaştırıcı etkenlerdir.

Fransız-Türk ilişkilerinde ortaya çıkan bu yakınlaşma ve ilişkilerle, her şey hal olmuş denilemez. Her ne kadar, iki devleti birbirine yakınlaştıran nedenler varsa da, bütünüyle aradaki soğukluğun giderildiği de söylenemez. İlişkiler belirttiğimiz çerçevede bir sıcak döneme giriyor. Bunun ilerde ne gibi boyutlara ulaşacağı iki devletin yaklaşımlarından ve uluslararası gelişmelerden ortaya çıkacaktır.

Faşist TC'nin Başbakanı T. Özal'ın Fransa'ya Yaptığı Gezi Protesto Edildi

28 Kasım günü resmi bir ziyaret dolayısıyla Fransa'ya gelen faşist Türk sömürgeciliğinin Başbakanı Turgut Özal, yoğun protesto eylemleriyle karşılaştı.

Faşist TC'nin Başbakanı T. Özal, Fransa-Paris'e geldiği günün akşamı Paris-Türk Başkonsolosluğunda Fransız Hükümet yetkililerinin onuruna yemekli bir davet verdi. Aynı saatlerde, Paris'in turistik merkezlerinden Trocadero meydanında 700'e yakın Kürdistanlı ve Türkiyeli yurtsever-devrimci toplanarak TC'nin Paris Başkonsolosluğu önüne doğru yürümek istedi. Fransız polisinin 200'ün üzerinde polis gücü ile engellemek istediği yürüyüş, uzun bir çekişme sonucu gerçekleşti.

Eyleme ERNK, Av. Dev-Genç, THKP-C (Acilciler), MLSPB, Sosyalist, HDÖ, Kawa, TKP-B, İşçinin Sesi, Direniş Hareketi, TDKP, Partizan, Birlik Yolu taraftarları katıldılar.

Saat 18.00'den 19.30'a kadar Paris'in en işlek ve kalabalık caddelerinde yürüyüşe devam eden eylemciler, Charles de Gaulle meydanı civarında dağıldılar.

Akşam saat 19.45'de Özal'ın davetli olduğu Paris belediyesi önünde tekrar biraraya gelen eylemciler, atılan güçlü sloganlarla büyük bir kamuoyu oluşturdular. Ardından Kürdistanlı ve Türkiyelilerin en yoğun oldukları, Strasbourg St-Denis semtine doğru tekrar yürüyüşe geçen protestocuların sayısı 1000'e yükseldi. Opera meydanında biraraya gelen eylemciler, Türkiye ve Kürdistan devrim şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşunda durduktan sonra dağıldılar.

29 Kasım 1988 günü de TC'nin başbakanı aleyhindeki eylemler

devam etti. 29 Kasım sabahı, saat 7.30'da röportaj yapmak üzere Fransız Antenne 2 televizyonu önüne polis araçları ile gelen Özal'ın otosu, 150 kişilik Kürt ve Türk yurtsever, devrimci tarafından sarıldı. "Faşist Özal Defol" sloganlarıyla Özal'ın binaya girişi engellendi. Bunun üzerine Özal'ı takip eden konvoy 500 metre geri çekildi. Özal ise binanın arka kapısından içeri alınmak zorunda kaldı. Göstericiler adına üç temsilci Antenne 2 yetkilileriyle görüşerek, faşist Özal'ı teşhir eden ortak bir bildiri verdiler.

30 Kasım günü saat 10.00'da Concerde meydanında Özal'ın kaldığı otelde bir basın toplantısını gerçekleştiren faşist Özal, burada protesto edildi. Concerde meydanında toplanan 300'e yakın protestocu, polis tarafından engellenmek istendi. Polisin tüm engellemelerine rağmen, kenetlenen kitle dağılmadı. Ancak, tüm güçlerin oturma eylemine çevirdikleri protestoyu provoke eden bazı güçler-özellikle Partizan- çatışma ortamını yarattı. Bu olay üzerine alan bir anda, savaş meydanına dönuştü.

ERNK, Sosyalist, Av. Dev-Genç, THKP-C (Acilciler), HDÖ, MLSPB, TKP-B, İşçinin Sesi, Birlik Yolu taraftarlarından oluşan eylem komitesi ve eylemciler, bütün provokatif girişimlere rağmen, 41 kişinin tutuklanmasından sonra, polis barikatını aşarak dağıldılar.

Üç gün aralıksız olarak devam eden eylemler Fransız televizyon, radyo ve gazetelerinde büyük yer alarak kamuoyu yarattı.

Eylemler boyunca, TKP ve Komkar hariç tüm örgütlerin ortak hazırladıkları, "İşte Özal demokrasisi, işte Türkiye" afişleri Paris ve Fransa'da yaygın olarak asıldı.

Yurtseverlerin
Kaleminden
Kürdistan
Ulusal Kurtuluş Savaşı

“Ne İnönü, ne Özal, Umudumuz PKK”

Ben yıllık iznimi Urfa çevresinde geçirdim. Ülkemiz Kürdistan'da şahit olduğum birkaç olayı anlatacağım.

Kürdistan halkının yüzde altmışı mücadeleyi destekliyor. Her yerde ve her alanda Kürdistan'ın bağımsızlık sorununu ve ARGK'nin gerçekleştirdiği eylemleri tartışıyor. Bu da şunu gösteriyor: Kürdistan halkı, bağımsızlıktan başka hiçbir şey düşünmüyor. Kürdistan gençliği, pratik faaliyetler içerisinde yer almak istiyor.

12 Ağustos 1988 günü, İnönü ilk seçim propagandasını Urfa'da yaptı. Halkımız, “Bugün papazın oğlu konuşacak” diyordu. İnönü'den dolayı Birecik'ten Urfa'ya kadar olan 80 km'lik yol boyunca olağanüstü askeri önlemler alınmıştı. 10 metre aralıkla dizilen komandoların yanında çok sayıda polis de vardı. O gün, ben de yoldaydım. Yol kenarında arabamı park etmek istedim, tehlikeli bölge diye askerler buna müsaade etmediler. Bunu fırsat bilerek neden bu denli önlem aldıkları konusunda kendileriyle konuştum. Bir askerin bana verdiği cevap şöyleydi: “Yok hemşerim, İnönü için bu önlemler alınmadı. 15 Ağustos yaklaştı. Apocular eylem yapacaklar. Bütün önlemler Apocular içindir.”

Dikkatimi çeken ikinci olay ise şöyleydi: 16 Ağustos günü Turgut Özal havaalanının açılışını yapacaktı. Yaklaşık 1000 kadar kalabalık bir kitle grubu birikmişti. Turgut Özal uçaktan iner inmez, 100 kadar siyah giysili kadın bir noktada bir araya gelerek, “Biz yaşlıyız, biz yaşlıyız” diye haykırmaya başladı. Polisler, kadınların arasına girip gelen sesleri dindirmeye çalışırken; başka bir grup, “İnsanlık onuru işkenceyi yenecektir”, “Çocuklarımıza ad koyma hakkı engellenemez” sloganlarını haykırdılar.

Bir öğretmenle konuştum. Mücadeleden oldukça memnundu. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi nedeniyle çift maaş aldığını belirtiyordu. Kürdistan halkı, bağımsızlığa susamış olan bir halktır. İki kişi bir araya geldiği zaman, hemen ulusal kurtuluş mücadelesi ve yapılan eylemler tartışılıyor. Eylem haberleri geldiği zaman halk adeta bayram sevincini yaşıyor. Ülkede gözüme çarpan bazı duvarlara yazılan sloganlardı. Bu sloganlar, “Ne İnönü, ne Özal, umudumuz PKK”ydi.

Yüreğimiz APO'muzla dolup taşar, devrimciler ölse de devrimler yaşar! Öyleyse bağımsız bir Kürdistan için ileri!

TC'nin Oyunları Tutmayacaktır

Dört aydan bu yana Berxwedan'ı okumaya başladım. Bundan dört ay öncesine kadar Kürt olduğumu kabul ediyordum ama, bir Kürdistanlı yurtseverin sahip çıkması gereken görevlere sahip çıkmıyordum. Dolayısıyla da PKK önderliğinde verilen silahlı mücadelenin anlamını kavrayamıyordum.

Bize gelen arkadaşlar oldu. Onlarla tanıştıktan, konuştuktan ve tartıştıktan sonra, ben de yavaş yavaş gerçekleri görmeye başladım. Bundan önceki yaşamımın bir ot gibi geçtiğini kavradım ve gerçekten boş geçen günlerime acıdım.

Bu mektup vesilesiyle TC üzerine olan bazı düşüncelerimi de açıklamak istiyorum. Bilindiği gibi yakın dönemde bazı Güney Kürdistanlı insanlarımız topraklarını terkederek Kuzey'e göç etmek zorunda bırakıldılar. TC denetimi altına giren bu insanlarımıza faşist Irak rejimiyle işbirliği yaparak baskı yapıyor. Başta bu insanlarımıza geçiş izni vererek, “insancıl” nedenlerden dolayı “sahip çıktı.” Şimdi ise onları aç ve susuz bırakmakta, hiçbir gereksinimlerini tam temin etmemektedir. TC'nin bu insanlarımızı kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak istediği, bu olmadığı noktada hatta onları yok etmeye karar verdiği bilinen bir gerçektir. Son dönemlerde ortaya çıkan gelişmeler bu durumu daha da anlaşılmaktadır. TC, göçmenlere modern çadırlar dağıttığını, her çeşit ihtiyaçlarını karşıladığını propaganda etmektedir. Fakat TC, insanlarımızı budala mı sanmaktadır? Önümüzdeki kış ayında, birçok bebenin, yaşlının ve hasta insanın yaşamını yitireceği, yani katledileceği şimdiden açığa çıkmıştır.

Güney Kürdistanlı insanlarımızı kabul etmekle aslında TC, bir senaryo düzenlemektedir. Çünkü kendi egemenliğinde yaşayan halk; aç, işsiz ve doktorsuz iken ve binlerce insan sadece bu nedenlerden dolayı yaşamını yitirirken, nasıl bunca insana sahip çıkacaktır? Öyleyse,

“Analar şehit evlatlarını intikam yeminleri ile bağrına basıyor”

Kendisiyle görüştüğüm bir Kürdistanlı emekçi, Kürdistan'da savaşın yoğun olduğu Mardin-Nusaybin alanından gelmişti. Akrobam olduğu için izin dönüşü ziyaretine gittim. Temel sorunumuz vatanımız Kürdistan olduğu için önce Kürdistan'daki gelişmeleri sordum. Bana gelişmeleri şöyle sıralamaya başladı:

“Ülkede büyük gelişmeler vardır. Bagok çatışması, büyük bir muharebeydi. Bu muharebede düşman, aralarında subay ve özel eğitilmiş timlerin de bulunduğu 300'den fazla kayıp verdi. Birinci gün muharebede Türk devletinin yenilgisi açığa çıktı. Olaydan sonra gerilla birliği devrimci marşlar eşliğinde alandan uzaklaşarak, dağlık ve kayalık bir alanda üslendi. İhbar sonucu düşman havadan saldırıya geçerek zehirli gaz kullandı. Ama yine de yenilen Türk devleti ve ordusu oldu. Burada da 3 düşman helikopteri gerillaların ateş menziline kurtulamayarak yara aldı

TC'nin amacının başka olduğu kendiliğinden anlaşılıyor.

Sömürgeci-faşist Türk devleti bu insanlarımıza ilk etapta kış için gerekli olan ihtiyaçları temin etmesi gerekirken, önce 60 Türk öğretmenini kamplara göndermiş ve hemen asimilasyona başlamıştı. Zaten TC'den değişik davranışta bulunabileceğini düşünmek en büyük yanılgıdır. Daha dün, 15 Ağustos 1985'te 30 savaş uçağıyla ve Irak faşist rejimiyle anlaşma içerisinde kendilerinin koyduğu sınırları ihlal ederek Kürt köylerini bombalayan ve yüzlerce Kürdistanlıyı katleden TC'nin kendisidir. Bunu tüm dünyanın gözleri önünde yapan TC, nasıl olur da bugün bu insanlarımıza sahip çıkabilir?

TC, Güney Kürdistanlı insanlarımızı kabul ederken, kendisini dünya komuoyu önünde demokratik bir ülke olarak göstermeyi hesaplamıştır. Bu tür davranışlarla AT'ye girme planlarına zemin oluşturmaya çalışıyor. Avrupa emperyalistlerine çağrılar yaparak desteklenmesini istiyor. Diğer taraftan Kürtleri dağıtmak ve tamamıyla ülkesinden koparmak amacıyla, ilticacı olarak bunların Avrupa'ya taşırılmasını dayatıyor. Böylece ikinci bir eritme sevdasını gerçekleştirmek istiyor.

Aslında TC'nin içerisine düştüğü durum son derece komiktir. Çünkü bir taraftan Kürtlerin varlığını inkar etmekte, “Türkiye'de Kürt yoktur, onlar ‘dağ Türkleri’dir demekte”, diğer taraftan ise bu insanlarımızı Kürt olarak nitelemek zorunda kalmaktadır. TC yetkilileri kampları dolaşırken tercümanlık yapanlara dikkat etmek gerekir. Bunlar düzen partilerinin ve hükümetin üyesi milletvekilidir. Kemalizmin yeminli uşakları olan bunlar Kürtçe konuşmaktadırlar! TC'ye sormak gerekir, bu yeminli uşaklar Kürtçeyi hangi üniversitede öğrendiler? Sömürgeci Türk devletinin tüm çabaları boşunadır, oyunları tutmayacaktır.

Nürnberg'ten Birgül
28.9.1988

Diyarbakır'ı ve PİR'i Anlamak

Diyarbakır'da hücreler 35. ve 36. diye ikiye bölünür. Yıl 2 Ocak 1981. Üçüncü kat, dokuzuncu hücredeyim. Kemal PİR ise üçüncü kat, beşinci hücrede. Yanımda Metin... ve Bozan Uçkan bulunuyorlardı. Üç ay beraber kaldık. Kemal PİR denilince aklıma Che Guevara'nın enternasyonalist hayatı, mücadelesi ve büyük Martini aklıma gelir. PİR'in kişiliği, yaşamı ve mücadelesi hakkında bir değil on roman yazılsa dahi azdır. Hüc-re günlerimizde Onun yattığını hiç görmedim. Sabahlara kadar Erkan Uzun ile savunma konusu üzerine konuşurdu. Erkan, dördüncü kat, yedinci hücrede kalıyordu. PİR, idarenin gece yapabileceği herhangi bir katliamı, ya da başvuracağı herhangi bir komployu bozmak için uykusundan feda ediyordu. Bilindiği iki kelime Kürtçeyi hep tekrarlardı: “Këndila dile mı şiketiye.” PİR: “Mahkemeye çıktımı Partiyi; askeri, ekonomik ve siyasi olarak savunacağız,” derdi. En büyük özlemi, savunma yapabilmektir. Fakat PİR, imkansızlıklar, düşmanın vahşeti ortamında, kefeni giyerek, Kürdistan halkının savunmasını yaptı ve Ortadoğu'nun Che Guevara'sı olmaya layık oldu.

Kemal PİR'in yeni nesillere, Kürdistan gençliğine bir çağrısı vardı. Bu çağrısını mahkemede okuyarak açıklamıştı. Çağrısını okuyamadım, okumayı çok isterdim. Beraber olduğumuz günlerde şunu derdi: “Ölsek de mücadelemizin yeni nesillerce devr alınıp sürdürüleceğine inancım sonsuzdur.”

Suruç'tan Selamlar
Eylül 1988

HALKIMIZ, PKK'YE KURTARICI GÖZÜYLE BAKIYOR

Ben, Kürdistan'ın büyük bir yerleşim merkezinde oturuyordum. Şu anda ise, Suudi Arabistan'da işçi olarak çalışmaktayım. İzinli olarak memleketime gittim ve Kürdistan hakkında görülen olumlu değişikliklere tanık oldum. Diyarbakır cezaevi önündeki kitle isyanını gördüm. Bazı kişilerle görüşüp konuştum.

Konuştuğum kişilerden biri de, cezaevinden tahliye olan bir arkadaştı. Uzun ayrılık yılları ardından sonra, bu arkadaşla görüşmem beni oldukça sevindirdi. Birbirimizin halhatırını sorup biraz hasret giderdikten sonra ülkedeki gelişmeler üzerine konuştuk. Daha sonra arkadaş, cezaevinden çıktıktan sonra karşılaştığı sorunları anlattı. Karşılaştığı uygulamanın bir noktası çok ilgimi çekti. Bunu, arkadaş şöyle izah ediyordu: “Ben ve benim gibilerini, düşman rahat bırakmıyor. Sürekli rahatsız ediyor. Yine, bir seferinde polisler geldi, beni alarak dışarı çıkardılar, uzun uza-dıya konuştular. Benden ne istediklerini sorduğunda, ‘Bak istediğin kadar para verelim; istediğin yerde sana işyeri açalım; istediğin zaman ve istediğin yerde propaganda yap, yeter ki bizimle beraber ol. Sen, eski adamsın, çok kişi tanıyor sun’ dediler. Ben ise, bu iğrenç teklife karşı kesin tavır takındım. Cezamı çektiğimi, şu

Kemal PİR, bir gün savcılığa götürüldü. Kollarına arkadan kelepçe vuruldu. Yirmi metrelik zincirle kollarından, ayaklarından bağlandı. PİR, altı kamyon dolusu (altı kamyon oniki cemse eder) asker eşliğinde savcılığa götürüldü. PİR, savcılık hüccresine alınırken, işkenceci bir gardiyan fırsatını bulup: “Neden, seni böyle mahkemeye, savcılığa götürüyorlar” diye soruyor, Kemal PİR: “Gardiyan kardeş, senin öylesine bey-nin yıkanmış ki, anlatsam gün-leri alır. Öğrenmek istiyorsan, mahkemeler olduğu zaman beni dinlersin.”

Yüzbaşı, cezaevini bütün yönleriyle PİR'in şahsında görüyordu. Düşman yüzbaşısına göre, PİR'i teslim almak, cezaevini teslim almak demektir. Bu nedenle, PİR'imizi on dört gün kollarından astılar. Bir netice alamadığını gören yüzbaşı celladı, PİR'e olmadık işkenceler yapmıştı. Ama PİR teslim alınmamış; düşman, PİR'e teslim olmuştu.

Bu büyük insanı anlatmak mümkün değildir. Kemal PİR her ne kadar Ordumuz ve Cephemizin kuruluşunda yer alması, bu onurlu döneme kavuşmamışsa da, Ordu ve Cephemizin temelini oluşumunda büyük katkıları vardır. Bence, PİR'imiz için özel bir eylem haftası ilan edilmelidir. Bu eylem haftası, işkenceci cellatların cezalandırılmasına özel olarak ayrılmalıdır. Böyle bir hafta halkımızı oldukça sevindirir.

anda işimin başında olduğumu, tekliflerini kabul edemeyeceğimi açık açık konuşarak belirttim. Aradan biraz zaman geçtikten sonra yine geldiler ve tekliflerini yenilediler. Böylece birkaç kez gelip gittiler. En sonunda, bu uygulamaları teşhir eden bir basın toplantısı yapıldı. Bu uygulamaları protesto etmek için bir genç arkadaş kendisini yaktı. Şimdilik bizden vazgeçmiş durumdadır.”

Diyarbakır cezaevi önündeki halk isyanına tanık oldum ve oldukça sevindim. Cezaevi önündeki kitlelerimiz düşman askerlerine saldırdığında, polisler neye uğradıklarının şaşkınlığı içerisinde önlerine gelen herkese saldırıyorlardı. Takviye kuvvet geldikten sonra tutuklanmalar başladı.

Faşist Türk sömürgeciliği, karşısında bir gücün, bir halkın savaştığını kabul ediyor. Ben; daha önceleri neyin ne olduğunu bilmiyorum ve Kürdistan'da bir savaşın gelişeceğini düşünmüyordum. Ama her şey değişti artık. Her işyerinde, her kahvede, her köyde kısacası artık kim bakarsan herkes PKK'yi ve ulusal direniş savaşını konuşuyor. Halkımız, PKK'ye kurtarıcı gözyle bakıyor.

Son olarak şunu da belirtmek istiyorum: ARGK gerillalarının yaptığı her eylem, halkta büyük bir sevinç yaratıyor.

Diyarbakırlı bir emekçi

Kürdistan Köylüsünün Direnişçi Ruhunun Timsali Hacı Yoldaşı Halk Savaşımızın Zaferinde Yaşatacağız!

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Savaşında, Kürdistan köylülüğünün savaşçı ve direnişçi özelliklerini örnek bir şekilde kendi şahsında sergileyen bir yurtseveri daha şehit verdik. Sömürgecilerin halkımızı ve ülkemizi parçalamak için çizdikleri suni sınırları meşru kabul etmeyecek, mücadelemizin zaferi için bir parçadan diğerine köprü rolü oynayan Hacı yoldaş görevi başında şehit düştü.

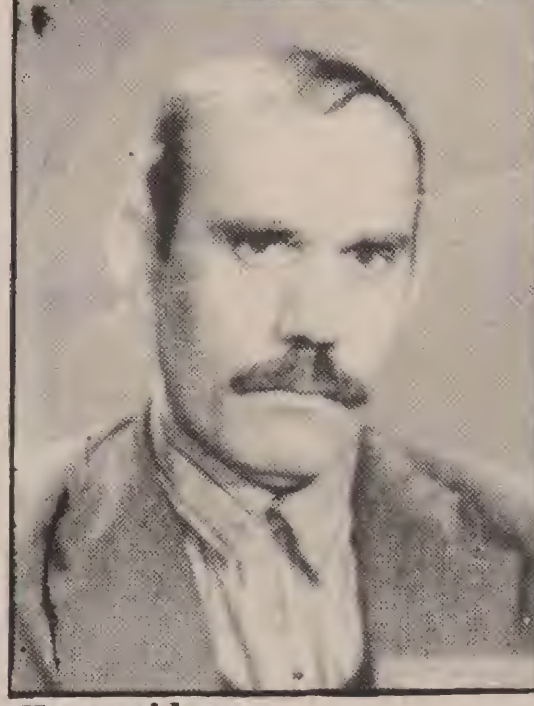
Hacı yoldaş, Mardin'in Silopi ilçesine bağlı Rebahiyê köyünde yoksul bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Her çilekeş Kürt köylüsü gibi onun da çocukluğu acı, ızdırıp ve yoksulluk içinde geçti. Sömürgecilerin, feodal kompradorların, gerici şeyh ve imamların dört başı mamur baskı, zulüm ve sömürülerini yaşamı boyunca iliklerine dek yaşadı. Ancak, Hacı yoldaş ve ailesi hiçbir zaman bu uygulamalar karşısında boyun eğmemiş, bu güruhlara karşı sürekli bir mücadele içinde olmuş; yüksek ruhla yurtseverliklerini koruyarak günümüze dek getirmiştir.

Böylesine yurtsever bir öze sahip olan Hacı yoldaş ve ailesi, çeşitli biçimlerde birçok Kürt örgütüne yardımcı olmuş; özellikle de KDP'ye birçok hizmetlerde bulunmuştur. Hacı yoldaş ve babası, yıllarca büyük bir cesaret ve fedakarlık örneği sergileyerek, Türkiye-İrak sınırında KDP pêşmergelerinin geçişini sağlamışlardır. Ancak, bu hizmetleri boyunca, Hacı yoldaş her geçen gün daha da net bir biçimde KDP'nin yapısını tanımış; feodal çıkarların savunucusu olan bu gücün Kürdistan halkının kurtuluşunu sağlayacak yapıda olmadığını kavramıştı. Bu gerçekleri tanıdıkça

da onlardan uzaklaşmış, giderek ilişkilerini koparmıştı.

Geçim sorununu çözmek için Hacı yoldaş babası ile birlikte bu dönemden sonra binbir türlü tehlikeyi göze alarak sınır ticareti yapmaya başlamış, yaz aylarında da ayrıca mevsimlik işçi olarak çeşitli işlerde çalışmıştır. Ancak Hacı yoldaş kurtuluşa giden yolun bu olmadığını çok iyi biliyordu. Bir yandan cuntanın ve diğer yandan yerli hainlerin baskıları altında elindeki varı-yoğu talan ediliyor, bir taraftan da, kan davası adı altında aşiret çatışmalarına sürükleniyordu. Uğradığı saldırılarla ailesi can ve mal kaybına uğramıştı. Ekmek parası için yaptığı sınır ticaretinde de sömürgeci devletin engellemeleri ile karşılaşılıyordu. Geçişler sırasında meydana gelen çatışmalarda birçok sömürgeci askeri öldürmüş, bu nedenle aranırduruma düşmüştü. Uğradığı takip sırasında birkaç kez sömürgeci devlet tarafından tutuklanıp işkence görmüş; ancak tüm baskılara rağmen teslim olmayarak direnmişti.

Yaşadığı tüm bu baskı ve işkenceler Hacı yoldaşta düşmana karşı sınırsız bir kin doğurmuştu. Uğradığı haksızlıkları kabul edemiyor; içten içe isyan duyguları ile yaşıyor ve bir kurtuluş yolu arıyordu. Mutlaka bir kurtuluş yolu olacağını biliyordu. Derin yurtseverliği O'nu sürece içerisinde Partimiz PKK ile ilişki aramaya itti. Ancak, bulunduğu Silopi alanında aradığı ilişkiyi yakalamak uzun bir süreç aldı. Nihayet, 1987 yılında ARGK birlikleri ile ilişki kurmayı başardı. Hacı yoldaş için unutulmaz an gelip çatmış, hayalleri gerçeğe dönüşmüştü. Bir

Hacı yoldaş...

Kürt köylüsü olarak, Hacı yoldaşın yıllarca bağrında taşıdığı güçlü yurtseverlik ve savaşçı özellikleri mücadelemiz saflarında yeniden serpilme şansına kavuşmuştu. Yurtseverlik görevlerine sahip çıkma arzusuyla Hacı yoldaş, Partiyle ilişki kurar kurmaz hemen görev talep etmişti. Kendisine verilen kuryelik görevine dört elle sarılmış; zor şartlar altında görevini eksiksiz olarak yerine getirmekteydi. Hızla bir Kürt yurtsever ve yılmaz bir ARGK savaşçısı konumuna yükselmişti. Günden güne daha büyük gelişmeler kaydediyor; önüne konulan çeşitli görevleri büyük bir fedakarlık ve cesaret ruhuyla yerine getiriyordu. Bir yandan da Silopi alanında mücadelemizin propagandasını yapıyor, yeni yeni çevrelerle ilişkiler kuruyor; düşmanın her türlü karşı-devrimci politikalarına karşı savaş vererek ajanlık politikasının boşa çıkarılmasına katkıda bulunuyordu. O, üstlendiği her türlü görevde sergilediği üstün cesa-

reti ile tanınıyordu. Eylemlerde her zaman en zor ve tehlikeli noktalara yerleşerek kendisini yoldaşlarına siper ediyordu. Eylem anındaki korkusuzluğu, cesareti ve atağa kalkan saldırı ruhu O'na kahramanlık sıfatını kazandıran özellikleriydi.

Hacı yoldaşın mücadele ile böylesine bütünleşmesi sömürgeci Türk devletinin dikkatinden kaçmıyor; O'nu yakalamak için tüm ajan ve muhbirlerini seferber ediyordu. Hacı yoldaş getirdiği suçlama; sınırda birçok askeri öldürmesi ve dışarıdan ülkeye silah sokmaktı. Yoğun aramalar sonucu 21 Temmuz 1988'de sömürgecilerce yakalanan Hacı yoldaş vahşi işkencelere maruz kaldı. Ancak sonuna kadar direnerek en küçük bir sır vermedi. Faşist celatlar çaresiz kalınca O'nu serbest bırakmak zorunda kaldılar. Serbest bırakılır bırakılmaz Hacı yoldaş, ARGK saflarına katıldı. Tüm olanaklarını ulusal kurtuluş mücadelesi için sarfederek kutsal görevler üstlendi.

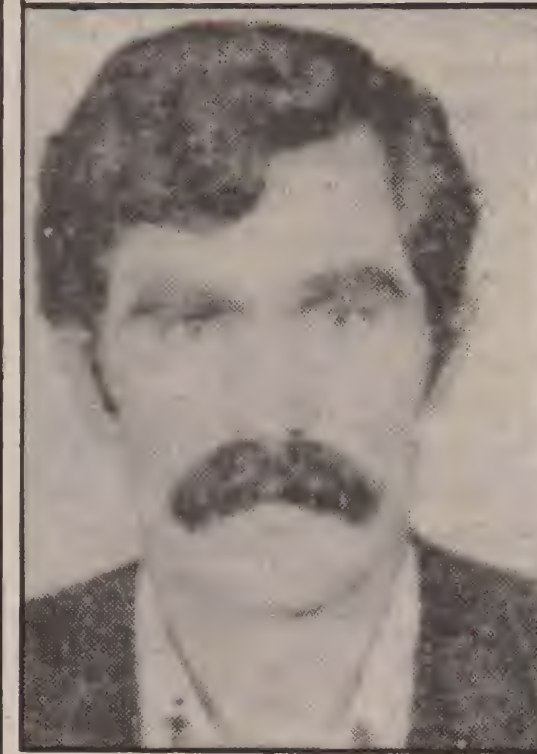
12 Eylül 1988'de yine üstlendiği bir görevi yerine getirmek üzere bir grup yoldaşı ile bir alandan diğer bir alana geçerken düşmanın hain pususuna düştüler. Hacı yoldaş kendisini diğer

yoldaşlarına siper ederek büyük bir kahramanlık ve direniş örneği sergiledi ve yoldaşlarını kurtarıırken kendisi şehitler kervanına katıldı. Hacı yoldaş yaşamının son anında da kanının son damlasına kadar direnmiş ve kahramanlara yakışır bir şekilde son nefesini vererek ölümsüzler ordusuna katılmıştır. Geride kalan bizlerin söyleyeceği fazla bir şey yok. Bize düşen görev, yoldaşlarımızın olumlu özelliklerini, yaşamını karakterimizin ayrılmaz bir parçası haline dönüştürmek ve onların uğruna şehit düştüğü mücadeleyi kahramanca savaşarak zafere götürmektir.

Hacı yoldaş! Halk savaşımızda, sizin gibi halk önderlerine layık olacağımıza, savaşımızı zafere ulaştırmak ve anınıza bağlı kalmak için üzerimize düşen her şeyi tereddütsüz yapacağımıza dair bir kez daha and içiyoruz. Siz bize halk savaşında Kürdistan köylüsünün isyancı özelliğini gösterdiniz. Biz de sizden güç alarak Kürdistan köylülüğünü isyana kaldıracak ve sizi bu isyanın manevi komutanlarından biri olarak sonsuza dek yaşatacağız.

Silah arkadaşlarından Veysi

Eğitimciler Derneği SİDDİK BİLGİN'İ Yılın Öğretmeni Seçti

meleri sonucu, katliam bütün yönleri ile açığa çıkarıldı. Gerçek suçlular ortaya çıkarıldı.

Sıddık BİLGİN ve köyü, yurtseverliğin derin olduğu bir derya gibidir. Bu deryayı kurutmak ve ulusal kurtuluş mücadelemize sunulan desteği kesmek için, Sıddık BİLGİN'i katletmek, bütün köy halkını işkenceden geçirmekle yetinmedi; köyü sürgün etmeye kadar baskılarını artırdı. Sıddık BİLGİN, PKK öncülüğündeki ulusal kurtuluş mücadelesine karşı düşmanın bu komplolarının bir sonucu olarak katledildi. Bu onurlu yurtsever, düşmanın tüm işkence ve tehditlerine rağmen, ihaneti seçmemiş ve direnişi yüceltmıştır.

Sıddık BİLGİN'in bu onurlu tutumu nedeniyle, Eğit-Der yöneticileri, işkencede katledilen tüm öğretmenler adına, O'nu yılın öğretmeni olarak açıklamayı kararlaştırmışlar. Sıddık BİLGİN direnişi, onurunu çiğnetmemesi ve halkının bağimsızlık mücadelesine sahip çıkışı ile, bu onuru çoktan hakketti. O sadece bir yılın öğretmeni değil, Kürdistan çocuklarının sürekli öğretmenidir. O'nun onurlu direnişi, Kürdistan çocuklarına sömürgecilğe karşı mücadelede ilham kaynağıdır. Kürdistan halkı, Sıddık BİLGİN'e, sürekli yaşayan ve ölümsüz öğretmeni olarak sahip çıkacaktır.

Eğit-Der yöneticileri yaptıkları açıklamada, Sıddık BİLGİN'e verilen ödülün, 27 Kasım tarihinde, Öğretmenler Günü vesilesi ile yapılacak toplantıda eşî Müzeyyen Bilgin'e verileceğini belirttiler.

16 Kürt Politikacısı Hakkında Dava Açıldı

Alman Mahkemeleri, Faşizmin Yargılandığı Alanlar Olacaktır

Bu yılın başlarında tutuklanarak o günden bu yana sıkı tecritlik ortamında tutulan ve üzerlerinde anti-demokratik uygulamalar yapılan Kürt politikacılar hakkında dava istemi ile mahkemeye başvurulduğu, Federal Alman Başsavcısı Kurt Rebmann tarafından açıklandı. Yapılan açıklamaya göre, 14'ü tutuklu, 2'si tutuksuz olmak üzere 16 Kürt politikacısı hakkında dava açılıyor.

Federal Savcının yaptığı açıklamaya göre, haklarında dava açılan Kürdistanlı politikacılar, "PKK bünyesinde bulunan bir terörist birliğe üye olmak veya desteklemek, birçok öldürme olayını gerçekleştirmek veya teşebbüs etmek, başkalarının özgürlüklerini kısıtlamak" vb. "suçlardan" yargılanacaklar. En fazla 10, en az 5 aydan bu yanadır tutuklu olan Kürdistanlı politikacılar hakkında Federal Savcı'nın açtığı dava, Düsseldorf Eyalet Mahkemesi'nde görülecek. Haklarında dava açılan Kürdistanlı politikacılar şunlar: İbrahim Kadah, Hüseyin Çelebi, Selahattin Çelik, H. Hayri Güler, Mustafa Erbil, Ali Aktaş, Salman Arslan, Selahattin Erdem, Bozan Öztürk, Ali Haydar

Kaytan, M. Sait Yıldırım, Yase-min Gedik, Erol Kedik, Ali Sapan, Ali Saçık ve Hasan Engizek. Bozan Öztürk ve Hasan Engizek adlı yurtseverler tutuksuz olarak yargılanıyorlar.

Federal Savcı yaptığı açıklamada, davayı Federal Almanya Anayasası'nın 129-a maddesine göre açtığını da belirtti. Bu maddeye göre yargılanacak tutuklu Kürt politikacılar, PKK içerisinde "parti emniyeti, kontrol, haber alma" adında terörist bir birlik kurma gerekçesiyle suçlanıyorlar.

Bu tür iddialara dayanarak, tutuklu yurtseverler hakkında dava açan Federal Başsavcı, Alman emperyalizminin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı takındığı tutumu da ortaya koymaktadır. 10 aydır tutuklu bulunan yurtseverlere karşı elle tutulur bir suçlama yöneltmeyen Alman yönetimi, PKK önderliğinde yükselen ulusal kurtuluş mücadelesinin bir kaynak durumuna getirdiği Kürdistanlı emekçilere karşı da tehdit ve şantajlara başvurmuştur. Birçok yurtsever emekçiyi işbirliğine çağırmış, bunu kabul etmeyenlere evlerinde Kürtçe kitap bulun-

durmaları bile yasaklanmak istenmiştir. Evlere gönderilen mektuplarda, PKK önderliğindeki mücadeleye destek olmamaları açıkça istenmiştir.

Alman yönetimi, faşist Türk rejimi ile içerisinde bulunduğu işbirliğinin de bir gereği olarak, ulusal kurtuluş mücadelemize saldırmaktadır. TC'nin uluslararası alanda koruyucusu ve taktik hocası kesilen Alman yönetimi, 16 Kürt politikacısı hakkında açtığı dava ile de açık yüzünü ortaya koymuş, uygulamalarıyla birçok konuda faşist Türk rejimini bile geride bırakmıştır.

Alman yönetimi çok iyi bilmeli ki, azgın faşist rejime arkayık olmakla, bunun suç ortaklığına da soyunuyor. Bu ise, tarih karşısında kendilerini suçlu duruma düşürmektedir. Halkımız ve önder gücü PKK en katı faşist uygulamalar altında bile sonuna kadar bağımsızlık ve özgürlükten yana oldu. Alman yönetiminin saldırıları da halkımızın, bu netleşen tavrını değiştiremez.

Bu nedenledir ki, Alman yönetiminin kendi yasalarını bile ayaklar altına alarak açtığı bu mahkemede yargılanacak olan, Alman yönetimi ve Türk faşizmi olacaktır. Kürt politikacılar şahsında, halkımız ve partimiz PKK beraat edecektir.

Yurtsever Kürdistan Halkı!

Düşmanın Her Türlü Uygulama ve Provokasyonlarına Karşı Büyük Bir Fedakarlık ve Cesaretle Direnelim; Suçlarının Hesabını Soralım!

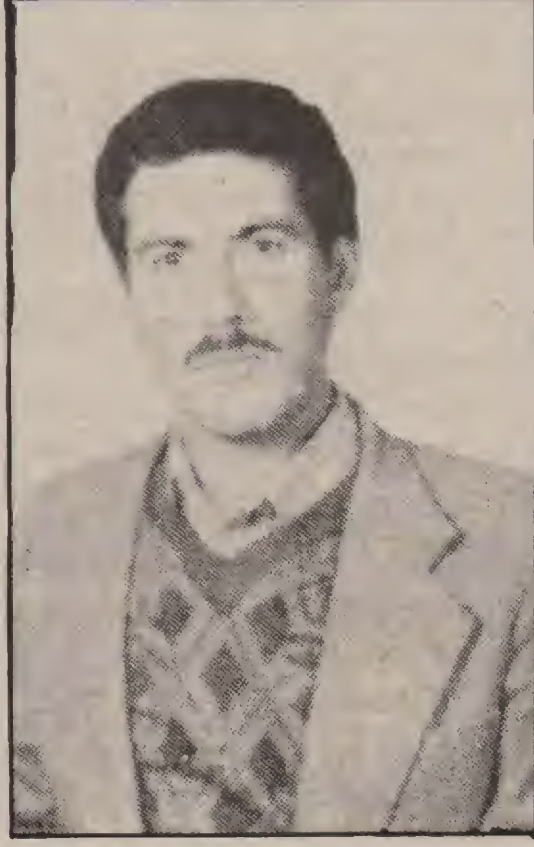
Vatanımız Kürdistan'ın tarihi ve bu tarihi süreç içerisinde halkımızın durumuna baktığımızda, daima zulüm, işkence ve katliamların hüküm sürdüğünü görürüz. Sömürgeci ve egemen güçler, özellikle de TC, yüzyıllar boyunca, insanlık tarihinde eş görülmemiş en zorba ve kaba imha yöntemleriyle halkımızın üzerine gelmiş; kentte, kırdan ve dağlarda yüzbinlerce insanımızı katletmişlerdir.

Vahşi sömürgeci bu katliamları yaparken, içlerindeki korkunun bir sonucu olarak, daha gün yüzü görmemiş bebelemimizi bile analarımızın karnında süngülerle desip katletmişlerdir. Üstelik bu katliamlarla da yetinmeyip, dünyanın nefesi ve Ortadoğu'nun kalbi olan şirin vatanımız Kürdistan'ı paramparça etmişlerdir.

Bundan sonra, TC egemenliğindeki Kürdistan parçasında geçen yıllar "Koro Misto"nun zehrinin, ebediyen öldürmek için halkımıza iştirildiği yıllar olmuştur. Sömürgeci vampir TC, tüm bu suçlarını işlerken, en büyük desteği sürdürdüğü sinsi ve alçakça asimilasyon politikasından almaktaydı. Elbetteki satılmış egemen güçler ve ihanetçiler de TC sömürgeciliğinin bir diğer büyük destekleyici gücü olmuşlardır.

Sömürgeci-faşist TC tarihindeki barbarlıklar salt Kürdistan halkına da yönelmemiştir. TC egemenliği altındaki birçok halk ve azınlık bu barbar imha politikalarından nasiplerini almıştır. **Dünya ilerici insanlığı!** Açın bakın düşmanımızın tarihine; Asya'dan ilk hareket ettikleri günden bugüne kadar yakma, yıkma, talan ve katliamlarla örülü bir tarihtir. Halklara karşı sınırsız bir kan içicilik ve vahşet bu tarihe damgasını vurmuştur. Ermeni, Rum, Arap, Kürt halkları ve diğer birçok azınlığın başına getirilenler buna en açık örnekleri teşkil etmektedir. **Başta Türk aydınları olmak üzere, kendine devrimci-demokrat sıfatını takan tüm Türkler!** Açın, bakın atalarımızın tarihine! Ne kadar kara; demagojik; iyi ve güzel olan her şeye, insanlığa düşman ve kirli bir tarih olduğunu görün! Salt insanlık görevi için de olsa okuyun, öğrenin bu tarihin kirli sayfalarını! Demagojik, şoven, teslimiyetçi, reformist ruh ve kişiliği bir yana bırakın ve hiç olmazsa sizler dünya insanlığına bu kirli tarihin iç yüzünü itiraf edin; ondan sonra da temiz bir tarih yaratmaya çalışın.

Evet, sömürgeci-faşist TC ve "kuş uçurtmaz mehmetçik" korkmaz! Çünkü, "Bir Türk dünyaya bedeldir!" Yıllar yılı bu hiyale ile beyinler yıkanmaya çalışıldı. Peki, gerçek böyle midir? TC tarihi gerçeklerin hiç de böyle olmadığını ortaya koyuyor. Alçakça suçların sahibi her güç gibi TC de iliklerine dek büyük bir korku içindedir. Bu nedendir ki, bir gün büyüyüp intikam alırlar diye, daha doğmamış bebeklerimizi ana karnında süngüleyip katletmiştir. Bugün Kürdistan'da en küçük bir sesi bile gerillaların baskın yaptığına yorumlayarak etrafı kurşun yağmuruna tutmakta, Kürdistan'daki hayvanları bile kıyımdan geçirmektedir. Zindanlara doldurup her türlü insani hak ve özgürlüklerden mahrum ettiği elikolu bağlı savaş esirlerini bile, duyduğu büyük korku nedeniyle ölüme sürüklemekte, katletmektedir. Bütün bunlar, çürümüş ve cançekişen bir varlığın son çırpınışlarının, derin ölüm korkusunun kanıtlarıdır.

Abdullah SEVGAT

Sömürgeci-faşist TC cellatları! Tarihiniz böylesine kapkara örneklerle doludur. 21. asıra girişimizin öngününde, bu kadar uzun süreli bir vahşete karşılık, halkımızı tarihten silebildiniz mi? Onu yok edebildiniz mi? Hayır, binlerce kere hayır! Halkımız yeniden doğuyor, doğacak; yeniden doğacağız. Biliyorum; sömürgeci-faşist TC, bir kez daha bağırarak, feryat edeceksin. Ama her şeye rağmen, gerçekleri haykıracağım. Kürdistan halkı, şanlı Partimiz PKK ve Ulusal Önderimiz, gözbeğimiz Abdullah ÖCALAN yoldaşın ışıklı yolunda dirildi; diriliyor ve uyanıyoruz! Artık bir versek de binlerle doğacağız, yeniden ve yeniden. Ya siz! Siz; sömürgeci-faşistler, satılmış yerli hainler, emperyalistler ve tüm gericiler! Sizler de artık anlıyorsunuz ki, ölüm sancılarımız gitgide sıklaşıyor; bu nedenle kudurganlaşıyor, sağa-sola barbarca saldırılarınızı yöneltiyorsunuz. Ama nafi! Onca vahşi uygulamalarınıza karşın nasıl ki bugüne kadar Kürdistan halkını yok edemediniz, bundan sonra da yok edemeyecek, durduramayacaksınız. Çünkü; katlettiğiniz analarımızın sütü, Partimiz PKK ve önderimiz APO'nun yol göstericiliği mayamızıdır. Özcesi, biz, büyü hep öc almayla öğrenip büyütürüz. Kin ve nefretimiz bize yaşama ve hesap sorma gücünü veriyor.

Ülkemiz Kürdistan'ın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi ve onun öncü gücünün büyüyüp gelişmesinden korkan sömürgeci-faşist TC, mertçe er meydanına çıkıp dövüşmek kendi karakterinden çok çok uzak olduğundan, ellerine-kollarına kelepçe vurduğu mazlum insanlarımızı alçakça katletmekte; özgürlük savaşımız içinde bulunan savaşçı yoldaşlarımızın ailelerini işkence, zulüm, imha, korkutma; kısacası fiziki ve psikolojik baskı yöntemleri ile yıldırmaya çalışmaktadır. Bunun en son örneklerinden biri de babam Derviş

"TC sömürgeciliği ve uşakları! Yemin ediyorum ve ediyoruz ki, kanımızın son damlasına ve son nefesimize kadar size düşman olacağız, tüm dünyayı size zindan edeceğiz. Halkımız, ülkemiz Kürdistan ve kahramanca direnen şehitlerimiz için intikam yeminimizi dilimizden düşürmeyeceğiz..."

Sevgat'ın hunharca katledilmesidir. Sömürgeci TC, tükenişin aciz ruh hali ile, suçsuz ve savunmasız babamı gözaltına alıp insanlıkdışı işkencelerde katletti.

Yurtsever Kürdistan halkı ve ilerici dünya insanlığı! Babam bir Kürdistanlı yurtseverdir ve yurtsever bir aileye sahiptir. Halkımız içinde daha çok ezilen bir kesim olan Yezidi Kürtlerine mensuptur. Daha dün kadar ve hatta bugün, çeşitli suni çelişkilerle halkımızdan belli kesimleri kısırtarak diğerlerinin üzerine salan sömürgeci TC, diğer yandan da Kürt olan herkese düşman olduğunu gözler önüne sermektedir. Ülkemiz tarihinde düşmanın başvurduğu en belli başlı politikalarından birisi, Kürdü Kürde kıldırma politikasıdır. Nitekim, "Müslüman-Yezidi, alevi-sunni, Kurmanc-Zaza" vb. suni çelişkileri halkımızın bağrına sokarak ülkemiz ve halkımızı kendi egemenliği altında uzun yıllar tutmayı başarmıştır. Bir kesime karşı sürekli bir başka kesimi çıkarmış, savunur görünmüştür. Müslümanlığı bir din olarak benimseyen Kürdistanlıları da Yezidi kesime karşı kışkırtmış; sürekli onlara arka çıkarak görünmüştür. Oysa bugün görüyoruz ki, düşman bir bütün olarak Kürt halkına düşmandır. Daha dün kadar din kisvesi altında Müslüman kesime sahip çıkar görünürken, bugün en çok o kesimden insanlarımızı katletmektedir. Bu da sömürgeci düşmanın alçakça oyunlarının içyüzünü daha da net açığa çıkarmaktadır.

Düşmanın, halkımız üzerinde oynadığı oyunları yerle bir eden Partimiz PKK, halkımızın gözlerini gerçeklere açmış; bunun sonucunda Yezidi kesim içinde de yoğun bir sempati toplamıştır. Düşmanın sürekli birbirine kıldırıldığı her kesim ve din-den insanlarımız ulusal kurtuluş mücadelemiz saflarında kenetlenmişlerdir. Özellikle, **Abdullah SEVGAT (Ömer)** yoldaşın özgürlük savaşımızda şehit düşmesinden sonra, Yezidi kesiminden halkımız mücadelemize daha çok bağlanmış; içlerinden çıkan bu halk önderinin anısına saflarda daha çok kenetlenmiştir. Ülke içinde olduğu gibi, ülke dışında da en küçüğünden en yaşlısına kadar yüzlerce-binlerce insanımız, Partimiz PKK ve Başkanımız APO önderliğinde yüzyılların intikamı için birleş-

mekte ve örgütlenmektedir.

Halkımızın Yezidi kesimini mücadeleden koparmak için, sömürgeci emperyalistlerle elele çeşitli oyunlar tezgahlamak-tadırlar. Bir yandan baskı, tehdit ve işkencelerle korku ve yılgınlık ortamını dayatırken, diğer yandan da Avrupa metropollerinde sahte yaşam umutları sunarak bu insanlarımızı özden boşaltıp tüketmek istemektedirler. Babam Derviş Sevgat'ın işkencelerle katledilmesi, mücadelemizle bütünleşen insanlarımızı bir tehdit, bir korkutma aracı olarak gündeme getirilmiş bir cinayettir. "Eğer PKK'ye destek vererseniz, sizin sonunuz da böyle olacaktır" demek isteniyor. Diğer yandan da özellikle Batı Almanya emperyalizmi, ucuz emek gücü olarak topraklarına çekip en tortu işlerde kölece çalıştırdığı bu insanlarımızı Avrupa'nın yoz yaşamı içinde tüketerek yurtsuzlaştırmak ve mücadeleden koparmak için özel bir politika gütmektedir.

Ancak, Avrupa'nın insanlarımız için kurtuluş olmadığını bir gerçektir. Bir atasözünde de ifade edildiği gibi, "Bülbülü altın kafese koymuşlar; ah vatanım demiş." Bu gerçeği, Partimiz PKK Avrupa'da bulunan insanlarımızı kavratarak onları Cephemiz ERNK bayrağı altında örgütlemektedir. Bununla da kalmayarak, "Kaynağa dönüş" şiarını yükseltmekte ve insanlarımızı köklerini yeniden vatan topraklarına uzatmaya sevk etmektedir.

Ben de yurtsever bir Kürdistan kadını olarak, vatanımın bağımsızlık ve özgürlük savaşında yerimi almış bulunuyorum. Kurtuluşumuzun Partimiz PKK saflarında ve önderimiz Abdullah ÖCALAN'ın önderliğinde olacağına duyduğum sonsuz inançla ve Kürdistan kadınının kurtuluşunun Kürdistan'ın kurtuluşundan geçeceği bilinciyle hareket ettim, ediyorum ve gelecekte de bu doğrultuda hareket etmeye devam edeceğim. Bu savaşımızda kaybedeceğimiz, kölelik zincirlerimizden başka bir şey olmayacaktır. Oysa kazanacağımız, koskoca bir dünyadır.

Evet, **sömürgeci-faşist TC cellatları!** Bir devletsiniz, her şeye sahipsiniz; ama yine de biz PKK partizanlarına, ARGK savaşçılarına karşı gelme cesaretini gösteremiyor; babam gibi yüzlerce masum insanımızı evlerinden alıp zindanlara doldurarak alçakça işkencelerde katlediyorsunuz. Çünkü, ARGK'nin vuruş tarzını çok iyi biliyor; korkuyu iliklerinizde duyuyorsunuz. Onun için de namertlere yakışır bir vahşetten medet umuyorsunuz.

Ülkemizin özgürlük ağacının ancak eş görülmemiş fedakarlıklar pahasına serpilip büyüdüğünü biliyoruz. Onun için de her ne şekilde ve nerede olursa olsun, vatan uğruna ölmek bizler için bir şereftir; yaşamın ta

—Derviş Sevgat Yoldaş Ölümüşüzdür!

—Yaşasın Partimiz PKK ve Başkanımız APO!

—Yaşasın Bağımsızlık ve Özgürlük Mücadelemiz!

—Kahrolsun Sömürgeci-Faşist TC ve Uşakları!

—Kahrolsun Teslimiyet, Yaşasın İntikamcı Direnişimiz!

kendisidir. Davamızdan hiçbir zaman pişmanlık duymadık, duymayacağız da. Şehit olmak her-kese nasip olmayacak bir yüceliktir. O nedenle de babamın sonuna kadar direnerek ülkemiz Kürdistan'ın şehitler ordusuna katılmasından gurur duyuyorum.

Sömürgeci-faşist TC cellatları! TC'ye hizmet eden uşaklar, hainler, teslimiyetçi güç, kurum ve kişiler! Bilin ki, bizden birini katlettiğinizde onun yerini binlercemiz alıyor. Bilin ki, bizler, kana kanla intikam alanlarız.

Sömürgeci-faşist Türk devleti! Yüzyıllardan beridir halkımızın başına musallat olmuş kapkara bir güruhsun. Senin bu karakterin nedeniyle halkımızın yaşamı işkence, zulüm ve katliamdan ibaret bir yaşama döndü. Biz buna artık alıştık. Suç senindir, çünkü, bizi sen alıştırdın. Bundan dolayıdır ki, artık ne katliam, ne baskı, ne de zulüm bizi korkutuyor. Bunlardan korkmuyor, ürkmüyoruz. Vatanımızın kurtuluşu için bütün bu barbarlıkları başımız dik göğüslemeye hazır hale geldik; bilindik. Peki ya sen! Sen bugün karşı karşıya geldiğin durumu göğüsleyebilecek güçte misin? Açık ki, hayır. Daima, atalarından aldığın kültür gereği, at üstünde kılıç şakırdatıp halkları ezip geçen sen bugün hiç de beklemediğin bir şekilde çıkmaza sürüklenmiş bulunuyorsun. Tarihinde ilk kez oluyor, böylesi nihai ölümcül darbeler almak. Oysa bizler için bu daha kavgamızın başlangıcıdır; kavgamız günden güne daha da alevleniyor.

TC sömürgeciliği ve uşakları! Yemin ediyorum ve ediyorum ki, kanımızın son damlasına ve son nefesimize kadar size düşman olacağız, tüm dünyayı size zindan edeceğiz. Halkımız, ülkemiz Kürdistan ve kahramanca direnen şehitlerimiz için intikam yeminimizi dilimizden düşürmeyeceğiz. Yurtsever Kürdistan halkı olarak Partimiz PKK, Cephemiz ERNK ve Ordumuz ARGK etrafında daha da sıkı kenetleneceğiz. Tüm düşmanca yöntem, entrika, provokasyon ve saldırılarınızı boşa çıkaracağız.

Yurtsever Kürdistan halkı! Düşmandan tüm suçlarının hesabını sormak ve dünya insanlığı içerisinde, özgür ve bağımsız Kürdistan'ın neferleri olarak bir an önce yerimizi almak için, görevlerimize daha sıkı sarılalım. Bundan başka kurtuluş yolu yoktur. O halde, "Ya Kürdistan, Ya ölüm!" şiarıyla ayağa kalkalım; bilinçlenelim, birleşelim, örgütlenelim ve savaşalım. Öncü gücümüzün önderliğinde büyük bir cesaret ve fedakarlık ruhu ile zafere dek ilerlemenin maddi ve manevi gücü bugün her zamankinden daha çok elimizdedir. Şehitlerimizin anısına bağlılığın yolu buradan geçmektedir.

Kardeşiniz, Kızınız Hakiye Sevgat (Rêhan)
2.11.1988

“Sosyal Demokrat” maske yırtılıyor

SHP, 12 EYLÜL’ÜN PARTİSİ OLMA SIFATINI PEKİŞTİRDİ

Son günlerde SHP, kamuoyunun tüm dikkatlerini üzerine çeken gelişmelerle çalkalanıyor. Yerel seçimlerde sürdü-rülecek politikaların tartışıl-masını gündeminin esas mad-desi olarak alması beklenen SHP Küçük Kurultayı, parti içi savaşımın kızıştığı ve önemli tasfiyelerle sonuçlanan bir plat-forma dönüştü.

Kurultayın başlamasının he-men öncesinde yaptığı açıkla-malarla, “birçok parti örgütü-nün içine sızmalar olduğundan, partinin bölücüler ve aşırılar tarafından ele geçirilmeye çalışıldığından” dem vurarak ihbar-larda bulunan Ali Topuz, bir anda yoğun tartışmaların pat-lak vermesine neden oldu. Ar-dından, SHP Küçük Kurultayı gündemine de giren tartışma-larla SHP içinde bir “temizlik hareketi” başlatıldı. Ali Topuz’un danışıklı istifası ardından, TC’nin gece yarısı darbeleri kültürüyle yetişmiş SHP’nin Genel Merkez Yönetimi, parti di-siplinini ihlal ettikleri gerekçe-siyle 7 il örgütünü görevden aldı. Görevden alınan il örgütleri, İstanbul, Bursa, Malatya, Siirt, Erzurum, İçel ve Diyarbakır il örgütleri. Ayrıca Ankara, Van, Mardin, Dersim, Muş, Bitlis, Bingöl, Erzincan, Kars, Adana, Elazığ, Adıyaman ve Gaziantep il örgütlerinin de her an topun ağzında oldukları belirtiliyor.

SHP Merkez Yürütme Kuru-lu’nun aldığı kararla parti için-de yoğun bir tasfiyeyi başlat-ması çeşitli tepkilere yol açtı. Merkez aldığı kararı, iktidara giden yolda zorunlu bir tedbir olarak açıklarken şu görüşlere yer vermekteydi: “... SHP’nin bu görüntüde iktidara gide-meyeceğinden hareketle, parti yönetimimiz, partinin durul-ması ve kamuoyunda güven sağlama için bu kararı almış-tır. Arkasından, daha çok karar alınacaktır. Şunu herkes bilmeli ki, parti bu konuda geri adım atmayacak. Herhangi bir hare-kete kalkan, bedelini ödeyecek.”

Yukarıdaki sözlerden de an-laşıldığı gibi, SHP iktidara gi-den yolda birtakım güçlere gü-ven vermek için kendi içinde bir temizlik hareketine girişmiştir. 12 Eylül ruhuyla şekillenen, düzenin ılımlı muhalefet partisi olan SHP, iktidara gelebilmek için sermaye çevrelerine, dar-beci orduya ve bunların dış uzantılarına kendisini kabul ettirmek zorundadır. “Sosyal-de-mokratlık” kitleleri kandırma-da iyi bir maskedir ama, bazı-ları ölçüyü fazla kaçırıp sosyal-demokratlık yapmaya kalktılar mı bu büyük bir tehlikedir ve ezilmelidir! Senaryonun sınırlarını zorlamaya kalkan böyle-lelerine hadleri bildirilmeli; Tür-kiye’de ve 12 Eylül anayasasının gereklerine göre siyaset yap-makta oldukları hatırlatılmalı-dır! Yine de akıllanmazlarsa kafaları ezilmelidir! İşte, SHP’-de olup bitenlere açıklık getiren mantık tam da budur. SHP-MYK üstlendiği rolün gerek-le-rine göre davranmaktadır, ku-ruluş amaçlarına göre tutarlı davranmaktadır. Çünkü, o, toplumsal muhalefetin önüne bir set olarak ortaya çıkarılan dü-

zenin en temel emniyet süba-plarından biridir. Düzeni koru-mak ve “ülkeyi bölücüler ve yıkıcılardan savunmak” için kurulmuştur; bunlara dolaylı da olsa güç verebilecek hiçbir şeye izin vermesi düşünülemez.

SHP-MYK’nın aldığı son ka-rar, “Türkiye’nin birlik ve bütünlüğünden yana” çevrelerce büyük memnuniyet ve alkışlar-la karşılandı. “Bölücü ve yıkıcı” tehlikenin giderek boyutlan-masından endişeye kapılan bu çevreler SHP’nin bir balyoz darbesiyle 12 Eylül ruhunu ya-şatması üzerinde bir an da olsa rahat nefes aldılar.

Bunların duygularına en iyi tercüman olanlardan biri, gaze-teci Oktay Ekşi, 1 Aralık tarihli Hürriyet gazetesindeki köşe-sinde şöyle yazıyordu:

“... *Sosyal Demokrat Halkçı Parti Merkez Yürütme Kurulu’nun, ciddi ve kararlı bir tutumla konuya eğilmesi ve birtakım fraksiyon artıkları ile bölücülük hülyasıyla tutuşanların tasfiye edilmelerini sağlayacak bir po-litika demetini uygulamaya koy-ması son derece isabetli olmuş-tur.*

Sosyal demokratlara sem-pati ile bakan, Atatürk devrim-lerine bağlı olan ve ulusal bütünlüğümüzü temel şart sayan herkes bunu desteklemelidir.”

Diğer taraftan, SHP-MYK’nın kararına endişeyle bakan, karşı çıkan çevreler de var. Eski SHP Genel Sekreteri ve İçel Milletvekili Fikri Sağlar, kararı şu sözlerle değerlendiriyor:

“*Demokratik şekilde seçim-le gelenleri görevden almakla, parlamentoyu kapatarak hak ve özgürlükleri yok etmek ara-sında hiçbir fark yoktur. Bu şekilde düşünenlerin, ülkede de-mokراسi askıya alındığı hal-lerde de aynı duyarsızlığı gös-termesi doğaldır...*”

Bu sözler şüphesiz ki Türki-ye’deki sözde demokrasi ve söz-de muhalefetin durumunu netçe ortaya koyuyor. Ancak gözden kaçırılmaya çalışılan bir gerçek vardır ki, o da bu tutumun SHP’de sonradan ortaya çıkan bir tutum olmadığı, onun şekil-lenmesinin özü olduğudur. SHP, Fikri Sağlar’ın Genel Sekreter olduğu dönemde de özünde bu SHP’ydi. Şimdi değişen bir şey varsa o da, Türkiye ve Kürdis-tan’daki gelişmelerin safları daha da netleşmeye zorladığı ve maskelerin yırtılmak zorunda kaldığıdır. SHP’de olan da bir nitelik değişimi değil, aksine gerçek niteliğin ortaya konmak zorunda kalınmasıdır. Çünkü, toplumsal muhalefetteki artış, her güç ve kişinin özünü ortaya çıkarma doğrultusunda karşı konulmaz bir objektifliği adım adım yaratır.

“AŞIRILAR” NE DİYOR?

SHP içindeki tartışmaların odağında bulunan, “bölücülük yapmak”, “açlık grevlerine des-tek vermek”, “Parti disiplin ve tüzük kurallarını ihlal etmek”le suçlanan ve alınan son kararla gözdağı verilen çevreler, SHP-MYK’nın kararını çeşitli biçim-lerde eleştirdiler. Kendilerine, **sol kanat ve radikal kanat** adı verilen 34 SHP’li milletvekili

ortak olarak hazırladıkları bir mektubu Genel Başkan İnönü’-ye verdiler ve alınan kararı eleş-tirerek geri alınmasını talep ettiler. Bu arada, görevden alın-an il başkanları da kararı tep-kiyle karşılayarak, faaliyetle-rini SHP tüzüğü çerçevesinde yürüttüklerini belirttiler. SHP içinde başgösteren tartışma-ların daha bir süre devam et-mesi bekleniyor.

Ali Topuz’un, “*Asıl mesele, Doğu ve Güneydoğu’da Kürt ve Ermeni devleti kurulmak iste-niyor. Dışardan da bu körükle-niyor. İçimize giren bazıları da bunlara alet olmamalı. Bun-ları kısa zamanda temizlemek zorundayız*” şeklindeki sözle-rine cevap veren çeşitli illerin SHP’li başkanları, yaptıkları konuşmalarda şu görüşlere yer verdiler:

Mardin il başkanı Ahmet Daday: “Aşırılıktan ne kaste-diliyor? Kürt halkına yapılan baskıya karşı çıkmak aşırılık-sa, cezaevlerindeki açlık grevlerini desteklemek aşırılık-sa, insan-ların demokratik haklarını ko-rumak, faşist 12 Eylül rejimine karşı mücadele etmek aşırılık-sa biz aşırıyız. Bunu burada ilan ediyoruz.”

Siirt il başkanı Zübeyir Ay-bar: “Cezaevleri toplu mezara dönüştürüldü. Buna suskun ka-lan parti genel merkezi, parti programına aykırı hareket edi-yor. İşkence tüm şiddetiyle sü-rüyor. Bir de ülkemizde Kürt sorunu vardır. Bu sorun can almaya devam ediyor. Parti-miz net görüşünü açıklasın. Gö-rüşü nedir sergilesin. Bu sorun ya barış içinde halledilir, ya da başkaları çıkar başka usullerle halleder.”

Dersim il başkanı Ali Demir: “Bu çocuklar ne yapacak? Elle-rindeki son koz açlık direnci, başka imkanları var mı? Varsa söyleyin, kabul edeyim, haklı-sınız diyeyim...”

“Kürt halkı vardır. Yok mu yani? İnkâr mı edeceğiz var-lığını? Türk halkı gibi Kürt halkı da vardır. Ama Türkler gibi Kürtler de yasada, tasada, se-vinçte ve kıvançta Türkiye Cum-huriyeti vatandaşı olmanın gu-rurunu taşımak istiyorlar...”

“Benim ilimde köpeklerin havlaması bile yasaktır. Neden mi? Çünkü, her köyde karakol vardır. Eğer gece köpekler hav-larsa, oranın halkına çok ya-bancı askerler gelip, ‘Buraya dağdaki eşkiya geldi, değil mi? Verin onları bize’ derler. İnsan-ları gece yarısı köyün ortasına toplarlar. Bu yüzden, vatandaş köpekler havlamasın diye ge-celeri ahırına bağlıyor. Bu sefer de, ‘Geceleri köpekler neden havlamıyor, demek ki, bizden gizliyorsanız’ diye dayak atar-lar.”

Urfa il başkanı Feridun Ya-zar: “Parti Meclisi toplantısı için geldiğinde Genel Başkan-ımız ile derdini anlatmak isteyen vatandaşıma ben tercümanlık yaptım. Yani, o vatandaş, Kürt-çeyi kurslarda mı öğrendi? Özel kurs mu açıldı kendisine? Şim-di, ‘İşte bir Kürtçü daha çıktı’ diyecekler. Veya, yarın mahalli seçim için bir ilçeye, köye git-sem konuşsam, biri ihbar ede-

cek. ‘Kürtçülük yaptı’ diyecek. Köy korucusuna ihbar edip beni içeri attıracak...”

“... Kürt sorununa çözüm bulamazsanız, yarın başkaları çözüm bulacaktır. Bu sorun vardır. ABD Kongresine bu yüz-den raporlar veriliyor...”

Erzurum il başkanı Mahmut Tuncer Caferoğlu: “Eğer yaptığımız çalışmalar aşırılık-sa, gurur duyarız. Kürtçülükle ilgimiz yok-tur. Doğu sorununa net yaklaşım ve kesin çözümler için çizginin be-lirlenmesi istemimiz vardır.”

SHP’DEKİ SON OLAYLARLA TEKRAR GÜNYÜZÜNE ÇIKAN GERÇEKLER

SHP’de yaşanan son geliş-meler, Türkiye’de sözü edilen demokrasinin nemenem bir de-mokراسi olduğunu bir kez daha netçe gözler önüne sermiştir. 12 Eylül cuntası ardından sözde, demokrasinin yeniden tesisini için ortaya çıktığı iddiasıyla kurulan ve reformist sol çevrelerin de büyük umutlar bağladığı SHP, 12 Eylül cuntasının bir parçası ve yedek gücü olduğu gerçeğini kör beyinlere adeta zorla dikte ettirmektedir. Öyle ki, 12 Ey-lül’ün tartışılmasına dahi ta-hammül gösterememekte, in-san hak ve özgürlükleri gibi, sosyal-demokratlar için en te-mel savunma konularından olan konularda bile son derece gerici ve bağnaz görüşler savun-makta; savaş esirlerinin insan-ca bir yaşam ve en temel hakları için yürüttükleri direnişi şiddet eylemi olarak değerlendirip mahkum etmektedir. Bir başka ülkede ancak muhafazakar ya da faşist partilerce savunulabi-lecek görüşler, Türkiye’de ra-hatlıkla “sosyal-demokراسi” ya-f-tası altında savunulabil-mektedir. Bu, Türkiye gerçe-ğinin en temel öğelerinden biri-dir. Kaynağını, TC’nin demok-rasiye, doğuşundan beri, köklü yabancılığından ve doğuş özel-liklerinin temeli olan halk, emek ve insanlık düşmanı karakterin-den alır. Yine, kaynağını, TC’-nin son derece yayıf, sallantılı, derme-çatma yapısından alır. Bu nedenledir ki, TC demok-ratik en küçük bir çıkışı dahi kaldıramayacak kadar bağnaz ve tutucudur. En ilerici geçinen-leri bile bu özellikleri katmer-lice yaşarlar.

Aynı şekilde, TC’de her şey “devletin ve milletin bekaası, birlik ve bütünlüğü”ne hizmet etmek zorundadır. TC’nin ku-ruluşunun mayası olan Kema-lizm; yani devletçilik, şovenizm, kapitalizm ve gericiлик yasa-larla sabitleştirilmiş özel-liklerdir ve her şeye damgasını vurur. Bütün siyasal gelişmeler ve örgütlenmeler ancak bu çer-çeve içinde hareket etme şa-n-sına sahiptirler. Bu çerçeveyi en küçük bir şekilde zorlama, demir yumrukla ezilmekten kurtula-maz. Bu gerçeği kavramayıp, TC yasaları çerçevesinde de-mokratlık ve ilericiлик yapa-caklarını sananlar, her zaman hazin bir sonla yüzyüze gel-mişlerdir. Çünkü, TC öylesine zayıf bir yapıya sahiptir ki, kendi bünyesinde en küçük bir kıpırdanışın, en küçük bir re-formculuğun dahi devleti temel-

lerinden sarsıp yıkımın eşiğine getireceğini bilir. Bu yönlü girişimleri en sert biçimlerde ezmekten çekinmez.

TC’nin en hassas olduğu ko-nuların başında şüphesiz ki, “Misak-ı Milli” sınırlarına yö-nelebilecek herhangi bir “bölü-cü” tehlike gelmektedir. Bu nedenle de Kürdistan’ın var-lığını kabul etmek ya da bundan söz edilmesine tahammül gös-termek bir yana, Kürt halkının varlığını dahi kabul etmeye yanaşmamaktadır. Çünkü, bu gerçeği inkar etmekle onu boğa-bileceği hülyasına kapılmıştır. Ancak Kürdistan Ulusal Kurtu-luş Mücadelesinin kaydettiği gelişmeler bu inkar politikasını yerle bir etmiş; Kürt halkının varlığı gayri-resmi biçimlerde de olsa yer yer itiraf edilmek zorunda kalmıştır. Bu nokta-da da TC, kendini dayatan geliş-meleri denetim altına alarak boğamayınca, hiç değilse kendi-sinin çizeceği çerçeveler içinde belli bir rotaya sokmak iste-mektedir. Bir yandan imha po-litikasını sonuna kadar yetkin-leştirip dayatırken, diğer yan-dan da iflasi şimdiden ortaya çıkmış bulunan bu politikasına yedek politikalar geliştirmek zorunda kalmaktadır. Emper-yalist devletlerin de dayatmala-rıyla, “Kürtlere kültürel özerk-lik” planları alttan alta gelişt-i-rilmektedir. Bu konuda esas rol SHP’ye yüklenmiş bulunmak-tadır.

Peki, böylesi bir rolü yükle-nen SHP’nin son tasfiyelerle amaçladığı nedir? Son tasfiye-le, TC’nin sözkonusu politikayı çok sıkı bir biçimde ve en üst düzeydeki devlet yetkilileri eli-yle geliştirme ve herhangi bir çatlıktan “bölücülüğün” yarar-lanmasına fırsat vermeme ça-basının somut ifadesidir. “*Eğer, Türkiye’de Komünist Partisi kurulacaksa, onu da biz kura-rız*” diyen Mustafa Kemal ve uzantısı Evrenlerin mantığı, bu kez “*Eğer Kürtlere bazı haklar tanınacaksa, onu da biz ger-çekleştiririz*” mantığına dönüş-müş bulunmaktadır. Bu nedenle de bu konuda, seçimle işbaşına gelmiş dahi olsalar, kendileri dışın-da hiç kimsenin konuşmasına izin vermemektedirler. Bu, TC’nin zayıflığının ve sözde demokراسi-sinin ne denli icazetli bir demok-rasi olduğunun kanıtıdır. Böy-lesine zayıf bir devleti ancak çok sıkı önlemler, faşist yasalar ve sonuna kadar sıkılaştırılmış bir devletçilikle ayakta tutabilece-ğine inanan TC ve emniyet sü-babı SHP, çok katı bir merkezi-yetçilik uygulamak zorundadır. Bu nedenle de “devletin birliği ve bütünlüğü” üzerine yemin içmiş uşaklarının dahi iplerini sonuna kadar eline almak iste-mektedir. SHP’de yaşanan son gelişmeler, 21. yüzyılın öngü-nünde TC’nin içinde bulunduğu çıkmazın bir belgesi durumun-dadır.

Bu gelişmelerle bir kez daha kanıtlanmıştır ki, Türkiye ve Kürdistan’da zora dayalı dev-rim dışında hiçbir yöntem en küçük bir gelişmeyi sağlama gücünde değildir.

M. Ali Birand TC'ye Milliyet'te Yayınlanan Röportajının Özeleştirisini mi Veriyor?

26 Kasım 1988 tarihli Milliyet gazetesinde, **M. Ali Birand**'ın *"PKK'nın 10 Yıllık bilançosu"* başlığıyla bir yorumu yayınlandı. Yorumu okuyunca aklıma za ister istemez, M. Ali Birand, acaba süttten dili yanınca yoğurdu üfleyerek mi yemeye başladı sorusu takıldı. Daha dün e kadar, bütün ruhu ile birlik ve bütünlüğü için çalıştığı TC'nin Kürt sorunu karşısında takındığı tutumundaki körlüğü eleştiren, Mahsum Korkmaz Askeri Akademisi'nde PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş ile yaptığı röportaj ve gördüğü gerçeklerle başı dönen M. Ali Birand, bu röportaj nedeniyle koğuşturmaya uğramasının ür-küntüsünü yaşıyor adeta. TC'nin bekası için gerçekleri gözler önüne sermekle kendisini yükümlü gören ve bir gazeteci olarak bunu mesleğinin bir gereği saydığını ifade eden Birand, son yorum yazısında bu ilkesinden taviz vermişe benziyor. Gerçekleri tersyüz ederek yeniden TC'nin gözüne girme ve yaptığı röportajın özeleştirisini bu röportajın PKK hanesine yazdığı olumlu imajı tersyüz ederek verme çabasını sergiliyor.

M. Ali Birand, yorumuna, *"Şimdi geriye dönüp nereden nereye geldiğinin bir bilançosu yapıldığında örgüt açısından pek de başarılı bir manzara ile karşılaşılıyor"* iddiasıyla başlıyor. Acınası bir iddia! PKK'nin on yılda yaptıklarının dökümünü burada ortaya koymak duru-munda değiliz. Ancak, sadece birkaç noktayı vurgulamak bile, PKK'nin on yılda nereden nereye geldiğini gözler önüne sermeye yetecektir.

Her şeyden önce PKK, artık kesinlikle yok edildiğine, tarihe gömüldüğüne inanılan bir halkı, bir ülkeyi, bir ulusal sorunu yeniden canlandırmış ve sadece o halkın ve sömürgecilerin değil, tüm sistemleriyle bütün bir dünyanın gündemine sokmayı başarmıştır. Yani, ölüye can vermiştir. Diğer başarıları olmasaydı bile, bir tek bu sonuç PKK'yi başarılı saymaya yetecektir.

İkinci olarak, PKK, TC efsanesini yerle bir edip onun ne denli çürümüş bir yapıda olduğunu gözler önüne sermiştir. "Yenilmez Türk ordusu", "Aslan Mehmetçik" balonlarını söndürmüş, TC'yi tüm kurumlarıyla tükenişin eşiğine getirmiştir. Öyle ki, TC, başına musallat olan bu belayı bertaraf etmek için yukarıdan aşağıya tüm kurumlarıyla kendisini gözden geçirip yenilemek, sahte demokrasi maskesini bir yana iterek faşist karakteriyle ortaya çıkmak zorunda kalmıştır. Yani, PKK, TC'yi niteliksel bir dönüşüme sokacak kadar başarılı bir tarihin sahibi olmuştur.

Üçüncüsü, PKK, TC'nin Kürdistan konusundaki koyu inkar politikasını işlemez kılarak, yol-açtığı önlemlerle zımnen de olsa TC'ye Kürdistan'ı sömürgeleştirildiğini itiraf ettirmiştir. Bölge valiliği sistemi bunun kanıtıdır.

Dördüncüsü, PKK başarılı bir mücadele tarihine sahip olduğu

ve bir türlü yenilemediği içindir ki, bugün TC'den emperyalizme kadar bütün bir gericilik harıl harıl işbirliği yaparak ve dünyanın dörtbir tarafından saldırılar düzenleyerek varlığını sağlamaya almak istemektedir. İsveç'inden B. Almanya'sına kadar birçok ülke demokrasi havariliğini bir yana iterek, yer yer kendi yasalarını ayaklar altına alma pahasına da olsa, "PKK belasını" bertaraf etmeye çalışmaktadır. Ve bütün bu çabaları, bu telaşı, iddia edildiği gibi, PKK'nin "terörizmi, cinayetleri" nedeniyle değil, Kürdistan'ın adım adım elden gitmesi nedeniyleledir.

Bejincisi, PKK kitleselleşen bir hareket olmayı başardığı ve Kürdistan halkı içinde derin köklere sahip olduğu içindir ki, tarihte pek az gücün maruz kaldığı iç ve dış saldırılara rağmen, 10. yılına ulaşabilmiştir. Bu, kitlesellik PKK'nin yenilmezliğinin temel güvencesidir ve başarılı bir mücadele tarihinin hem temeli, hem de sonucudur.

10 yıllık bilançonun PKK için neden başarılı bir manzara arz ettiğine verilecek örnekler şüphesiz ki çoktur, ancak biz yukarıdakilerle yetinip **M. Ali Birand**'ın diğer iddialarına geçelim.

"PKK hem Türkiye'de, hem de dünyada kısa sürede kanlı girişimleri, şaşırtıcı ve anlaşılmaması olanak dışı bir mantıkla sürdürülen cinayetleriyle adından söz ettirmeyi başardı. Olayların, alışılmışın dışında olmaları ülkede şok etkisi yaptı, şaşkınlık yarattı ve hepimizi son derece rahatsız etti." diyor **M. Ali Birand**.

PKK'nin hem Türkiye'de ve hem de dünyada adından söz ettirmeyi başardığı bir gerçek; ancak bu, M. Ali Birand'ın iddia ettiği gibi, "cinayetleri ve kanlı girişimleri" ile değil; adım adım gelişip güçlenen ulusal kur-tuluş mücadelesi ile oldu. Savaş içinde bulunan bir güç kan dökcektir. Ve dökülen kanın sorumlusu, çağdışı bir sömürgecilik, emperyalizm tarih sahnesinden silinmedikçe de ortadan kalkmayacaktır.

Olayların şok etkisi yapması, şaşkınlık yaratması ve rahatsızlık doğurmasına gelince; PKK'nin çıkışı ve gelişmesi yüzyılların tabularını yerle bir ettiği, gerçekleri su yüzüne çıkardığı ve her türlü saldırı, komplo ve önleme rağmen, bu gelişme durdurulamadığı için gerçekten de büyük bir şok ve şaşkınlık yarattı. Kokuşmuş düzenin sahipleri kolay kolay da kendilerine gelemediler bu durum karşısında. Ve elbetteki çok da rahatsız oldular. Ama rahatsızlık duyan-

lar sadece ve sadece bu kokuşmuş sömürgeciliğin sürmesinden çıkarı olanlardı, saltanatları bir bir yıkılmanın eşiğine gelenlerdi. Emekçi kitleler, kafalarında yaratılan şovenizm bulutları dağıldıkça, PKK'nin çıkışında kendi kurtuluşlarını da görmeye başlamaktadırlar.

M. Ali Birand, TC'nin "Kürt sorunu"nu görmeye başlamasını —her ne kadar bunda PKK'nin rolünün büyük olduğunu itiraf etmek zorunda kalıyorsa da— devlet açısından bir başarı gibi göstermeye çalışıyor. Oysa, burada bir başarıdan söz edilecekse, o da PKK'nin, tüm inatçılığına rağmen, TC'ye bu sorunu itiraf ettirmesi başarisidir. Ve bu başarı, PKK'nin yenilmezliğinin doğurduğu bir başarıdır. Bugün TC'nin can-havliyle Kürdistan'a sosyo-ekonomik önlemlerle gitmesi onun güçlülüğünün değil, güçsüzlüğünün ifadesidir. Atı alıp Üsküdar'ı çoktan geçeni durdurma çabasıdır. Ancak bu nafiye bir çabadır. Bugün Kürdistan'da dost-düşman herkes bu girişimlerin PKK'nin gelişmesini durdurmayı amaçlayan önlemler olduğunu biliyor ve itiraf ediyor. Bu ise, TC'nin prestijini yükselten değil düşüren bir gelişmedir. Kürdistan halkı, yüzyıllardır kendisine düşmanlık yapanlardan dost olmayacağını giderek daha iyi bilince çıkarmakta ve bağımsızlık mücadelesinde gerçek kurtuluşunu görmektedir.

Birand'ın bir diğer iddiası da, PKK'nin adına eylem düzenlediği halktan beklediği desteği bulamadığıdır. Eğer durum bu ise, o halde bu telaşınız, bu çırpınısınız nedendir diye sormak gerekiyor. Neden onca askeri gücünüze, operasyonlarınıza, emperyalizmin çok yönlü desteğine rağmen, "bir avuç" diyenitedediğiniz PKK güçlerinin kökünü kurutamıyorsunuz? Neden sayı hesaplarıyla bitti-bitecek diye sayıkladığınız PKK kadroları ve savaşanlarının sonu bir türlü gelmek bilmiyor? Neden, halkın gözünü boyayıp devleti şirin göstermek için binbir türlü şaklabanlı yapıyor, kendinizi paralıyorsunuz? Hayır, hayır; bu hikayenize kargalar bile gü-lüyor artık. Dünyanın hiçbir yerinde, halkın desteğinden yoksun bir gücün on yıllık ömrü, hem de böylesine yüksek başarılarla ve hem de her renkten düşmanını böylesine telaşa boğarak tamamladığı görülmemiştir.

M. Ali Birand şöyle devam ediyor: *"Bugün PKK bilançosunu yaptığıında, kendini başarılı görüyor. Ancak, dışardan bakarak, dış görüntülerle ve oldukça kıt bilgilere dayanarak değerlendirme yapanlar için (abç) manzara, PKK açısından hiç de iç açıcı değil..."* Evet, altını çizdiğimiz bölüme bir de, çıkarları gereği gerçekleri tersyüz görmek isteyenler için diye eklenirse söylenecek fazla bir şey kalmıyor! Açık ki, olayları, gelişmeleri en somut değerlendirecek olanlar, ancak o olayların, gelişmelerin bizzat içinde bulunanlardır. Dışar-

dan bir seyirci, hele hele taraf olan bir seyirci gerçekleri değil, ancak niyet ve duygularını yansıtabilir. M. Ali Birand, PKK açısından manzaranın iç açıcı olmadığını tesbitine şu gerekçelerle varıyor: Yaklaşık bir yıldır eylemlerin yok denecek kadar azalması, güvenlik güçlerinin duruma hakim olması, saflara yeni katılımların giderek düşmesi ve gerillaların önemli bölümün kaybedilmiş olması, İran-Irak savaşının bitmesi vb. gelişmelerin PKK'nin askeri hareket yeteneğini zorlaştırması, ilişkilerde yalnızlığa itilmesi. Bu iddiaların bizim açımızdan fazla ciddiye alınacak yönü yok. Zira, TC'nin siyasi propagandasının temeline koyduğu bu noktalar özel savaş taktiklerinin bir parçasını oluşturuyor. Yorumunda M. Ali Birand kendi kendisiyle de çelişiyor. Yazının başlarında, PKK'yi başarılarının ölçüsü olarak eylem sayısını almakla eleştirirken, kendisi PKK'nin başarısızlığını eylem sayısındaki sözümona düşüşe bağlıyor. Ne PKK salt eylem sayısı ve düşmana verdirdiği sayısal kayıplarla başarısını ölçüyor ve ne de Kürdistan'daki gerilla savaşında bir gerileme ve hele hele "güvenlik güçlerinin" duruma hakimiyeti sözkonusu. Aksine, düşmanın her türlü çabasına rağmen, mücadelemiz genişliğine ve derinliğine gelişmesini sürdürüyor. Özel savaşın en önemli unsurlarından biri olan sansür bile bu gerçeklerin gizlenmesini sağlayamıyor. Diğer yandan, mücadelemiz, her ne kadar dış koşullardaki avantajlardan zaman zaman yararlanmışsa da, esas olarak ülke zeminine oturmuş bir mücadeledir ve İran-Irak savaşının durumu ya da başka dış gelişmelerden belirgin etkilenmelere uğrama durumunu yıllar var ki aşmıştır. Güçlerimizin ülkeye henüz yönelmediği 1982'lerde belki bu savaşın yarattığı koşullar daha büyük etkilenmeler yaratma şansına sahipti ama birkaç yıldır ülke zeminine iyice oturmuş olan mücadelemiz sağlam temellerde gelişme gücüne kavuşmuştur.

M. Ali Birand'ın yorumunun en önemli püf noktası nihayet şu sözlerle kendisini açığa vuruyor: *"... Apo genel yaklaşımını ve politikasını değiştirmedeği takdirde bu siyasi yalnızlığı artacak, hatta askeri eylemleri de giderek bu durumdan etkilenecektir."*

Ve ardından devam ediyor: *"İlk defa örgüt içinde bölünme, çatlama, hatta açıkça başkaldırma olayları yaşanmaya başlandı. Belki Apo bugün hala duruma hakim, ancak bu hastalığın kanser gibi giderek yaygınlaşacağını söylemek, herhalde kehanet olmaz."*

Provokasyonun iddialarını ve görüşlerini az çok bilenler, M. Ali Birand'ın görüşleri ile provokatörlerin görüşleri arasındaki "şaşırtıcı!" benzerliği yakalamakta güçlük çekmeyeceklerdir. Provokatörlerin amacı da, Abdullah ÖCALAN yoldaşı

yürüttüğü çizgiden geri çekmek. Onlar da mevcut çizginin Partiyi tecrite götürdüğünü, silahlı mücadeleyi durdurduğunu iddia ediyorlar. Onlar da, başlat-tıkları alçakça girişimin örgüt saflarında bir kanser mikrobi gibi yayılacağı umudunu taşıyorlar. İddia ve amaçlardaki bu aynılık bir tesadüf olabilir mi? Bizce hayır! Bu, provokatörlerin kimin hizmetinde olduklarının bir diğer kanıtını oluşturur ancak. Yine, onların akıl hocalarının dava arkadaşlarının kimler olduğunu gösterir. "Kürt Avukat"ın, Başkan APO ile röportajı sürecinde M. Ali Birand ile dikkat çeken yakınlaşmasının, çıkışına Milliyet'te yayınlanan röportajı gerekçe yapmasının ve Milliyet aracılığıyla zehirini kusmasının kerameti su yüzüne çıkıyor. M. Ali Birand'ın yorumunda dile getirdiği görüşlerle provokatörlerin değirmenine su taşımalarının anlamı da gözler önüne seriliyor. M. Ali Birand'ın safı belli olduğuna göre, provokatörlerin saflarını saptamakta bugüne kadar zorluk çekenler varsa eğer, herhalde onlar da bu safların kimlerin safı olduğunu görmüşlerdir.

M. Ali Birand'ın geleceğe ilişkin tozpembe bir tablo ve umutlarla sonuçlandığı yazısında, umut kaynağı da böylece açığa çıkmış oluyor. Şunu söyleyelim ki, sömürgeci TC ve uzantıları bugüne kadar birçok kez umutlandılar, özellikle de Parti içinde boyveren provokasyonlar sayesinde. Ancak her seferinde umutları tuzla-buz oldu. Bu kez de öyle olacak, hatta şimdiden olmuştur da denilebilir. Bu kez de provokatörler ölü doğdular. 10 yıllık mücadele geçmişinde dışı dış bir mücadele içinde bilenen, çelikleşen PKK içinde bugün de gelecekte de provokatörler yaşama şansı bulamayacaklardır.

M. Ali Birand'ın, *"PKK belki hiçbir zaman yok olmayacak, orada burada yine vuracak, hatta iddia ettikleri gibi kentlere de yayılacak, ancak, kendini Kürt gören toplumu kendi yanına çekemeyecektir"* sözleriyle dile getirdiği sahte umut hiçbir zaman yerini bulamayacaktır. PKK hiçbir zaman yok olmayacak; düşmana ve uşaklarına yalnızca orada-burada değil, bulundukları her yerde ölümcül darbeler indirecek; dağlarda, ovalarda, şehirlerde, kısacası, halkımızın bulunduğu her yerde ondan aldığı güçle mücadelesini yükseltecek; adım adım Kürdistan'da özgür vatan toprağını yaratacak ve kendisine Kürdistanlıyım diyen tüm dürüst insanları kendi önderliğinde ayağa kaldırıp ERNK içinde örgütleyecek, ARGK saflarında savaştıracaktır.

10 yıllık şanlı bir mücadele geleneğine sahip olan PKK daha nice on yılları da kazanacak; Bağımsız, Birleşik, Demokratik Kürdistan'ı yaratacaktır. Ne sahte kültürel özerklik planları, ne GAP projeleri ve ne de sömürgeci vahşet bu sonucu değiştiremeyecektir.

İmpressum:
M. Atar
Göttinger Chausse 78
3000 Hannover 91

Yazışma Adresi:
Berxwedan
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach: 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme Adresi:
BfG. - Bonn
Konto Nr.: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya 3.00 \$
Avusturya 18.00 s.
Belçika 60.00 bfr.
Danimarka 8.00 dkr.
Fransa 8.00 ff.

Hollanda 3.00 hfl.
İngiltere 0.80 £
İsveç 6.00 skr.
İsviçre 2.50 sfr.
Norveç 10.00 nkr.

PKK-Türkiye Taraftarları, Türkiye’de dağıttıkları bu bildiriyi gazetemize de ulaştırdılar. Partimize ve Önderliğine yönelik provokasyonu kınayan bildiriyi yayınlamayı uygun gördük. / BERXWEDAN

Yurtsever Emekçi Halkımıza ve Devrimci-Demokrat Türkiye Halkına!

Ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesine önderlik eden proletarya partileri burjuvaziye ve sömürgeci güçlere olduğu kadar, onların objektif ve subjektif uzantılarına karşı da en çetin bir mücadeleyi vermek zorundadırlar. Bolşevik Parti tarihi bunun en geniş, açık örneklerini gösterdiği gibi, devrim süreci ve sonrasında da bu mücadele devam etti, devam etmektedir. Troçki, Lenin’in ölümüne kadar bir küçük-burjuva Menşevik olarak Bolşeviklerle birlikte çalışmıştır. Ancak Lenin’in ölümünden sonra emperyalizmin direkt ajanı konumuna düşmüş ve büyük proleter, militan devrimci Stalin tarafından devrim saflarından uzaklaştırılmıştır.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, PKK ile şekillenmeye başladığı andan itibaren, her türlü sağ ve sol sapmalara karşı çetin bir mücadele içinde gelişmiştir.

Sömürgecilere, işbirlikçi-feodal ağalara ve ajan-polis örgütlenmesine karşı PKK'nin başlattığı silahlı eylemler sonucu paniğe kapılan küçük-burjuva eğilimler, daha o dönemde hızla devrim saflarını terk ederek kaçmışlardır. Kürdistan’da hiçbir zaman bağımsız gelişme ve örgütlenme olanağı bulamayan küçük-burjuvazi, devrimin bu ilk ve zor yıllarında sınıfsal karakteriyle, proleter devrimcilerle nereye kadar yürüyebileceğini ortaya koymuştur.

Yine 12 Eylül faşist cuntası ardından tekelci burjuvazinin eliyle ülkemizde estirilen terör, baskı ve şiddet ortamında, devrim safları daha da netleşmiştir. En belirgin örneklerinin cezaevinde yaşandığı bu netleşmede, proleter devrimciler, Kürdistan tarihinin en zorlu direnişlerini ortaya koyarak, en zor koşullarda Partimizi, Parti önderimiz APO’yu, devrimi, halkımızın bağımsızlık ve özgürlük davasını savunurken, proletarya dışı öge ve anlayışlar da en kötü bir teslimiyet ve ihaneti yaşayarak, Kürdistan devrimini sömürgecilere peşkeş çekmeye, bir lokma ekmek uğruna satmaya çalışmışlardır. Mazlum DOĞAN, Kemal PİR, M. Hayri DURMUŞ ve daha onlarca Parti kadro ve militanları canlarını ortaya koyarak halk tarihimizin en kararlı direnişlerini, kahramanlıklarını sergilerken; Şahin Dönmez, Yıldırım Merkit gibileri itirafları ve sömürgecilere uşaklıkları ile tarihimizin en kötü teslimiyet ve ihanetini yaşamışlardır. Bu, Partimiz saflarında, cezaevi ortamında proleter ve proleter dışı eğilimlerin netleşmesi, direniş ve ihanet çizgisinin belirginleşmesidir. **“DİRENMEK YAŞAMAKTIR”** şiarını hayata geçiren yüzlerce kadro ve militan, Partiyi bu zorlu sınavda başarıyla temsil etmişlerdir.

12 Eylül’ün bu zor dönemi cezaevi ortamında bu şekilde sınavdan geçilirken, aynı biçimde dışarıda da mücadele sürmüştür. Partimiz kendisini toparlayıp daha örgütlü olarak ülke içinde silahlı gerilla mücadelesini başlatma kararı aldığı II. Kongresi ardından, Partiyi Avrupa’ya çekmek için çalışan tasfiyeci hareketle karşı karşıya kalmıştır. Proletarya dışı küçük-burjuva, feodal anlayışlar direkt düşman saflarına geçerek, Avrupa’ya sığınarak, Partiyi Avrupa’ya çekerek tasfiye ve imha etmeye, Parti taktiğinin uygulanmasını engellemeye, sabot etmeye, 15 Ağustos Atılımının önüne geçmeye çalışmışlardır. Bu, sözkonusu anlayışların uzlaşmacı, işbirlikçi ve tasfiyeci karakterinin Kemalizmle yüklü olarak küçük-burjuva, feodal davranış ve önyargılarının Parti saflarında kendilerini açığa vurmasıdır. Çetin Güngör (Semir), Resul Altınok vb.’nin şahsında somutlaşan bu anlayışlar, özellikle Avrupa’da etkili olarak, ülkedeki silahlı mücadeleyi cephe gerisinden yoksun bırakmaya, böylece sömürgecilerin direkt yapmak istediklerini, bunlar dolaylı yollardan yapmaya, Parti saflarında, Partiyi tasfiye ve imha etmeye, Parti Önderliğimizi yıpratmaya çalışmışlardır. Ancak Partimiz, devrimci-direnişçi çizgisinden taviz vermeyerek, bu sağ sapmalardan, oportünist öğelerden önemli ölçüde arınmış; küçük-burjuva ve feodal ögeleri tasfiye ederek etkisizleştirmiştir. Proletaryanın militan devrimciliği zafer kazanmış ve büyük önder APO’nun doğru yolu kanıtlanmıştır.

15 Ağustos devrimci atılımı sonrasında Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi önemli bir ivme kazanmıştır. Kürt halkı, ulusal kimliğine kavuşmuş, siyasi ve askeri olarak önemli gelişmeler kaydetmiştir. Bu gelişmeler ortamında Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK) ve Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu (ARGK) örgütlenerek önemli bir zemine kavuşmuşlardır. ERNK, siyasi çalışmalarıyla Kürt halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini dünya kamuoyuna yansıtmış; ARGK ise Kürdistan’da geliştirdiği gerilla savaşı ile faşist Türk ordusunu geriletmişti gibi, işbirlikçilerini de yerle bir etmiştir. 15 Ağustos devrimci atılımı ardından ideolojik, politik ve silahlı mücadele alanlarında yürütülen savaş, Parti içindeki gelişmeleri de etkilemiş; dolaylı-dolaysız ilgili bütün güçler sınıf konumları gereği sağ ve sol yaklaşımlar içine girmişlerdir.

Son dönemlerde Avrupa’da Av. Hüseyin Yıldırım’ın şahsında ortaya çıkan ve Avrupa mülteciliğine, ilkel milliyetçiliğe, Türk solu tasfiyeciliğine dayanan, TC’nin MİT örgütlenmesinin mensupları olan Milliyet muhabirleri tarafından da çok kötü bir biçimde düşürülen; ve çoğunlukla Parti Önderliğimizi hedef alan işbirlikçi, tasfiyeci eğilim geçmişte de ortaya çıkan —objektif olarak TC’nin işbirlikçi rolünü oynamaya çalışan— sapmalar gibi, bu kez de proletaryanın çelikten iradesi karşısında yok olmaya mahkumdur. Partiyi arkadan hançerlemeye çalışan bu grup düşmanla işbirliğine girerek, komplo düzenlemeye çalışmıştır. Ancak bunu yüzlerine-gözlerine bulaştırarak TC’nin politik basınında bir figüran ve uşak oyuncu olmaktadır. Bu güçler, eski tutkularına, küçük-burjuva sınıf anlayışlarına yanıt verdiklerini gördükleri anda sömürgecilere sığınmaktadırlar. Tutkuları, ünlere bir anda Partinin yüce değerlerine, proletarya ideolojisine, mücadelesine sırt çevirmelerine neden olabilmektedir. Bunlar birer gözükara mevki düşkünüdürler. Ünlenmeye ihtiyaçları vardır. Bunun için yapmayacakları düşkünlük yoktur. Proletarya saflarında bunu gerçekleştirmeleri mümkün olmadığından fakat ünlenmeye de ihtiyaçları olduğundan, objektif ve subjektif olarak sömürgecilerin —burjuvazinin bir ajanı konumunda, proletarya saflarında belli bir noktaya kadar kendilerini gizlemekte, fırsatını buldukları anda mücadeleyi içerden çöktürmek için her yolu denemekten çekinmemektedirler.

Bu tasfiyeci anlayışlar geçmişte de olduğu gibi ilk çıktıklarında sömürgecilere dayanmakta, daha sonraları ise varlıklarını devam ettirebilmek için sosyal-şoven Türk solu, reformist küçük-burjuva Kürt soluna dayanarak bir süre daha o sefil yaşamlarını sürdürebilmektedirler. Kendilerini savunamayacak kadar zavallılaşan bu öğelerden, başta sömürgeciler olmak üzere, sağdan-soldan bütün uzantıları da medet ummakta, onları pohpohlamakta, böylece bir bütün olarak PKK’ye yönelerek onu bitirebilmenin düşleri içinde yüzmektedirler. Onyıllardır, Türkiye devrimini kendi küçük-burjuva emelleri uğruna çarçur eden şoven, sosyal-şoven Türk solu, o iğrenç ellerini Kürdistan devrimine de atarak, Kemalizmin soldan uşaklığını kanıtlamaktadır. PKK, başta emperyalist çevreler olmak üzere sömürgecilerin, soldan uzantılarının ve tasfiyeci anlayışların bütün çabalarını boşa çıkaracak, heveslerini kursaklarında bırakacak güçtedir.

Fakat günümüzde bu eğilimler, halkımız arasında, Partimiz saflarında bir gün bile yaşama fırsatı bulamamaktadırlar. Partimizin proleter çizgisi, devrimci Marksizm-Leninizmin bağımsızlığını temel alan mücadelesi, kahramanlığı ve direnişçiliği kanıtlanan gerillası dost-düşman tarafından bilinmektedir. Önderimiz APO’nun çizmiş olduğu, çizmekte olduğu aydınlık yol, Kürt halkını aydınlatmış, aydınlatmaya devam edecektir. APO’muzun ulusal önderliği, başta halkımız olmak üzere, yine dost-düşman herkes tarafından itiraf edilmiştir.

Hiçbir güç halkımızı, Partimizin bağımsızlıkçı, savaşçı, proleter çizgisinden ve büyük önder APO’nun kanıtlanmış ışıklı yolundan alıkoyamayacaktır.

— Zafer PKK-ERNK-ARGK önderliğinde savaşan kahraman halkımızındır!

— Yaşasın Ulusal Önder Abdullah ÜCALAN!

— Kahrolsun sömürgecilik, soldan uzantıları ve her türlü tasfiyecilik!

PKK—TÜRKİYE TARAFTARLARI

Partimizin Mimarı APO’ya Dil Uzatan Satılmış Uşakları Hiçbir Şekilde Affetmeyiz

Yüzyıllardan beri önder-sizliğin sancısını çektik. Günümüzde dünya halkları öz kimlikleriyle özgürlüğünü yaşıyorlar; yaşayamayanlar, bağımsız ve özgür yaşam için savaşıyorlar.

Bizim halkımız üzerinde düşmanın her türlü baskı çeşitleri vardır. Düşmanın bugün baskı dayatmaları daha da yoğundur. Çünkü PKK önderliğinde ayağa kalkıyor, savaşıyor. Bu, suç olarak görülmekte, baskının gereği sayılmaktadır. Sömürgecilere göre, halkımız baskılar ortamında doğmuş, böylece de acı çekmeye mahkumdur. Sanki bir kadermiş gibi dayatılmakta.

Daha dün, Güney Kürdistan’ın Halepçe şehrinde halkımızdan binlercesi katledilerek, soykırım geliştirildi. Hem de dünyanın gözleri önünde. Bu, insanlık onuruyla bağdaşmaz. Bu vatan bizimdir. Bu toprakların sahipleri bizler iken, düşmanlarımızı katliamlarla burada yok etmek istiyor bizleri. İşte, PKK, buna dur demenin Partisidir. Suçluyu ayağa kaldıran partinin adidir.

Biz artık umutluyuz. Bugün PKK ve onun mimarı APO’muz var. APO’nun ışıklı yolunda dimdik ayaktayız. Düşman geçmişteki isyanlara ömür biçti ve gerçekleştirdi hedefini. 15 Ağustos sonrası silahlı mücadelemiz için de ömür biçildi. Önce saatlerle, sonra aylarla ve daha sonra da yıllarla ömür biçildi. Tüm bunlar boşa çıkarıldı. ARGK’nin eylemleri yoğunlaştıkça, düşmanın bu yönlü demeçleri duyulmaz oldu.

Sömürgeciler, direniş kalesini dışardan fethedemeyeceğini anlayınca, içerden fethetme yönelimlerine başvurdular. Bundan medet ummaktadırlar. Birçok denemelerde bulundular. Fakat amaçlarına ulaşamadılar.

En son deneme de “Kürt Avukat”ın uşak ruhuyla oldu. Kemalist kışla kültürüyle uşaklaşan bu tip, utanmadan şehitlerimize ve Parti Önderliğimize dil uzatıyor.

—Kahrolsun eski Rayber, yeni Rayber!

—Yaşasın PKK ve Önder APO!

Frankfurt’tan Yusuf

Hiçbir Komplo ve Provokasyon Kitleleri Parti Önderliğimizden Soğutamaz

Her şeyden önce halkımıza, Partimize ve Önderliğine, dolaşısıyla bağımsızlık ve özgürlük mücadelemize karşı geliştirilen komplo ve karalama kampanyaları boşa çıkarılacaktır.

Emperyalistler ve uşakları Türk sömürgecileri, Partimizin geliştirdiği bağımsızlık savaşı sonucu büyük bir panik içerisine girdikleri için, komplo ve provokasyon girişimlerinde bulunuyorlar. Bunun yanı sıra, gerek ülke içinde ve gerekse de yurt dışı alanlarında yürüttüğümüz kitle-sel faaliyetlerin de gelişmeler yaratmasına karşı çeşitli yönelimler içerisine giriyorlar. Örneğin, kitleleri mücadelemizden soğutmak, umutsuzluk yaratmak vb. komplo ve karalama

Sormak gerekiyor, bu uşak ruhlu “Kürt Avukat”’a; cesareti kimden alıyorsun; Rayber’in sonunun ne olduğunu bilmiyor musun? Bizzat kendi kaleminle yazdın bunu. Sömürgeci-faşist TC önünüze yüklüce görev koymuş; “APO’nun teşhirini yapın, PKK’ye evet, APO’ya hayır deyin” diye. Böyle yapmanın ne anlama geldiğini biliyor musun? Bu, “verin PKK’yi, satayım” demektir. Böyle yapman için, faşist TC, sana yumuşak koltuk mu vaadetti? Senin PKK’de u-fak bir hakkın var mı; bırakalım hakkı, çok şey borçlu değil misin? Alçakça kendini satanlar bile, bu kadar düşkünleşmez. Sömürgeciler Rayber’e demişler ya, “Halkına yar olmadın, bize mi yar olursun?” Ve onu en alçakça bir ölümle mükafatlandırmışlar. Sizin gibi miras hırsızlarını, düşman da kendine yar görmez. Şehitlerin kanı ile beslendin. Böyle düşkünleşirken, bundan hiç rahatsızlık duymadın mı?

Yüzyıllarca öndersizlik acısını çekmiş bir halk, bugün bir güneş gibi Kürdistan’ın dört parçasına kurtuluş ışığını yayan APO’ya siz provokatörlerin kondurmak istediği lekeyi kabul edebilir mi? Suç işleyerek halkımızın kanını içen, PKK mimarı APO’ya dil uzatan siz aşağılık, düşkün ve satılmış tipleri affeder mi hiç...

ERNK taraftarı tüm yurtseverler!

Bu düşkün tiplerin oyunlarını boşa çıkarmanın bir yolu da, mücadeleye daha aktif katılmak, sonuç alıcı çalışmaları sergilemektir. Böyle bir çabanın sahibi olmazsak, ister istemez düşman politikasına hizmet etmiş oluruz.

Partimiz, geçmişte bu düşkünlere karşı mücadele verdiği gibi, bugün de vermektedir. Bu tipler, halkımızın midelerini bulandırmaktan başka bir şey olamazlar. Biz de bir halk olarak, midemizi bulandıran tiplerin üzerine kasmaya hazır olmalıyız.

Batı Berlin’den Aydın

“Işığın ve geleceğin yolu, bugün direnişlerle yürünen ve belirlenen yoldur...”

Birkaç gün önce aldığım mektubundan sonra yazmayı düşündüm, fakat yazamadım. Ancak sana, başladığımız açlık grevinin üçüncü günü yazıyorum. Bu satırları okuduğunda sağlığımızın ne durumda olduğunu basından öğrenirsin sanırım. Mektup yazmadığım süreden bu yana birazcık da olsa merakınızı gidermek için yaşamımızdaki değişikliklere değineyim. Eskişehir'den yanımıza 14 kişi getirdiler. İçlerinde R. Altun, S. Ok, D. Utkun, B. Ayıkcın, M. Kaya arkadaşlar da var. Gelen arkadaşlar açlık grevinin 18. günü buraya getirildiler; normal bir sevkten öteye sürgün olarak getirildiler. Bakanlığın son genelgesi ile birlikte başlayan açlık grevleri birçok cezaevinde devam ediyor. Burada bizler de hem genelgenin kaldırılması, hem de diğer cezaevlerini desteklemek amacıyla süresiz açlık grevine başladık ve halen devam ediyoruz. Bu amaçla açlık grevine başlayan onlarca tutuklu yakınının hastanelere kaldırıldığını her gün basında okuyorsunuz sanırım. İnsan yaşamının hiçe sayıldığı, onlarca tutsağın hastalanarak tedavi kabul etmediği koşullarda, yaşamı tüm yönleri ile anlatabilmek insana çok zor geliyor. Yıllarca verilen direnişler sonucu elde edilen hakların bir çırpıda gaspı ve yeni baskıların

uygulanmak istenmesi karşısında biz tutsaklar, nasıl ki geçmişte sessiz kalmadıysak bugün de sessiz kalamayız. Bugün mevcut sorunları çözme mantığı yerine ailelerin yıldırılması, sürgünler vb. ile çözüm aranmaya çalışılıyor. Bu “çözümün”, sorunları daha da çözümsüzlüğe ittiğini her kesim rahatlıkla görebiliyor. Genelgenin sonucu olarak ortaya çıkan 25 Ekim olayı daha sonuçlanmamışken, şimdi de yeni olmayan, ne olacağını bir süre beklediğimiz genelgenin kaldırılması için 6 Kasım'da başlattığımız açlık grevine devam ediyoruz. Şu anda sağlık durumumuzda herhangi bir rahatsızlık yok. Eskişehir'den gelen arkadaşlar daha uzun bir açlık greviden geldikleri için sağlıkları kötü sayılır. Her alanda olduğu gibi, çok çok önemli gelişmeleri birlikte yaşıyoruz. Biz tutsakların yaşadığı, çok önemli gelişmelerin bizlerin yaşamına yansımadır ve asla ondan ayrı düşünülemez. Bundan dolayı, bu gelişmeleri lehimize çevrebilmek için her türlü çabadan çekinmememiz gerekiyor. Ülkemizdeki gelişmelerden kopuk olarak olayları değerlendirmek ve anlayabilmek mümkün değil. Cezaevleri gerçeğine bakarak ülkemizdeki uygulamaları ve politikaları kısmen de olsa anlayabiliriz. Ülkemiz ve halkımızın tarihi ge-

lişmeleri yaşayıp ona yön vermeye başladığı bir dönemde, biz tutsakların bunun dışında kalması düşünülemezdi. Ve uygulanmak istenen politika bizler üzerinde başarılı kılınmaya çalışılıyor. İstemlerimizin onurlu bir yaşam için olduğuna inanıyor; bunun gereklerini geçmiş birikimimiz temelinde bugün de rahatlıkla başaracağımıza güveniyor ve yolumuzun Mazlumların yolu olacağını rahatlıkla haykırabiliyoruz. Işığın ve geleceğin yolu bugün direnişlerle yürünen ve belirlenen yoldur. Moralimiz ve sağlığımız iyidir.

Ashında sakın bir zamanda güzel olacağını sandığım bir mektup yazmak istiyordum. Ama bunu geleceğe bırakıyorum. Bu gelişmeler içinde yazamıyorum. Bir yandan yıllarca görmediğim arkadaşlarla yine omuz omuzayım, bir yandan açlık grevi, bir yandan da zamanın uygunsuzluğu beni bundan alıkoymdu. Daha çok mektubu Avukat denilen gürüh için yazmayı düşünüyordum, ama buna zaman olmadı. Cezaevi inancın çelikleştiği; inançsızlığın kişiyi insan olmaktan çıkardığı, onursuzlaştırdığı bir alandır. İnançları için yaşamı hiçe sayan, tek umutlarını geleceğe bağlayan tutsakların kafalarını basit ve ne idüğü belirsiz kişiliklerin bulandırmaya çalışması beyhude bir çabadan öteye

bir şey değildir. Nelerin yapılmak istendiği en yalın ve basit bir şekilde de olsa en fazla cezaevinde görülür dersek, burayı fazla abartmış olmayız. Bu mektuplara o kadar umut bağlanıyor ki can havliyle bizlere ulaştırılıyor. Bunlar gözü dönmüşlüğü, kötülük yapmanın ibret verici belgeleridir. Bu “belgelerle” insanlar değerlerinden koparılmaya ve onursuzlaştırılmaya çalışılıyor. Bizlere “Benim önderlerim sizlersiniz” deniliyor. Halbuki önderlerini o çoktan seçmiş ve onlar aracılığıyla bizlere ulaşmaya çalışıyor. Bizler o kadar çok gürüh ile karşılaştık ki bunların yaşamları ve durumları en soysuzca şeyleri ifade etmekten öteye gitmiyor.

29 Ekim'de biliyorsun açık görüş vardı, açık görüşte her arkadaş gibi ben de yakınlarımı bekledim. Bir kardeşim Eskişehir'e Ali'nin yanına gitmiş, fakat açlık greviden dolayı görüş yapılmamış. Annem görüşten bir gün önce gece evden alınarak gözaltına alınmış, halen bu durum devam ediyor. Evde misafir olan buradaki iki arkadaşın (Y. Dağlum ve Kazım Yeşiltaş) kardeşleri serbest bırakıldı. Annemin gözaltına alınmasını, basının birkaç gündür “Güneydoğu operasyonu”nda bir tutuklu yakını olarak veriyor. Evde çeşitli dönemlerde savcılık ve Adalet

Bakanlığına yazılan birkaç dilekçe örneği de alınıp götürülmüş. Daha çok gözaltına alınmalar son günlerde tutsak yakınları üzerinde yoğunlaşıyor. Bunu da ona bağlı olarak ele alınacak bir şey olarak tahmin ediyorum.

Tutsak ailelerinin gözaltına alınması furyası son günlerde devam ediyor. Bakanlığa ve resmi kurumlara ailelerin yazdığı dilekçelerin fotokopileri, gözaltına alınma nedeni olamaz. Bugün herhangi bir nedenle insanların sorgulanması, günlük olağan bir şey durumundadır ülkemizde. Amacın ne olduğunu çok iyi biliyoruz. Ailelerimizin yakında serbest bırakılacaklarını bekliyoruz.

Şu anda saat gecenin 11.30'u. Kapılarımız kapalı. TV seyrediyor ve kitap okuyoruz. Yanımda A. Güngör, F. Güllü, H. Geçilmez ve Eskişehir'den gelen Davut bulunuyor. Diğer koğuşlarda ise Rıza, Sabri vb. arkadaşlar var. Gündüzleri yan-yanayız, akşamları saat 18.00'de kapılarımız kapanıyor. Ayrıca cezaevinde iki bayan tutsak bulunuyor.

Hepimizden hepinize kucak dolusu sevgiler...

Hüseyin POYRAZ
G. Antep Özel Tip Cezaevi
9.11.1988

“Her şeyi halkım ve vatanım için yaptım”

22 Temmuz tarihli mektubunuzu aldım. Çok sevindiğimi ve memnun kaldığımı belirtmeliyim. Teşekkürler... Sürecek bu mektuplaşmamızın, dostluğumuzun daha da geliştirilip pekiştirileceğini umut ediyorum. Çok sayıda dost edinmemiz, onların etkin destek ve dayanışmalarını yakından görmemiz bizim için önemlidir. Sanıyorum ki, demokrat ve yurtsever kimseler için bu, vazgeçilmez bir görevin yerine getirilmesidir. Bu görevin yerine getirilmesi konusundaki çabalarınızı takdir ediyor ve bu çabalarınızı daha da yoğunlaştıracasına eminiz.

Evet, olanaklar ve koşullar izin verdiği ölçüde size yazacağım. Sizinkileri de bekliyorum. Ben bu olaya, yani dostluğa, tek yanlı, pragmatik bir açıdan yaklaşmıyorum. Dostlukların geliştirilmesi, paylaşılan ortak değerlerin ve idealerin gereğinin yerine getirilmesi, işte yaklaşımımızın odağında bu var. Bu noktada size de çok önemli görevlerin düştüğüne inanıyorum. İnsan hakları çok kapsamlı bir konu. İnanıyorum ki, başında ulusal kurtuluşçuluğa ilgi gelir. Bu, sizin ülkenizde ihlal ediliyor. Belki daha ince yöntemlerle. Bunların nedenlerini biliyoruz. Ama bazı ihlaller Alman vatandaşlarını ilgilendirmedeği için pek ilgi görmüyoruz. Sorduğunuz sorulara kısaca cevap vermeye çalışayım: Evliyim. Bir oğlum var. PKK davasından yargılandım. İdam cezası verildi. Yargıtay cezaı onayladı. Dosya bir yılı aşkın bir süredir mecliste bekliyor. Vicdanen rahatım. Her şeyi halkım ve vatanım için yaptım. Bu da insanlığın genel kurtuluş davasının bir parçasıdır. Düşünce ve inançlarımdan dolayı yar-

gılandım. Ama bu yargının hiçbir tarihsel değeri ve hükmü yoktur. Tek yargılayıcı merci tarih ve halkımın vicdanıdır. Hiçbir ulusal kurtuluşçu ve proleter devrimcinin tarih tarafından mahkum edildiği görülmemiştir.

8 yıldan beri cezaevinde yaşıyorum. Bunun 7,5 yılı Diyarbakır Cezaevinde geçti. Orada yaşananları duymuşsundur. Oradaki tüm trajik olayları yaşadım. Ama kazanan insanlık onuru ve değerler oldu. Büyük acı, ızdırplar ve fedakarlıklar pahasına. Ve o alan, bizim ne kadar haklı olduğumuzu bir kez daha doğruladı.

Aydın Cezaevi ile Bursa Özel Tip Cezaevi arasında nitel bir fark yok. Aynı politika ve tüzükle yönetiliyor. Yerel yöneticilerin özelliklerinden kaynaklanan ayrıntı farkları olabilir aralarında. Bu, öze ilişkin değildir. Biliyorsun. Buraya sürülmüş-tük. Önemli olan onurlu bir yaşamdır; öz değerler için bir yaşam kavgası içinde olmaktır. O bakımdan hangi cezaevi olması değil, nasıl bir cezaevi yaşamı sorusu önem kazanıyor. Aydın'da

bir tünel vardı. Açığa çıkmıştı. Ama bunu işkencelerin bahanesi yaptılar. Kamuoyunu da bu yönlü şartlandırıdılar. O bakımdan yanlış bilgilenmeniz doğal.

Cezaevlerinde bulunan bizlerin belki fiziki anlamda eli-kolu bağlı. Kesinlikle çaresiz değiliz. Ama sevgi, coşku ve inanç dolu yürekleri, çalışan, düşünen, çözümleyen beyinleri var. İnançları, bilinçleri, insani ve siyasal değerlerine bağlılıkları; bu öğelerle donanmış iradeleri gibi korkunç silahları vardır. Bu silahların etki gücü nükleer silahlardan daha büyüktür. Bundan dolayıdır ki, boyun eğmiyorlar, yaşam çizgilerini dayatıyorlar ve her şeye rağmen, insanlık değerlerinin ortak hazinesine değer katıyorlar... Biz tutsakları böyle değerlendirin.

Ne var ki, sizin oralarda bizleri anlayamıyorlar, kimisi de anlamak istemiyor. Tabii bunlar nedensiz değildir. İyi niyetli olup da bizi anlayamayanların bu yanlışlığı, toplumsal gerçekliğimizi, sorunlarımızı bilememelerinden kaynaklanıyor. Genel resmi propagandaların da etkili olduğu söylenebilir. Bundan dolayı çoğu demokrat çevre “terörist” suçlamasına inanabiliyor. Bu suçlamayı şiddetle reddediyoruz. Onbinleri, yüzbinleri bulan bir oluşum böyle ucuз kavramlarla değerlendiremez. Ayrıntılara girmiyorum. Daha kapsamlı tartışmayı isterdim. Sorunun bu yanı üzerine eğileceğinizi sanıyorum. Yurtsever ve demokrat duygularınız ve görevleriniz bizlere kayıtsız kalmamanızı öner.

Mektubumu noktalarken sevgi, saygılar sunar, başarılar dilerim.

M. Can YÜCE
Bursa Özel Tip Cezaevi
7 Ağustos 1988

“Partimin her zaman doğru düşünüp değerlendireceğine ve doğru tavır takınacağına inanıyorum”

Gönderdiğiniz mektubu, birbuçuk ay kadar bir gecikmeyle—daha Urfa'dayken—almış ve karşılığını da vermiştim. Birkaç gün sonra açlık grevi içinde bizi Ceyhan Özel Tip Cezaevine sürgün ettiler. Şu anda Ceyhan Özel Tip Cezaevinin A/2 koğuşundayız. Durumumuzu basından takip ettiğinden, uzun uzadıya yazmayacağım. Yalnız bu mektubu yazdığımda 15 arkadaş açlık grevinin 12. günündeydik. Böyle olunca da sürekli yatıyoruz. Zaten istesek de fazla ayakta kalamayız.

Bu mektubu sürgünümüzden haberin olsun diye yazıyorum...

Açlık grevinin 8. günü sürgün edildik. Bindirilip götürüldüğümüz arabalara ringo deniyor. Bu arabalarla yolculuk, insan sağlam olsa da rahatsız eder. Bu yolculukta birçok arkadaş aç karınla su kustu. Bu durum indikten sonra da devam etti. Bu yolculuktaki bir günlük açlık, bir haftalık açlığın etkisine denk oldu.

Biz gelmeden önceleri burada açlık grevi vardı. Bizden iki gün önce bazı konularda iyileştirme sözü verilince bırakmışlar. Bizler, bu iyileştirmelerin ne olduğunu pek öğrenemedik. Yalnız bugün koşullararası misafirlik yapmışlardı. Bizim arkadaşlar da gelmişti. Birisi Ahmet Bayık'tı. Bizden önce geldikleri için, sonuçlanan eylemi anlattı. Bazı iyileştirmeler yapılmış. Biz ise, genelde kalkıp, yeni tüzük hazırlanana kadar devam edeceğiz. Artık sonuç ne olur bilemeyiz.

Burada, Urfa'da beraber olduğumuz M. Selim Çürükkaya, Bedrettin Kavak, Mehmet Tanboğa, Fevzi Yetkin, Abuzer Dehşet, İdris Güzel var. Toplam 17 kişi sayılırız.

(...)

Gelen iki mektupta da aynı olaya değinilmişti. Yazmasanız da bu olayın nasıl ortaya çıkıp geliştiğini bilebilirdik. Sizden önce de yazılmıştı. Her şey tahmin ettiğimiz gibiydi. Hangi keskin sözleri kullandırlarsa kullansınlar, bu tür insanlar niteleklerini saklayamazlar. Duyarlı olmak iyidir, fakat fazla heyecana da gerek yoktur. Bunlar saman alevi gibidirler. Böyle olmaya da mahkumdurlar. Bu durumlar çok önceleri mi vardı, yoksa daha sonra mı oluştu; bunlar o kadar önemli değil. Nasıl olursa olsun, şu an içinde bulundukları konumlarını değiştirmez. Bu tür konularda bizim ne düşüneceğimiz bilinmelidir. Kim olursa olsun bu değişmez. Partinin her zaman doğru düşünüp değerlendireceğine ve doğru tavır takınacağına inanıyoruz. İnancımız kendimize karşı sarsılır, ama Partiye karşı asla sarsılmaz. Bunu tümünüz böyle bilmelisiniz.

Diyarbakır'daki olaydan sonra burada da bir çukur buldular. Eskiden oluşan ve su ile meydana gelmiş bir çukur. Hücre bölümünün tüm zemininin çöktüğünü savcı ve bilirkişi de kabul etmesine rağmen, bu çukura tünel adını verdiler. Bunun üzerine bizi tekrar eski koğuşumuza götürdüler. Yalnız eskisi gibi, daha doğrusu 3 aydır olduğu gibi ne havalandırma, ne güneş yüzü görebiliyoruz. Bu durum bizlerde mide ağrısı başlattı. Birkaç gün sonra doktora çıkacağım. Zaman zaman bu tür mide ağrılarımla oluyor.

Tümünüze coşku dolu selam ve sevgiler...

İzzet BAYKAL
Ceyhan Özel Tip Cezaevi
3.11.1988

Uygarlıkların mesken tuttuğu bir beldemiz

M Ê R D Î N

(Mardin)

—V—

1982 Ağustos'unda gerçekleşen PKK II. Kongresi en büyük etkisini Mardin alanı üzerinde gösterdi. Mardin alanı, grupların ülkeye yöneldiği bir geçiş alanı durumundaydı. Bu bakımdan, II. Kongre ile birlikte ülkeye yönelme kararının alınması, Mardin'in bu geçişte köprü rolünü oynaması ile daha da başarılı sonuçlar alınacaktı.

Mardin'in bu rolüne layık olarak hareket ettiğini söyleyebiliriz. Yüzlerce devrimci bu alandan geçmiş, ülkenin derinliklerine yönelmiştir. Bunda fedakar Mardin halkı ile, devrimcilerin büyük çabalarının oynadığı rol küçümsenmezdir. Bu katkılar sonucudur ki, II. Kongre ile birlikte başlatılan ülkeye dönüş atılımı başarılmıştır.

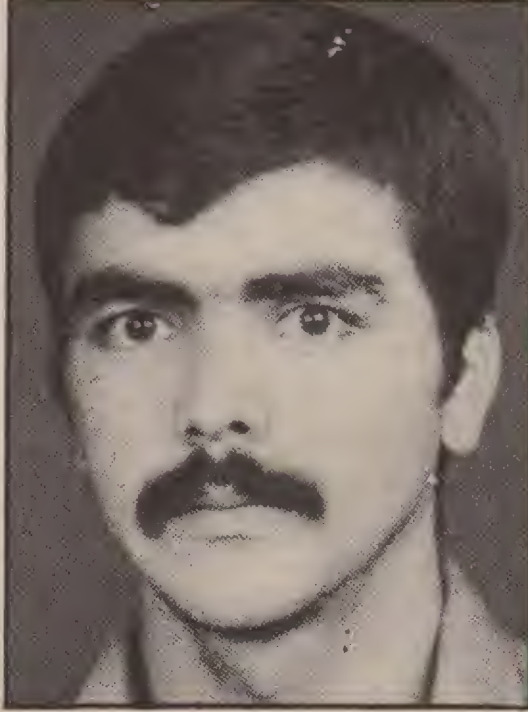
Mardin halkı, bu yeniden dönüş hareketi sürecinde değerli evlatlarından Ferhan İL'i Cizre'de şehit verecektir. Ferhan İL grupların sağlam olarak alanlarına ulaşması için büyük çabalar harcamış ve bu uğurda yürüttüğü mücadelede en yüksek merteye olan şehitliğe ulaşmıştır.

Kongre ile birlikte başlayan ülkeye dönüş atılımı döneminde Mardin bir yandan geçişlerde köprü rolü oynarken, diğer yandan ise öncü birim faaliyetleri ile yeni dönemin yoğun hazırlıklarını yürütüyordu. Birçok alanda olduğu gibi Mardin'de de bu dönemde öncü faaliyetleri başladı.

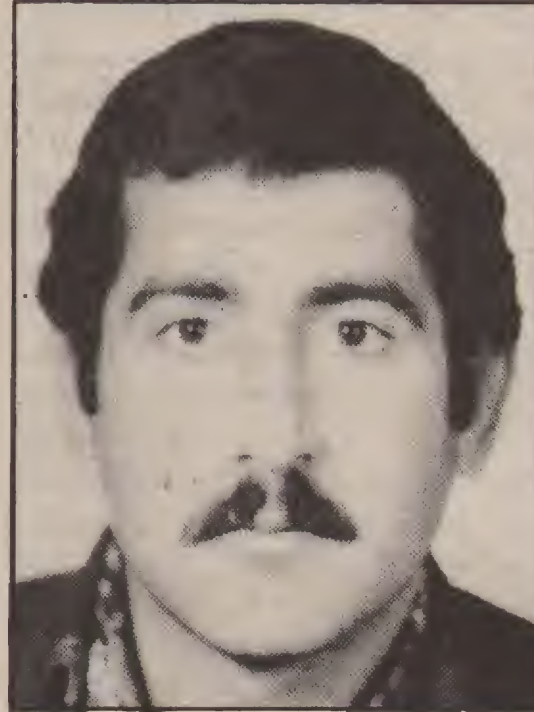
Hummalı bir çalışma içerisine giren öncü birlikler bu alanda yoğun gelişmeler sağladı. 12 Eylül faşist darbesi ardından düşmanın oluşturmak istediği ajan-işbirlikçi yapının yoğun oyunlarına rağmen, öncü birlikler yurtsever kitleleri toparlamayı başararak, önemli bir gelişme yarattılar. Bu dönemde ülkeye adım atan öncü birlikler arasında Abdulmecit TOKYAY (Sadık) yoldaş da vardı.

15 Ağustos Atılımının Eruh'ta gürleyen silah seslerini yakından duydu Mardin. Eruh'ta sömürgecilğe indirilen darbe, Mardin alanını da yakından etkiledi. Eruh'a yakın ilçeleri olan Cizre, İdil, Midyat, Gercüş'te önemli gelişmeler meydana geldi.

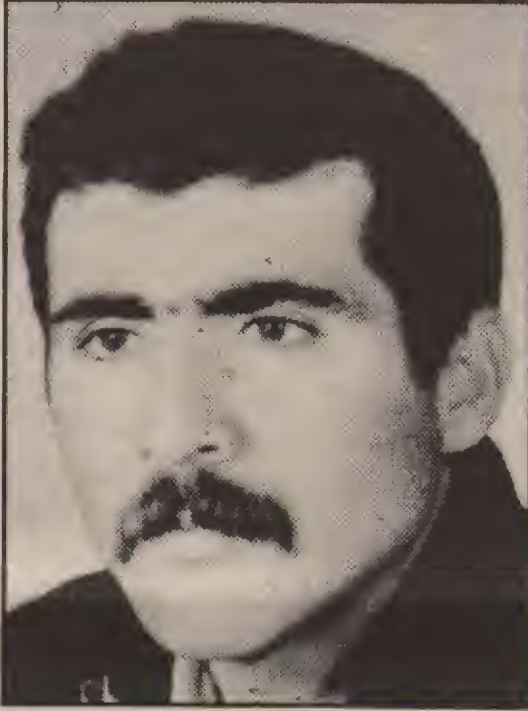
Derin bir yurtsever potansiyele sahip olan Mardin köylülüğü 15 Ağustos Atılımının derin etkisi altında kaldı. Köylülüğün yurtsever duyguları yeniden büyük bir uyanış yaşıyor, kitleler halinde ulusal kurtuluş saflarına katılıyordu. Mardin'de patlayan yurtsever uyanış sömürgecileri de büyük bir korkuya sürükledi. Mardin'in belli ilçelerine askeri güç yığınağı artırılmaya başlandı. Öncü birliklerin faaliyeti engellenmeye çalışılarak, ileri gelişmelerin önü alınmak isteniyordu böylece. 3-5 kişilik gruplar üzerine yüzlerce sayılı askeri güç sevk edilerek, gruplar yurtsever uyanışın sonuçlarını toparlamadan imha

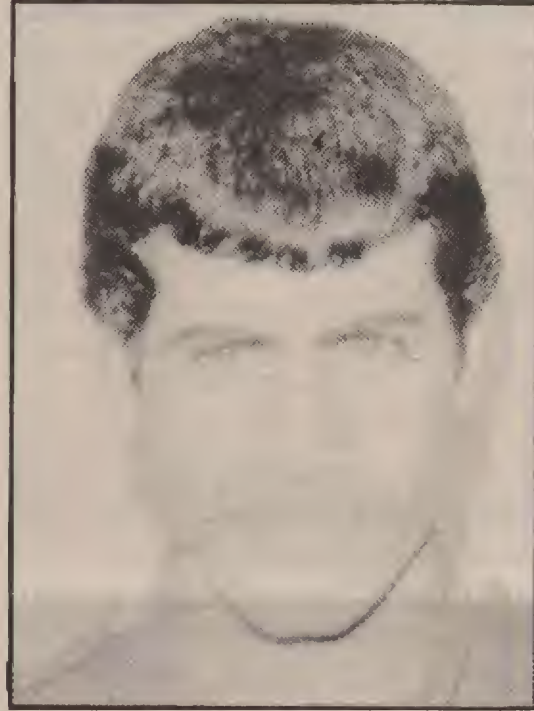
M. Emin ASLAN

Hüseyin ALTINTAŞ

Ziyattin ÖZER

Veli YAŞAR

Nihat ÇERİ

A. Gani ERKAN

edilmek isteniyordu.

Kasım 1984'te, Ziyattin ÖZER ve 1 yoldaşı üzerine 800 kişilik ordu gücü ile gelen sömürgeciler büyük bir hezimetle yaşadılar. Çatışmada Ziyattin ÖZER şehit düşerken, diğer yoldaşı kurtulmayı başarıyordu. Bu ise, sömürgecilerin oynamak istedikleri oyunlara büyük bir darbe oldu. Sergilenen direniş, ulusal kurtuluşçu uyanışı daha da güçlendirdi.

1985 yılında, bütün Kürdistan'da olduğu gibi Mardin'de de devrimci gelişmeler hızlandı. Sömürgeci Türk devleti, 1985 kışına yeni hazırlıklarla girdi. Özel savaş uygulamalarını alabildiğine yoğunlaştırdı. Bahar atılımını engellemek için, pişmanlık yasası, köy koruculuğu kanunu gibi uygulamaları dayattı. Bu uygulamalarla birlikte, ulusal kurtuluş mücadelemizin bahara çıkması önlenmeye çalışıldı. Bu uygulamaların en yoğun olarak dayatıldığı bir bölgemiz de Mardin oldu.

Newroz'da ERNK'nin ilan edilmesi, düşmanın dayattığı özel savaş uygulamalarına karşı, bahar atılımının geliştirileceğine de bir kanıttı. ERNK'nin ilanı ile birlikte daha da anlamlılaşan Newroz dönemi, bahara güçlü girişin başlangıcı da oldu. Mardin'de bahar atılımı yaygın eylemlilikle açıldı.

İdil, Nusaybin, Midyat'ta ajanlara darbe vuruldu; ordu birliklerine kayıplar verdirildi. Cizre'de polis otosuna saldırıldı, tabur komutanına suikast düzenlendi. Eylemler zembereğinden boşalmış bir yay gibi hızlandı; ve birçok alanda yaygınlaştı.

Mart 1985'te, yeni dönem direnişinin geliştirilmesinde değerli katkıları olan Mardin direnişinin önderlerinden Hüseyin ALTINTAŞ yoldaşı şehit verdik. Bu şahadet olayı, bahar atılımına yeni bir ivme kazandırdı. Bu ivme ile hızlanan ulusal kurtuluş eylemliliği büyük gelişmeler sağladı. İdil işgal edildi, Hüseyin yoldaşın şaha-

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

detinde düşmana yardımcı olan ajan çete odağı ezildi. Peşinden gelen eylemlilik, Ömerli, Midyat ve Derik'e sıçradı. Bu ilçeler işgal edildi. Bahar atılımı hızlandıkça eylemlerin çapı da genişledi. Cizre işgal ediliyor, siyasal gösteri yapılıyor, afişler, pankartlar asılıyor, yeni eylemler geliştiriliyordu.

1985 yılı boydan boya mücadelenin geliştiği bir yıl haline geldi. Düşmanın dayattığı özel savaş uygulamaları boşa çıkarılarak etkisizleştirildi. Mardin köylülüğünün ulusal kurtuluş mücadelemiz etrafında geniş örgütlülüğe yönelmesi bu süreçte daha da artış gösterdi. 1985 yılı içerisinde genelde olduğu gibi alanda da Parti taktiği tam olarak uygulanmamış olsa da, yaratılan gelişmeler yine de çok büyük olmuş, düşmanın 1985 yılını imha yılına çevirme planı yerle bir edilmiştir. Mücadelemizi engellemeyi bir yana bırakalım, daha da gelişmesinin önünde de engel olamamıştır.

1986 yılına önemli siyasal gelişmelerle giren ulusal kurtuluş mücadelemiz, bu yılda Mardin alanında da önemli atılımlar kaydetmiştir. 1986 bahar ve yazında eylemlilik devam etmiş, Mardin Radar Üssü başta olmak üzere birçok alanda eylemlilik sürmüştür.

1986 yılı eylemliliği önemli gelişmeler sağlamış, yoğun bir genç kesimin ulusal kurtuluş eylemliliği saflarına akışını birlikte getirmiştir. 1985 yılına göre, 1986 yılında gelişmeler daha büyük olmuş ve silahlı direniş mücadelesi Kürdistan topraklarına sökülmemecesine kök salmıştır.

Mardin'de de ulusal kurtuluş savaşımız, bu yıl önemli atılım kazanmış, bahar ve yaz eylemliliği, III. Kongre gibi önemli bir zirveyi gerçekleştiren Partimize büyük bir güç vermiştir. Mardin eylemliliği aynı zamanda Kongreyi selamlayan bir atılım da olmuştur. Bu dönem direnişinin başında PKK-MK üyesi, halkımızın değerli komutanlarından M. Emin ASLAN vardır. Onun örgütlediği ve yönettiği eylemlilik büyük gelişmelerin de başlangıcı olur.

III. Kongre ile birlikte Mardin'de de ulusal kurtuluş eylemliliğimiz, alınan yeni kararlarla daha da ileri mevzilere ulaştırıldı. III. Kongre 4 yıllık pratiği gözden geçirmiş, bu temelde yeni dönem faaliyetlerini netleştirmiş ve mücadeleyi taktik hat içerisine koymuştur. Bu temelde bütün Kürdistan'a olduğu gibi, Mardin'e de yönelinmiş ve ulusal kurtuluş eylemliliği geliştirilmiştir.

III. Kongre temelinde eğitimini tamamlayarak, 1987 Özgürlük Yürüyüşüne M. Emin ASLAN yoldaş komutasında, Abdulmecit TOKYAY, Nihat ÇERİ, A. Gani ERKAN yoldaşların da içinde bulunduğu bir grup yoldaş katılır. Grup Mardin'e yönelir. Grubun hedefi Mardin'de III. Kongre çizgisini uygulamak ve 1987 yaz atılımını Partiyeye yaşar bir büyüklükte başlatmaktır.

1987 yazında köy koruculuğuna, sömürgeci orduya ve özel timlere karşı sayısız pusu, baskın ve sabotaj eylemi gerçekleştirilir. 1987 yazı ve güz Mardin alanında mücadelenin en yoğun gelişimini yaşadığı bir dönem-

dir. Mardin mücadelesi, bu yıl ulusal kurtuluş savaşımızın öncülüğünü yaptığı bir dönemi yaşar.

III. Kongre'de kuruluşu karar altına alınmış olan ARGK Mardin alanında da önemli gelişmeler sağladı. Gerilla birliklerine yeni katılımlarla, birlikler hem siyasal ve hem de nitelik olarak güçlendi. 1987 yılını bu gelişmelerle tamamlayan ulusal kurtuluş mücadelemiz, 1988 yılına yeni hazırlıklarla girdi. Onlarca yurtsever genç ARGK saflarına alınarak, yoğun bir eğitime tabi tutuldu.

Bahar atılımının yoğun hazırlıklarının yürütüldüğü bir dönemde Nusaybin-Bagok'ta büyük bir çatışma meydana geldi. Veli YAŞAR ve Mustafa KAPLAN yoldaşlar komutasındaki 53 kişilik ARGK gerilla birliği büyük bir kahramanlık göstererek, düşmana ağır bir kayıp verdirdiler. Bagok çarpışması ulusal kurtuluş savaşımızın yeni bir aşamasını ifade etmekteydi ve savaşı yaygın çarpışmalar düzeyine sıçrattı.

Gerilla takımında yer alan savaşçıların büyük kısmını henüz bir aylık süreden bu yana mücadele içerisine aktif olarak katılmış savaşçıların oluşturuyordu. Bu savaşçıları, komutanları Delil ve Kazım yoldaşların yönetiminde büyük bir çarpışma gücü göstererek, düşmana şimdiye kadarki en ağır kaybı verdirdi. Yeni savaşçıların gösterdiği bu kahramanlık düşmanda da büyük bir korku ve panik yarattı. Bir aylık eğitimle böylesine bir kahramanlık sergileyen savaşçıları, PKK'nin ideolojisine bağlılığın da seçkin bir örneğini ortaya koydular.

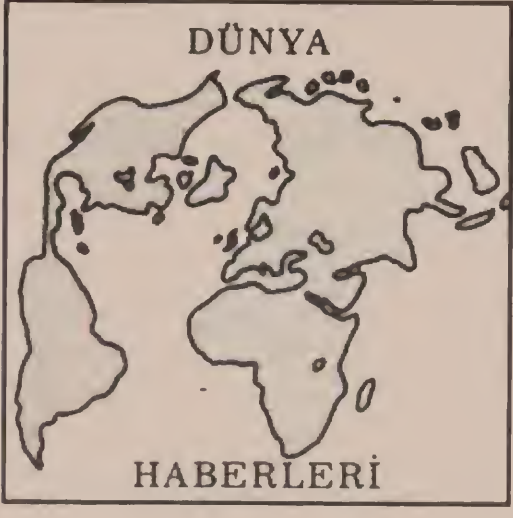
Mayıs ayında Derik'te meydana gelen çarpışmada PKK-MK üyesi ve Mardin direnişinin ölümsüz komutanı M. Emin ASLAN, Nihat ÇERİ ve Abdulmecit TOKYAY'ın da aralarında bulunduğu 5 devrimci ve savaşçı şehit düştü. Sömürgeci düşman bu çatışmada da büyük bir acz içerisine girdi. Napalm gibi ağır silahlar kullanarak devrimcileri katledebildi.

Nusaybin, Derik çarpışmaları sadece Mardin yerinde değil, genelde de ulusal kurtuluş mücadelemize büyük bir ivme kazandırdı. 1988 yılı tüm Kürdistan açısından olduğu gibi, Mardin'de de bir büyüme ve gelişme dönemi oldu. Yaz ve güz eylemliliği sürecinde yaygın pusu, baskın ve sabotajlar gerçekleştirildi. Bu süreçte Mardin halkı değerli evlatlarından bazılarını şehit verdi. Her şehidin yerine onlarcası ARGK saflarına akin etti. Şehitlerimizin bayrakları ARGK gerilla takımları elinde, yeni mevzilere doğru dalgalanıyor.

Ulusal kurtuluş savaşımız açısından önemli bir konumda olan Mardin'de 1987-88 yılı gelişmeleri ile daha sağlam mevzilere kavuşuldu. Mücadelenin böylesine sağlam bir temele kavuştuğu Mardin'de 1989 ve daha sonraki yıllar da halkımızın lehine olacaktır. Yurtseverliğiderin olan Mardin köylülüğü, M. Emin ASLAN, Beşir TÜRK, Nihat ÇERİ, Süleyman ERDEM, Abdulhalim ZEREY gibi önderlerinin gösterdiği yolda yürümesini bilecektir.

GELECEK SAYIDA:
VAN

Batı Sahra'da Barış Kendiliğinden Yürümüyor

Başlangıçta alışlageldiği gibi, olayın kayda değer olmadığını bildirdikten sonra, Fas hükümeti nihayet Sahra Ulusal Kurtuluş Hareketi F. POLİSARİO'nun 15 yıldan beridir sürdürdüğü ulusal kurtuluş savaşının en şiddetli saldırısını 16 Eylül'de Batı Sahra'nın güneydoğu alanında bulunan Qum Dreiga'da gerçekleştirdiğini açıklamak zorunda kaldı.

F. POLİSARİO'nun yaptığı açıklamada, Fas motorize piyade birliklerine ait (RİM) 3. Alayın 2. Taburunun tamamen imha edildiği ve büyük miktarda silah ve askeri malzemenin ele geçirildiği bildirildi.

11.8 1988 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Perez De Cuellar tarafından hazırlanan ve 20.9.1988 tarihinde Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyince de desteklenen barış planı Eylül başlarında hem Fas hem de F. POLİSARİO tarafından —prensip olarak— kabul edildi. Eski İspanya sömürgesinin gelecekte bağımsız bir devlet —bu da 1976 yılı Şubat sonlarında kurulan ve mevcut durumda 71 ülke tarafından tanıdığı olan Demokratik Arap Sahra Cumhuriyetidir (RASD)— olarak mı yoksa Fas krallığının bir parçası mı olarak kalması gerektiğine dair bir halk oylaması, bu planın merkezini oluşturmaktadır.

Birleşmiş Milletler planını —prensip olarak— her iki tarafın da neden olduğu kısıtlamaların kaldırılması veya somut olarak düşünülen uygulama metodlarının uygulanması ricasını içermektedir. Bunun yanında F. POLİSARİO'nun sorunlarının Fas'inkinden açıkça daha büyük olduğu görüldü, görülüyor. Zira Birleşmiş Milletler planı, Fas düşüncelerini bazı noktalarda tamamen karşılamaktadır. Referandum katılacakların tespiti ve referandumun hazırlıkları ve gerçekleştirilmesi süreci esnasında, Batı Sahra'daki Fas işgalcileri —sivil ve her şeyden önce de askeri— planın anlaşmazlık noktalarını oluşturmaktadır. F. POLİSARİO başlangıçta Fas işgalci askeri güçlerin tamamının ve ayrıca şehirlere yerleştirilmiş Faslıların önemli bir kesiminin referandum esnasında geri çekilmesini ileri sürmüşlerdi. Fakat Eylül başlarında bu isteklerini oldukça değişikliğe uğratarak şimdi ise "büyük bir oranın" geri çekilmesini istemektedirler. F. POLİSARİO, mevcut 165.000 kişilik işgalci asker sayısının 15.000 kişiye indirilmesini istemektedir, başka bir deyişle, şu anda bulundurulana "Sahra Halk Kurtuluş Ordusunun" mevcuduna eşittir. Oy kullanma hakkına sahip olabileceklerin tespiti sorununa gelince, F. POLİSARİO Tind-

ouf'da bulunan kampdaki Sahralı mültecilerin de buna dahil edilmesi gerektiği şeklindeki ilk düşüncelerinden vazgeçerek, ve BM Genel Sekreterince, İspanyollarca son olarak tespit edilen Sahralıların sayısının temel alınma önerisini kabul etti. Sahralıların görüşüne göre, Sahralılardan çok, Faslıların düşüncesini gözönüne alan bir plana karşı takınılan esnek tavrın, daha ziyade dış baskıların —özellikle de Cezayir'in— bir sonucu olup olmadığı veya F. POLİSARİO'nun güvenliğinin bir ifadesi mi, bir dereceye kadar düzenli bir referandumu her halükarda kendi çıkarına sonuçlandırabilmesini mi amaçladığı tartışılıyor. Bunu dışarda bulunan bir gözlemcinin tespit etmesi oldukça zor. Tavizler asla tek taraflı değildir. BM'nin resmen anlaşmazlık taraflarından birisi olarak F. POLİSARİO'yu kabul etmesi, F. POLİSARİO için bir zaferdir. Planlanmış bir referandum, Sahra sorununu Fas'ın "yurdu krallığı katma" olarak gördüğü bir esnada, uzun yıllardır F. POLİSARİO'nun ve sorunu sömürgeciliğin son bulması olarak gören onun destekçilerinin durumuna daha çok denk düşmektedir. Cezayir'in RASD'yi tanıması sonucu, Fas o zamanlar bu ülke ile diplomatik ilişkilerini kesmişti. Cezayir'in bu kararından vazgeçmemiş olmasına rağmen, bu yıl yine Cezayir'le diplomatik ilişkilerini kuran Fas oldu.

Açıkça görülen, savaşın bir çıkmazda olması ve bir tarafın veya öbür tarafın çıkarına sonuçlanmayan anlaşmazlıkların dünya çapında dış politika atmosferinin değişmesini sağladığı, en azından savaş karşıtı olan kesimlerin anlaşmayı sağlamak yönünde bir çabasının var olduğudur. AT'nin 90'lı yıllarda ticari konularda getireceği değişiklikleri desteklemek amacıyla alanda Fas ve Cezayir'in çıkarları gereği ekonomik konularda ilişkilerini yoğunlaştırması sonucu, bu yeni atmosfer Batı Sahra sorunundaki bu son gelişmeleri mümkün kılmaktadır.

Bununla birlikte ismine layık olmayı hak kazanan referandum, özellikle Fas'ın çıkarlarını gözetiyor diye, şüphesiz hiçbir zaman hata olarak görülmemelidir. Bir ateşkesin sağlanması için, Fas'ın resmi olarak F. POLİSARİO ile görüşmelere yanaşmaması, sanki bu referandum gereksizmiş anlayışını göstermektedir. Fas'ın uluslararası ve bölgesel yumuşama atmosferinin F. POLİSARİO'ya hedefleri için gerekli olan gücü kazandırmayı engelleyeceği, ona ise görüşmeleri sonsuza dek uzatma imkanını ve bu arada işgal ettiği Batı Sahra alanında —geri dönüşmesi mümkün olmayan— durumları yaratacağı düşüncesi tamamen hakım olabilir. Böylece en son gerçekleştirilen askeri eylemler, Fas'ın ve dünya kamuoyunun açıkça görmesi gereken bir işaret niteliğindedir. Bu, F. POLİSARİO'nun değişken sınırlara sahip olduğu ve düşmanın gerekirse cezasız bırakılmayacağı, hareketin zayıf görülmesi gibi yanlışlıklara düşülmemesi içindir. Ve böylece artık prensip olarak hazırlıksız gibi açıklamalar yerine somut olarak görüşmelere gelmenin zamanıdır, demek istemektedir.

A.Z.

Şili'de Tekrar Silahlı Mücadele

A. M.

Pinochet'in -yeni yapılan referandumla yenilgiyi almasına rağmen- faşist anayasanın değiştirilmesini veya görevini erkenden bırakmayı düşünmediği yönlü açıklamasından birkaç saat sonra, devrimci güçler iki aydan beridir tek taraflı uyguladıkları ateşkesi bozdular.

"Manuel Rodriguez Yurtsever Cephesi" (FPMR)'nin bir birliğinin 20.10.1988 günü başkent Santiago'dan 150 km uzaklığındaki 500 nüfuslu Los Quenes'i yarım saat işgal etmelerinden bir saat önce başka bir FPMR birliği 400 km güneyde bulunan bir sınır karakoluna saldırıda bulunmuş ve kısmen tahrip etmiştir.

Bu eylemler, 1986 Eylül'ünde Pinochet'e suikast düzenlenmesi nedeniyle tutuklu bulunan FPMR'nin kadrolarından Victor Diaz'ın 5.10.1988 günü bir "ulusal yurtsever savaşın" başladığı yönlü açıklamasından sonra gerçekleşti. Bu zamana kadar şehir gerilla faaliyetlerinde bulunan FPMR, böylece ilk kez kırsal alanda da faaliyetlerine başlamış oldu. "Sol Devrimcilerin Hareketi" (MİR)'in 1981'de bir kır gerillasını oluşturma girişimi birkaç haftadan sonra başarısızlıkla sonuçlanmıştı. Şili'nin en eski devrimci-marksist örgütü olan MİR, 1987 yılında birkaç parçaya bölünmüştü. 1984 yılında Şili Komünist Partisi'nin onayı ile kurulan, önemli oranda üyelerini komünist gençliğin meydana getirdiği FPMR, referandumdan önce muhalefet par-

tilerini ve nihayet Şili Komünist Partisini referandumla karşı tavırlarından dolayı eleştirmişti.

Muhalefetin kendisini faşist diktatör ve onun arka plandaki ABD emperyalist adamların oyununa getirmesi, bu referandumla sadece faşist askeri iktidarın kurumlaştırılması -Pinochet'siz de olsa-hedeflendiğinden ve daha önce yaptıkları açıklamalarının tersine faşist diktatör tarafından zorla kabul ettirilen anayasanın temeli üzerinde referanduma katılmaları, eleştirilerin özünü meydana getirmekteydi. Sol, sağ muhalefetin, özellikle Hristiyan Demokratların geniş bir anti-Pinochet cephesi olan politik çizgiye kendisini teslim etmiştir. O (sol ç.n.) bu birliği tehlikeye sokmamak için, sadece diktatör değil, bilakis burjuva muhalefetin sınıf çıkarlarını ve emperyalizmi tehdit eden otonom halk mücadelesini dondurdu.

Komünist Partisinin, Pinochet'e karşı gerçekleştirdiği suikastin başarısızlıkla sonuçlanmasından sonra FPMR'i daha güçlü bir şekilde denetimi altına almak, reformist sol, liberal ve sağ muhalefetle birlikte çalışmak için onun eylemlerini durdurma koşulu gibi, bu gelişmeler 1987 yılı ortalarında Şili Komünist Partisinin parçalanmasına neden olmuştu. Esas olarak, MİR'in de eleştirisel olarak vurguladığı gibi, Komünist Partisinin ta başlangıçtan beri stratejisi, halkı ayağa kaldırıp silahlı mücadeleyle gerici

FUM Bağımsız Devlet İlanını Açıkladı

Ortadoğu bölgesinde devrimci odaklardan biri olan Filistin sorunu etrafında son dönemlerde yeni gelişmeler gündeme gelmektedir. Cezayir'de kasım ayı ortasında toplanan FUM (Filistin Ulusal Meclisi) bağımsız hükümet kurma kararını aldı. Başkentinin Kudüs olarak belirlendiği yeni bağımsız devleti, Avrupa'da ve dünyanın diğer kıtalarında onlarca ülke tanıdı.

Böylesine hızlı bir şekilde gelişmeler peşpeşe gelirken, Filistin ulusal kurtuluş sorunu da yeni gelişmelerle karşı karşıya geldi. Filistin sorununu uluslararası dengeler çerçevesinde çözümlemek isteyen güçler, faaliyetlerini yeniden yoğunlaştırmaya başladılar. 1985 yılında Arafat-Kral Hüseyin ortaklığı ile uygulanmak istenen Filistin-Ürdün Konfederasyon çözümünün tutmaması, yeni girişimlere de kapıyı açtı. Bu planın tutmaması ile birlikte Arafat'ın örgüt üzerindeki gücü azalmış, tecrit durumunu yaşar hale gelmişti.

Bu duruma rağmen, Ortadoğu'da emperyalizm ile sosyalizm arasında yeni güç dengelerinin ortaya çıkışı, Filistin sorununun çözümüne de yeni bir ivme kazandırdı. SSCB-ABD görüşmeleri, dünyanın birçok alanındaki sıcak çatışmaları soğutma girişimi konusunda ortak mutabakata varılması, Ortadoğu'yu da etkisi altına alan gelişmelere yol açtı.

Filistin sorununu çözümlemek ve çatışmalı duruma son vermek için, yeni girişimler gündeme geldi. Ürdün, Batı Şeria üzerindeki haklarından

vazgeçti. Bu alanın tek temsilcisi olarak FKÖ'yü tanıdığını açıkladı. Bu durum, Arafat ve çevresine yeniden manevra imkanları açtı. Batı Avrupa emperyalistlerinin desteklediği yeni bir plan geliştirilmeye başlandı. Filistin ulusal güçlerinin bağımsız bir hükümet ilan ederek, İsrail'i tanımaları ve böylece Gazze ve Batı Şeria'da bir Filistin devletinin kurulmasına yönelmesi planın bir parçasıydı. Nitekim sonrasında meydana gelen gelişmeler bu yönlü oldu. Cezayir-FUM toplantısında da bağımsız Filistin kararı resmen ilan edildi. Ayrıca, İsrail'i tanıma anlamına gelen BM'nin 242 sayılı kararının da kabul edildiği, aynı toplantıda resmen açıklandı.

Bütün bu gelişmeler, Ortadoğu alanında çok yönlü gelişmelere gebe olan Filistin meselesinde belli bir aşamayı ifade ediyor. Bu aşama, sorunun genel yumuşama sorunlarına bağlı olarak çözülmesini ifade ediyor. Bazı tavizlere İsrail'i zorlayarak, geri talepler ve burjuva milliyetçiliği önderliğinde Filistin devrimci bir odak olmaktan çıkarılmak isteniyor. Bu son girişim, buna giden yolun açılmasıdır da. Ancak, Filistinliler içerisinde de bu karara karşı çıkanlar var. FHKC lideri George Habbaş ile FDKC lideri Naif Navetmeh kararın tamamına katılmazken, Ebu Musa grubu ise karara tümünden karşı.

Bu duruma rağmen, Filistinlilerin belli noktalarda anlaşma sağladığı belirtilebilir. Önümüzdeki günlerde sorunun çetli boyutları daha da aydınlanacaktır.

yıkamak değil, tersine silahlı eylemlerle kendi ağırlığını arttırmak ve görüşmelerde baskı aracı olmaktır. Henüz daha o zamanlar Komünist Partisinin bu stratejisinden vaz geçtiği açık bir şekilde belli olmamasına rağmen, aynı zamanda sağ bir fraksiyon polit-büro üyesi Maria Maluenda etrafında birleşmişti. O (M. Maluenda ç.n.) "açık politik mücadele geleneginin" tersine partinin stratejisini eleştirerek, Allende'nin dul eşi Hortensia Bussi'nin kurmuş olduğu "Serbest Seçimler İçin Sol Komite"yle birleşti.

Şimdi FPMR'nin Şili Komünist Partisinden tamamen ayrıldığı görülmektedir. Olası gelişmelere karşın, FPMR'nin geçmişte kendisinin politik bir parti olarak değerlendirmemesi veya mevcut politik partilerle rekabet içinde olduğunu görmemesi sorunu vardır. FPMR aynı zamanda halkı, milliyetçiliği aşamayan politik-ideolojik bir platforma da sahip değil. Gerçekten Şili, geleneksel olarak iyi örgütlenmiş yerli bir burjuvaya sahip olmasına karşın, (FPMR) ideolojik olarak anti-sömürgeci bir kurtuluş hareketi seviyesinde bulunmaktadır. MİR'le kıyaslandığında, zayıf bir ideolojiye sahip ve halk içinde kökleri olan çeşitli görüşten partilerin cephesiyle karşı karşıya olan FPMR'nin muhtemelen başarılı eylemlerini halkın siyasi olarak örgütlenmesine dönüştüremeyip, sade bir askeri örgüt olarak kalma tehlikesi vardır.

★

PAKİSTAN

BENAZİR BUTTO BAŞBAKAN

Pakistan'da yapılan seçimlerde 92 milletvekili çıkaran Pakistan Halk Partisi Lideri Benazir Butto'ya, Devlet Başkanı Gulam İshak tarafından hükümet kurma görevi verildi. 1979'da General Ziya ül-Hak tarafından idam edilen PHP Lideri Zülfikar Ali Butto'nun kızı olan Benazir Butto'nun Başbakanlığa atanması, Pakistan'da yeni bir sürecin başlangıcı da oluyordu.

Ziya ül-Hak'ın sert askeri yönetiminin yerine daha liberal bir burjuva yönetiminin uygulanması anlamına gelen bu atama, Ziya ül-Hak'ın ölümü ile birlikte, mücadeleyi Butto taraftarlarının kazanması anlamına geliyor.

Butto, burjuva muhalefetinin başına geçtiğinden bu yana Ziya ül-Hak'la sürekli bir mücadele içerisinde olmuş; ve askeri uygulamaların karşısında tavrı almıştır.

Ziya ül-Hak'ın geçtiğimiz aylarda uçak sabotajında ölmesi, Pakistan'da burjuva muhalefetin hükümet olma şansını artırdı. Seçim kampanyasına büyük oranda asılan Benazir Butto en fazla oyu alarak, başbakanlığı üstlenme şansını arttırmıştı. Nitekim, seçim sonrasında başbakanlığa atandı. Butto ilk olarak, siyasal bir af çıkardı. Önümüzdeki günlerde hükümetin kurulması bekleniyor.

Metelokên Kurdî

Jîrbûn di seriyan de ye, ne di rihan de!

ÇAND • PÎŞE • TORE — KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT

Utanç Abidesini Biz Yıkacağız

"Her şeyi elinden zorla alınan bir halk, her şeyi yeniden kazanmak için savaşıacaktır ..." (Abdullah ÖCALAN)

Uluslararası alanda birçok kuruluş, şu üzerinde yaşadığımız yeryüzündeki haksızlıkları; baskı, zulüm, işkence, katliam ve benzeri türden uygulamaların kabulünü reddeden tavırlar alır. Şu ya da bu düzeyde, her türden insanlıkdışı politik uygulamaların protesto eder; sözü edilen uygulamalara maruz kalmaktan kurtulamamış kesimlere de yardım da bulunarak dayanışma gösterir. Tabii, insanlığa hizmet iddiasıyla var olan bu kuruluşların rolü pasif mi pasif ve de belirleyicilikten bir hayli uzak.

Yine tarihin çağlar devirip yeni çağlarla buluşması; bu tarihsel akışın en önemli parçalarından olan insanlığın dönemlere hükmetmesi ya da önemli gelişim evrelerini yaratması sonucu, dünyanın sosyalist ve emperyalist diye iki kampa ayrıldığıın ezici çoğunluğun bilgisi dışında olduğu söylenemez.

Bu iki kampın geliştirdiği politikadaki hedefleri birbirlerinden farklı ya da ters nitelikte. Daha doğrusu, bunun böyle olması gerekmektedir. Bu, her iki kampın da var oluş gerekçesi. "Olmazsa olmaz" kabilinden gibi bir şey...

Emperyalist kampın başını çeken ABD ile sosyalist kampın başını çeken Sovyetler Birliği, aralarındaki bir dizi anlaşmalarla dünya genelini hedefleyen başlı projelerini çiziyorlar.

Bu kapsamdaki bir başlı gelişme olasılığı hiç de ufukta görünmüyor.

Ortaçağ karanlığını yaşayanlar; bu yetmezmiş gibi, ne varlıklar ve ne de kimlikleri kabul edilenler varken; hangi dünya başlından bahsedilebilir?

Ne başlı!.. Kimlerden kimlere başlı?.. Samıldığı gibi, insanlığa büyük hizmet çabası değil bu. Var olan zor olayını, başlını delip geçmesi mümkün mü?

Başlı düşmanları yenilmedikçe hangi başlı?.. Oysa insanlığa en büyük hizmet ya da katkı; çağdaş ve insanlığa yararlı temellerde seyreden gelişmeleri desteklemek ve bu gelişmelerin imhasını hedefleyen çağdaş uygulamaların karşısına dikilmek değil midir?..

Bugün yeryüzünün Ortadoğu olarak adlandırılan bölgesinde bir halk en barbarca yöntemlerle katledilerek tarih sahnesinden silinmek isteniyor. Çok rahatlıkla, uluslararası antlaşmalarla kullanımı yasaklanmış kimyasal gazlarla bile, çocuk-çocuk, kadın-erkek denilmeden insanlar katlediliyor... Dünyanın gözleri önünde hem de. Bu uygulamanın karşısına dikilmek şurda kalsın da; tüm tepki: "Yerinde inceleme yapacağız, kimyasal gazın kul-

Sen düşünme öyle kara kara, acılar yorgunu genç anne.. Senin acılarını, küçücük kardeşimizin umutsuz bakışlarını ve yaşlı nine-mixin ahını unutmayacak; vatanımızın bağımsızlığına, insanlarımızın özgürlüğüne gerekçe yapacağız...

lanıldığı tespit edilirse bu gazın kullanılmaması doğrultusunda uyan yapılacaktır..." İşte onbinlerin katledilişine duyulan tepkinin çerçevesi... Bunun tam hakkı verilirse; bu en kötüsünden bir yüzkarası tutum, ya da ilerici insanlığın utanç abidesi...

İlerici insanlık Kürdistan halkına borçludur. Çünkü bu halk, çağın en gerici, barbar güçlerine karşı en zor koşullarda, en kat olanaklarla, ölümler pahasına var olma savaşımını veriyor. Burada insanlığa büyük bir katkının var olduğunu kim inkar edebilir...

Dünyanın bir başka yerinde en ufak bir haksızlığa karşı, protesto eylemleri, kampanyalar başlatılırken, neden bu, Kürt halkı için geçerli olmuyor? Artık günümüzde de, "tanınmayan bir halk olduğu için bu böyle oluyor" mantığı kabul edilemez... Miya-dını doldurmuş klasik bir anlayıştır bu...

Sömürgeci devletler halkımızı acımasızca katlederken, bu cesareti ilerici insanlığın pasifiğinden almıyorlar mı?

Yoksa şu yeryüzünde Kürt doğmak suç değil herhalde! Öyleyse bu suskunluk neden?

Halkımız, bunu unutmayacak, günü geldiğinde muhataplarına hesap sormanın gerekçesi yapacaktır. Tabii ki, öncelikle şu

utanç abidesini yıkarak yerle bir edeceğiz. Biz kendi kendisini diriltiren bir halkız...

Bütün bu zor günlerin sonrasında güzel günleri görecektir halkımız...

Halkımızın katledilişine karşı içerisine girilen bu sessizlik; onu umutsuzlaştırmaz, yılmılgıya da kapırmaz. Bu, kendi topraklarımızda bağımsızlık ve özgürlüğümüzü başkalarından dilenmenin gerekçesi ise hiç olamaz.

Yaşasın partimiz PKK ve onun Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN... Çünkü onlar, özgüce dayalı geliştirilecek bir direniş savaşının zaferine götüreceğini öğrettiler.

Şu yukardaki içler acısı manzaraya bakın... Hangi yürek dayanır buna?

Kara kara düşünen şu genç Kürt anası nereden nereye gidiyor? Beline vurduğu van-yoğu, sırtındaki çocuğu ve arkasından çektiği yaşlı anasıyla... Nereye kadar? Neden?.. Ötesinde yükselen dağlar, üzerinde yürüdüğü topraklar kimindir?.. Genç ana nereye gittiğini biliyor mu? Annesinin sırtındaki korkuyla dolu masum bakışlı küçük kardeşimizin olup bitenlerden haberi var mı? Ve ne malum, babasının kimyasal gazlarla katledilmediği? Ya yaşlı ninenin yürüyecek takati mi kaldı?..

Kim kimi, kimin topraklarında katlediyor; acıların en acısını yaşıyor?..

Kürdistan topraklarındaki bu barbarlığa seyirci kalmak, suç ortaklığı olmak değil de nedir?..

Tüm bunlara hayır... yüzbin kere...

Genç annenin, yaşlı ninenin, küçücük yavrunun Kürt doğması suç değil... Onlar acılar dolu tarihimizin aynasıdır...

Bu, halkımızın gerçek, ve mutlaka direniş savaşımıyla değiştirmemiz gereken yaşam tablosudur...

Dünyada başlı egemen kılacaklarımı!.. Bizim gibi halklar için değil herhalde... "Hayır tüm dünya halkları içindir bu başlı" deniliyorsa... Alman demokratarların deyimiyle "nein, danke!"

Bize ne bu başlıtam... Hasretimiz, asırlık acılarımızın bedeli olacak ülkemizin bağımsızlığı ve insanlarımızın özgürlüğüdür.

Kurtuluşumuzu; bağımsızlığımızı, özgürlüğümüzü sağlayacağına kesinlikle inandığımız Partimizin Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın deyimiyle, her şeyi elinden zorla alınan bir halk, kaybettiği her şeyi yeniden kazanmak için savaşıacaktır...

Bu savaşta direniş, dönülmez yolumuz ve zaferimizin güvencesidir. Hava, su ve ekmek gibi vaz-

geçilmez kurtuluş silahımızdır.

Sen düşünme öyle kara kara, acılar yorgunu genç anne.. Senin acılarını, küçücük kardeşimizin umutsuz bakışlarını ve yaşlı nine-mixin ahını unutmayacak; vatanımızın bağımsızlığına, insanlarımızın özgürlüğüne gerekçe yapacağız...

Biz katliamlarla, mecburi iskanlarla, baskı-zulümle yok edilemeyiz... Çünkü, "biz" bir "halkız, yeniden doğan ölümlerden..." Her türlü çağdaş uygulamalara karşı direneceğiz... Direne direne, er veya geç PKK ile kazanacağız... Katledilsek, vatanımızdan kopanlar dünya dört bir tarafına savrulsak da, "o büyük gün geldiğinde", zaferi Kürdistan topraklarında kutlayacağız... Hep umutla bakacağız yarınlara... PKK'miz var çünkü; başında da dünya karşı-devrim cephesinin bileğini bükemediği APO...

Yine, dünyanın devrim şehitlerine en çok bağlı önderi APO'nun belirttiği gibi, içine itildiğimiz bu utanılası karanlığı kendi ellerimizle parçalayıp geleceğimizi kendi ellerimizle yaratacağız...

En sonunda, çok daha büyük bedeller pahasına da olsa zafer bizim olacaktır...

Harun / 20.11.1988

Girtîgehên ku tevli greva xwebirçîhiştinê bûne

Amed: Livbaziya xwebirçîhiştinê roja 15'ê Cotmehê destpêkir û piştî 44 rojan dawî bû. 166 girtiyên şoreşger heya roja dawiyê tevli livbaziye bibûn.

Eskişehir: Livbaziya greva xwebirçîhiştinê roja 17'ê Cotmehê destpêkir û piştî 36 rojan dawî bû. 331 girtiyên şoreşger tevli berxwedanê bibûn.

Adana: Greva xwebirçîhiştinê roja 1'ê Mijdarê destpêkir. 28 şoreşger tevli berxwedanê bûn. Rewşa Mahmut Emgili, Ahmet Kaygisiz, Yaşar Yaşar, H. Ali Bolat, Salih Burcu, Abuzer Aslan, Riza Bilgiç, Halil Kirik û İsmail Türker gelek nebaş buye.

Erxenî: Roja 18'ê Mijdarê, livbaziya xwebirçîhiştinê destpêkir û 17 şoreşger tevli berxwedanê bûn.

Ceyhan: Bi tîkiliya 150 şoreşgeran, berxwedana xwebirçîhiştinê roja 2'ê Mijdarê destpêkir. Rewşa Mustafa Karasu, İzzet Baykal û Zeynel Orduzu nebaş buye.

Dilûk: Greva xwebirçîhiştinê bi tîkiliya 198 şoreşgeran, roja 6'a Mijdarê destpêkir. 14 endamên PKK, ku di nav wan de A. Riza Altun, Sabri Ok û Davut Utkun ji hene, ku ji bajarê Eskişehirê anîbûn girtigeha Dilûkê, li vir ji livbaziya xwe berdewam kirin.

Meletî: Livbaziya xwebirçîhiştinê ku bi tîkiliya 143 şoreşgeran roja 10'ê Mijdarê destpêkiribû, roja 26'ê Mijdarê dawî bû. Roja 27'ê Mijdarê ji, 28 şoreşger dest bi berxwedanê nû kirin.

Nazilli: Roja 23'ê Mijdarê livbaziya xwebirçîhiştinê ya duwemin bi tîkiliya 40 şoreşgeran destpêkir û roja 30'ê Mijdarê dawî bû.

Buca: Bi tîkiliya 4 şoreşgeran, greva xwebirçîhiştinê roja 10'ê Mijdarê destpêkir. Roja 25'ê Mijdarê ji, 26 xwendevan û merivên girtiyan ên ku hatibûn girtin, tevli berxwedanê bûn. Livbaziya roja 30'ê Mijdarê dawî bû.

Erzincan: Greva xwebirçîhiştinê, ku bi tîkiliya 49 şoreşgeran roja 16'ê Mijdarê destpêkiribû, şeva 28'ê Mijdarê hat dawî kirin.

Ankara: 11 jin, gişt bi hev re 93 şoreşger, roja 10'ê Mijdarê dest bi livbaziya xwebirçîhiştinê kirin. Li girtigeha Mamak li Ankara ji, 65 şoreşger ji bo 5 rojan greveka xwebirçîhiştinê çekirin.

Stanbol: Li girtigehên Bayrampaşa û Metrisê livbaziya xwebirçîhiştinê hatin çekirin. Berxwedana ku bi serkeşiya endamên PKK li girtigeha Bayrampaşa destpêkiribû, dûre xwe quliband rojîya mirinê. Li Metrisê 15 şoreşger tevli livbaziya xwebirçîhiştinê bûn.

Çanakkale: 271 şoreşger tevli livbaziya xwebirçîhiştinê bûn, ku roja 12'ê Mijdarê destpêkiribû. Di roja 18'an a livbaziye de, 31 şoreşgerên din ji, tevli berxwedanê bûn.

Sinop: Hemû girtiyên şoreşger tevli berxwedana xwebirçîhiştinê bûne.

Mereş: Bi tîkiliya 4 endamên PKK, ku di dermê wan de biryara bidarvekirinê hatiye dayin, livbaziya xwebirçîhiştinê roja 15'ê Mijdarê destpêkir.

Kayseri: Greva xwebirçîhiştinê, bi tîkiliya 5 şoreşgeran roja 18'ê Mijdarê destpêkir.

Amasya: 40 şoreşger tevli greva xwebirçîhiştinê bûn.

Mudanya: Şoreşgerek dest bi livbaziya xwebirçîhiştinê kir.

...Û TÎRÊJ AGIR BI DEŞTAN XIST

Li her derê livbazî, xwepêşdan û grevên xwebirçîhiştinê hene... Gel radibe ser xwe...

Destpêk di rûpela dawî de mîr û Mersinê, roja 18'ê Mijdarê grevên xwebirçîhiştinê di avahiyên Partiya Sosyalist de destpêkirin. Partiya Sosyalist daxuyankir, heke grevên xwebirçîhiştinê di girtigehan de berdewam bikin û daxwazên girtiyan neyin bicihanin, wê livbaziya xwe ji gelek dorfireh bikin.

Li taxa Zeytinburnu bajarê Stanbolê ji, di nav wan de serok Ahmet Yıldız, komek ji endamên Komela Malên Gel, dest bi greveka xwebirçîhiştinê ya sê-rojin kirin.

Komek ji hunermend û nivîskaran ji, bi armanca hevkarîya grevên xwebirçîhiştinê yê di girtigehan de, piştigirîya xwe anin zimên û roja 22'ê Mijdarê li Bîlsahê greveka xwebirçîhiştinê çekirin.

Li Bîlsahê civîneka ragihandinê ji bo dezgeha agahdariyê û rojnameyan hat dirustkirin. Nivîsevan Yaşar Kemal, ji civakê xwest, ku li hemberê girtigehan bédeng nemîne, ji ber ku 2000 mirov di grevên xwebirçîhiştinê de ne. Di civinê de Prof. Bahri Savci, navdêrên weke Tarik Akan, Zülfü Lîvanelî, Erdal Öz, Murat Belge, Arif Damar, Emîl Galip Saldacı, Ertuxrul Kürkçü, Nevzat Çelik, Leman Firtina, Sungur Savran û komek ji endamên "Grup Yorum" peyivin, ji hikûmetê xwestin, ku daxwazên grevên xwebirçîhiştinê bînin pejirandin. Di civinê de rewşa girtigehan a niha, jibandin meqerên qirkirinê yê Hîtler.

Di avahiya SHP a li bajarê Adana de, komek ji meriv û malbatên girtiyan a ji 45 kesan, greveka xwebirçîhiştinê ya du-rojin, çekir. Rêxistina SHP a li bajarê Adana, piştigirîya grevê nekir, lê rêxistinên SHP ên li Osmaniye û Îskenderunê, piştigirîya xwe daxuyan kirin. Rakirina zagona yekê teboxê xwestin.

Malbatên girtiyan ên ku merivên wan di girtigeha Buca de ne, di avahiya Komela Mafên Mirovan li İzmirê de, greveka xwebirçîhiştinê çekirin.

Greva xwebirçîhiştinê ya ku ji hêla 18 kesan di avahiya Komela Malên Gel li Ankara de, destpêkiribû, heya roja 22'ê Mijdarê berdewam kir. Di daxuyaniyekê de, ku bi armanca dawîkirina greva xwebirçîhiştinê hatibû çekirin, wusa hat gotin: "Gava me dest bi greva xwebirçîhiştinê kiribû, me biryar dabû ku em poside li rejimê bikin. Me gotibû, ku heya remzên baş xwe şanî bikin em wê livbaziya xwe berdewam bikin. Niha em pêşveçûneka wusa dibînin. Daku em teviya enerjiya xwe seferberê wê pêşveçûnê bikin, em dev ji greva xwebirçîhiştinê berdidin."

Li bajarê Ankara, di avahiya "Kovara Yenî Çözüm" de jî, greveka

xwebirçîhiştinê destpêkir. Roja 23'ê Mijdarê ev livbazî ket heşt-rojê xwe. Di vê rojê de civînek ji bo weşanan hat çekirin.

Roja 21'ê Mijdarê, di avahiya SHP a li Erzeromê de, bi tîkiliya 16 berpirsiyarên SHP, greveka xwebirçîhiştinê destpêkir. Roja duwemin a grevê de, serokê navendî û serekê navçeya Karayazî dev ji grevê berdand, lê 14 berpirsiyarên din livbaziya heya 3 rojan domandin.

15 dadparêzên ku li Eregli-Karadenizê xebatê dikin, bi daxwaznameyekê serî dan Saziya Dadparêzan li Uşakê û Yekitiya Dadparêzên Tirkîyê, daku navên "dadparêzî" û "dadperwerî" ji ser Wezîrê Dadiyê Mehmet Topaç bînin rakirin.

Roja 23'ê Mijdarê, li gelek dibistanên Stanbolê, bi armanca protestokirina biryarên yekê teboxê û şanîkirina hevkarîya xwe ji bo berxwedana di girtigehan de, xwendevanan xwarinê boykot kirin û xwepêşdanek çekirin.

Ji Zaningeha Stanbolê biqasî 200 xwendevan û 200 ji berdestên bijîjkan ên jin, tîlgrafeka protestoyê şiyandin ji bo Wezîrê Dadiyê.

Di "Kampusu Fikirtepe" Zaningeha Marmara de, 100 xwendevan boykota xwarinê çekirin. Piştî boykotê, xwepêşdanek birêveexistin. Gelek dirûşmên babetî bangin. Herweha di "Kampusu Ayazaxa" Zaningeha İTÜ û Zaningeha Yıldız de jî, livbaziya bi vî nolê birêveketin.

Komela Legerin û Dorfirehkirina Çandê ya Anadolu û Komela Çandê li Kartal- Samandere jî, roja 10'ê Mijdarê dest bi greveka xwebirçîhiştinê ya demûdirêj, kirin. Di roja 12'an a xwebirçîhiştinê de, rewşa 3 kesan nebaş bû û wan rakirin nexweşxanê. Livbazarên ku rakiribûn nexweşxanê, dûre ji hêla polisan hatin girtin.

Komela Jinan a li dijî Cudatiyê û Komela Kaktûs a Sosyalist û Feminist, bi hev re daxuyaniyek çekirin. Diyar kirin, ku piştigirî û hevkarîya grevên xwebirçîhiştinê dikin. Di daxuyaniya xwe de, wusa gotin: "Li pêş çavê gel jinek xwest xwe bisohîne. Lê disa ji nekarî poside li berpirsiyaran bike. Çi hoyeka dadvanî û mirovayeti ya rewşeka bi vî nolê, tune ye..."

Roja 23'ê Mijdarê, 6 endamên Komela Kopan (seqetan) li pêşiya avahiya dadgerî ya Stanbolê, xwepêşdanek çekirin û daxuyankirin, ku dest bi greveka xwebirçîhiştinê dikin.

Ali Riza Kayin, Mehmet Kement, Hüseyin Eroğlu, Mahmut Bayar, Haydar Bayrak û Arzu Kaçar bi kopalên kopan û kursiyên bi tekel hatin pêşiya avahiya dadgeriyê û da-

xuyan kirin, ku naxwazin tu kes ji mirovên di girtigehan de kop bikevin. Di nav wan û polisan de pevçûn derket, gava xwestin ku gulên şînê deynin ber deriyê avahiyê. Dûre polisan 6 seetan, van 6 kopan di karakolê de girtin. Kopan daxuyankirin, ku vî rewşê protesto dikin.

Her di vî rojê de, 25 meriv û malbatên girtiyan hatin pêşiya girtigeha Bayrampaşa û xwepêşdanek çekirin. Ew herweha endamên TAYADê ji ne. Gotin, ku heke di grevê de hinek girtî bimirin, berpirsiyar wê bibin Wezîrê Dadiyê û Serekwezîrê Tirkîyê.

Polis, disa li wir jî hunerên xwe şanî kirin. Di dawîya xwepêşdanê de polisan sê endamên TAYADê girtin. Tenê navê 2 kesan heya niha di hê zanin: Songül Doğan û Hülya Efeğil.

Roja 23'ê Mijdarê li taxa Unkapanî bajarê Stanbolê, 100 kesan xwepêşdaneka protestoyê çekirin. Pêşî xwe li ser rê civandin û qederekê çuyin û hatina tomoflan rawestandin. Dure mazot rijandin ser rê û agir berdanê. Piştî ku dirûşma, "Rûmetiya mirovayetiye wê îşkencê binkeftî bike!" bangin pêve, xwe belav kirin.

Her di vî rojê de, li taxên Stanbolê yê bi navên Merter û Siteya Keresteciler, 2 narîncok hatin daleqandin, ku îşkencê di girtigehan de protesto dikiran.

10 endamên Komela Tekoşina Demokrasîyê - DEMKAD, li taxa Çaxaloxlu xwepêşdanek çekirin. Portreyeka Wezîrê Dadiyê Mehmet Topaç dan ber agirî. Herweha dirûşmeyerê jî daleqandin, ku li ser "Zagona Yekê Teboxê bila bê rakirin!" hatibû nivîsandin.

Li İzmirê 30 merivên girtiyan û xwendevan xwepêşdanek çekirin. Tev hatin girtin.

Bi daxwaznameyekê ku ji hêla 2500 kesan hatibû imzekirin komek ji hat pêşiya avahiya girtigeha naven-dî, daku daxwaznameyê ji bo Wezîrê Dadiyê bişîne. Li vir xwepêşdanek ji hat çekirin. Bi çirandina zagona yekê teboxê, protestoya xwe anî zimên. Endamên vî komê, tev hatin girtin û polisan wan birin.

Roja 17'ê Mijdarê, di avahiya Komela Mafên Mirovan li İzmirê de, 13 merivên girtiyan, dest bi greveka xwebirçîhiştinê kirin.

Roja 23'ê Mijdarê, xwendevanên Fakültiyên Zaningeha Çukurova, bi 100 kesan, xwepêşdaneka protestoyê birêveexistin. Xwendevanan biryarên yekê teboxê protesto kirin. Li ser reya Adana û Gazîpaşa mîtingeka bê destur çekirin. Piştî ku xwendevan biqasî 100 metreyan birêveçûn pêve, ji hêla polisan hatin zivirandin. Xwendevanan dirûşmên weke; "Rû-

Hinek ji daxwazên greva xwebirçîhiştinê yê ku hatin pejirandin

- 1- Guhartina destura girtigehan, li gora daxwazên girtiyan,
- 2- Ji holê rakirina fermana yekê teboxê,
- 3- Pejirandina mafê axiftina bi zimanê dayikî (Kurdî, Erebi hwd.) û naskirina mafê parastinê û şiyandina nameyan,
- 4- Rakirina hikûka 12'ê Êlûnê bi hemû encamên xwe ve,
- 5- Veristina pîrsa hevdiyê girtiyan û malbatên wan,
- 6- Serbestkirina nivîsina ji bo şaxên weşanan û rojnameyan û dayina destura xwendina wan,
- 7- Naskirina mafê hevdiyê girtiyan bi rêxistinên girseyî yê demokrat ên xweyicî û biyanî û dayina destura nivîsina ûhw. bi wan re,
- 8- Di nav çarçîva zagonê de, pejirandina mafê nivîsin, îlan, name, gotaran ûhw. bi weşanên hundurî û derveyî re,
- 9- Pejirandina anîna daktîloyên nivîsê ûhw. ji hêla meriv û malbatên girtiyan,
- 10- Dayina mafê peyvîna bi telefonê, ji girtigehan bi malbatan re û ji malbatan bi girtiyan re.

metiya mirovatiyê wê îşkencê binkeftî bike!" û "Bimire Faşizm!" bangin.

Her di vî rojê de, 20 xwendevanên Fakültiyên Zaningeha Fîratê, tîlgrafeka hevkarîya livbaziya di girtigehan de û protestokirina lîva Wezîrê Dadiyê, hinartin Saziya Wezîriyê. Gava ku ji postaxanê derdiketin, ji hêla polisan hatin zivirandin û pênc kes ji wan hatin girtin.

Roja 23'ê Mijdarê, di avahiya SHP de li bajarê Dilûkê, 2 ji wan jin, 5 merivên girtiyan dest bi greveka xwebirçîhiştinê ya demûdirêj kirin. Roja duwemin a livbaziye de, 4 kes din xwe tevli grevê lîvka. Herçûqasî berpirsiyarên SHP lîvka nebaş şanî kirin û xwestin wan ji avahiyê derxînin jî, livbazarên daxuyankir, ku wê greva xwe berdewam bikin û ji avahiyê dernakevin.

Disa di vî rojê de, 7 xwendevanên Zaningeha Uludax li Bursayê, di avahiya SHP de dest bi greveka xwebirçîhiştinê kirin.

Heşt xort, dixwestin di avahiya SHP de li Antalya greveka xwebirçîhiştinê birêvebixin, lê berpirsiyarên SHP destur nêdan wan. Deriyên xwe li wan girtin. Li ser vî yekê xortan dirûşmên, ku SHP û Wezîrê Dadiyê protesto dikiran, bangin.

Roja 23'ê Mijdarê, 21 merivên girtiyan di avahiya SHP de li bajarê Mersinê, dest bi greveka xwebirçîhiştinê kirin. Çar ji wan jin in. Di roja grevê ya duwemin de, pevçûn di nav wan û berpirsiyarên SHP de derket, lewma ji avahiya SHP derketin.

Roja 22'ê Mijdarê jî, serokê Komela Mafên Mirovan li Tunceli (Dêrsim) Ali Ozer û endamê komelê yê kargêrî Hasan Demîr, dest bi greveka xwebirçîhiştinê kirin. Rojek dûre serokê belediye yê kevin (CHP) Süleyman Kirmizitaş jî tevli livbaziye bû.

Grev pişti 10 rojan hat dawikirin.

Li pêşiya avahiya girtigeha Nazilli, komek ji merivên girtiyan, xwe pêş-daneka protestoyê birêvexistin. Neh kes ji wan hatin girtin. Dûre disa hatin berdan.

Di Fakûlteya Agahiyên Civaki li Ankara de, bi armanca hevkarîya grevên xwebirçîhiştinê, boykota xwarinê hat çekirin. Roja 23'ê Mijdarê, bi sedan xwendevan çûn xwaringehê û xwarina xwe ya nivrojê girtin. Dure xwê li ser reşandin û nexwarin. Xwendevanek ji, axafek çekir. Axiftina xwendevani bersiva xwe bi kutana çepikan û bangîna dirûşman, girt. Piştî niv-seetê, 3 xwendevan ji hêla polisan hatin girtin.

Li taxa Kizilirmak li Ankara, 2 kesan xwepêşdaneka bê destur çekirin. Rê, ji bo tomoflan girtin û fişek berdan hewayê. Dûre agir berdan hinde varilên mazotê. Berî ku polis bên, xwe ji cihê rûdanê dûrxistin.

Endamên sandikatan ên weke; Serekê Gelemperîya “Petrol-Îş” Yener Kaya, Serekê Gelemperîya “Banka” Meral Ekim, Serekê Gelemperîya “BASS” Tamer Sonalp, Alikarvanê Serekê Gelemperîya “Tümtis” Yurdal Şenol, Serekê Gelemperîya “Gıda-Îş” Mehmet Sûmbûl, Serekê Gelemperîya “Demokratik Tekstil-Îş” Silica Oren û Serekê Gelemperîya “Laspet-kim-Îş” Vahdettin Karabay, li ser grevên di girtigehan de civinek ji bo rojnameyan çekirin. Civin, di eywana Bijijkên Stanbolê de çebû. Berpirsiyarên sandikatan liva hikûmetê di pîrsa grevan de, rexne kirin.

Li pêşiya deriyê Fakûlteya Agahiyên Polîtîkî ya Zanîngeha Stanbolê, 50 xwendevan sê rojan greveka xwebirçîhiştinê çekirin. Xwendevan, xwestin ku zagona yekê tebaxê bê rakirin.

Roja 24'ê Mijdarê dora êvarî, komek ji 100 kesan, xwest ji taxa Soxûtlûçeşme heya Kadîkoyê rêveçûnek çêke. Lê li taxa Altiyol, pêşiya komê ji hêla polisên Stanbolê hat

girtin. Livbazîkar, dirûşmên weke, “Dawî ji bo pikoliyên di girtigehan de!” û “Bîmîre faşîzm!” bangin. Herweha dirûşmên nola, “Mirin ji bo faşîzme!”, “Azadî ji bo girtiyên polîtîkî!” û “Bijî berxwedana birûmet a girtiyên şoreşger!” hatibûn hilgirtin.

Ji 20 xwendevanan 10, ku bi armanca hevkarîya grevên di girtigehan de dest bi greveka xwebirçîhiştinê kiribûn, hatin girtin. Ev xwendevan li bajarê Çanakkale hatin girtin, ji ber ku makêteka yekcure cil şewitan-dibûn. Van 10 xwendevanan birin girtigehê, lê dihê daxuyanîkirin, ku di girtigehê de ji greva xwe ya xwebirçîhiştinê didominin.

150 xwendevanên Zanîgeha Edirne-Trakya, xwestin di avahiya SHP de greveka xwebirçîhiştinê çêkin. Berpirsiyarên SHP gotin, ku naxwazin destur bidin vê livbaziyê. Dûre 48 xwendevan daxuyankirin, ku wê greveka xwebirçîhiştinê çêkin. Li ser vê

yekê berpirsiyarên SHP tehdîta xwe li xwendevanan kirin, ku heke dev ji grevê bernedin, ew wê bang li polisan bikin. Xwendevanan liva berpirsiyarên SHP protesto kirin. Dûre polis hatin û 48 xwendevan hatin girtin. Lê xwendevanan di karakolê de ji greva xwe domandin. Ji bo protestokirina girtina hevalên xwe 40 xwendevanên din jî, avahiya SHP vegirtin. Piştî hevditinan, xwendevanan disa liva berpirsiyarên SHP protesto kirin. Xwendevanan 5 kes ji nav xwe hilbijartin, daku greveka rûniştinê çêkin. Xwendevanan daxuyankir, ku heya hevalên wan neyin berdan wê greva xwe berdewam bikin.

Komeka ji 8 kesan, li bajarê Konya di avahiya SHP de greveka berxwedanê çêdikiran. Li ser daxwaza berpirsiyarên SHP, ji hêla polisan ji avahiyê hatin derxistin.

Di avahiya SHP a li bajarê Bursayê de 6 xwendevanên Zanîngeha Uludax greveka xwebirçîhiştinê çekirin. Roja grevê ya sêwemîn de, xwe kişandin bûroya “Kovara Yeni Çözüm”. Xwendevan, livbaziya xwe li vir didominin.

Roja 25'ê Mijdarê, bi armanca hevkarîya girtigehan, xwendevanên Konservatuara Kadikoy û Zanîngeha Mimar Sinan boykota xwarinê birêvexistin.

Xwendevanên Fakûlteyên Zanîngehên “İzmir 9 Eylül” û “Ege” û kargerên İzmirê, bi komeka ji 200 kesan, bi armanca hevkarîya greva di girtigehan de, dest bi greveka xwebirçîhiştinê kir.

Xwendevanên Dibistana Perwendeyî ya Bilind li Burdurê, bo protestokirina zagona yekê tebaxê boykota xwarinê pêkanin.

Serekê SHP li Yeşilhisar bajarê Kayserî û endamê kargêriya Komela Mafên Mirovan li Kayserî, bi armanca hevkarîya greva xwebirçîhiştinê ya di girtigeha Kayserî de, dest bi civandina alikariyên diravî û kampanyeka civandina imzeyan, kirin.

17 kes ji bo 3 rojan, dest bi berxwedaneka xwebirçîhiştinê kirin.

Li bajarê Sêwasê ji 3 merivên girtiyan roja 26'ê Mijdarê dest bi greveka xwebirçîhiştinê kirin. Dûre serekê Komela Mafên Mirovan û 6 kes din ji, tevli livbaziyê bûn.

Roja 26'ê Mijdarê, 9 endamên Partiya Sosyalîst li Gebze dest bi greveka xwebirçîhiştinê kirin. Di rojên çaremin û pêncemîn de, kesên nuh tevli livbaziyê bûn. Bi rewşeka zivirandinê endamên Partiya Sosyalîst, berpirsiyarên DSP, berpirsiyarên sandikatên bi navên “Ozdemir-Îş”, “Otomobil-Îş” û “Kristal-Îş” û berpirsiyarên rojnameyên “Gebze” û “Gebze Uyanış” ji, tevli livbaziyê bûn.

Roja 28'ê Mijdarê, komek ji kargerên “İstanbul İETT Anadolu Garajı”, bi armanca hevkarîya grevên xwebirçîhiştinê yên di girtigehan de, ji bo yek rojê, grevek çekirin. Her di vê rojê de, kargerên “Fabrikaya Havagazî li Kurbaxalidere” xwarina nivrojê boykot kirin û hevkarîya xwe anin zimên.

Roja 28'ê Mijdarê, 200 kes ji bajarê Nisêbinê têlgrafek ji bo Wezîrê Dadiyê şiyandin û daxwaza rakirina zagona yekê tebaxê kirin. Her di vê rojê de, ev 200 kes çûn avahiya SHP a li Nisêbinê û liva SHP a li hemberê grevên xwebirçîhiştinê, rexne kirin û daxwaza xwe ji wan re gotin.

Roja 29'ê Mijdarê, 40 xwendevanên Fakûlteya Bijîjkî û Diranî ya bi navê “İÜ Çapa”, bi armanca hevkarîya greva xwebirçîhiştinê ya di girtigehan de, di kantîna zanîngehê de, dest bi greveka xwebirçîhiştinê kirin.

Li bajarê Samsunê, di avahiya Komela Mafên Mirovan de biqasî 50 xwendevan û xort, roja 29'ê Mijdarê dest bi greveka xwebirçîhiştinê kirin.

Herweha, di vê rojê de, komek ji sed û pêncî xwendevanên Zanîngeha Dilûkê (Entab), xwarina nivrojê boykot kir. Xwendevanan daxuyankir, ku hevkarîya greva xwebirçîhiştinê di-kin.

Greva xwebirçîhiştinê ya ku ji hêla meriv û malbatên girtiyan, ji roja 31'ê Cotmehê ve, di avahiya SHP bajarê Amedê (Diyarbekrê) de dihat birêvebirin, ji ber ku greva di girtigeha Amedê de dawî bibû, hate dawikirin.

Bi têkiliyên nuh, livbaziya Amedê roj bi roj mezin dibû. Ji hemû livbaziyan, livbaziya Amedê bêhtir berdewam kir. Livbazi di avahiya SHP de hatibû dirustkirin. Gelek sazî jî, piştgiriya xwe diyar kiribûn û alikarî pêşkêş kiribûn. Livbazi ji hêla 211 meriv û malbatên girtiyan û xwendevanan, dihat birêvebirin. Di roja 29'an a livbaziyê de, rewşa Sultan Yavuz û Saliha Şener gelek nebaş bibû. Her dilê wan dibuhuri. Herdu dayik ji bi çi awahî bijîjk nepejirandin û heya dawiye livbaziya xwe berdewam kirin.

Berî hingê ji Sabriye Sûzer, Hanîfe Takir û Saliha Şener ketibûn nav rewşeka nebaş, lê disa ji livbaziya xwe berdewam kiribûn. Di roja 20'an a livbaziyê de, Hanîfe Takir nedikarî ê din birêve here. Rewşa Sultan Aslan û Saliha Şener ji gelek nebaş bibû. Rewşa wan hin jî nebaşê.

Serekên SHP li bajarên Farqîn (Silivî) û Erxenî, endamên kargêriya SHP, serokê sandikata “Tek-Gıda-Îş” li Farqînê û 19 endamên sandikatan jî, têkili livbaziya li Amedê bûn.

Roja 27'ê Mijdarê, Komela Mafên Mirovan li Stanbolê mîtingek bi navê, “Hîrmet ji bo mafê jiyane” çekir. Gelek saziyên demokrat, xwendevan, karger û merivên girtiyan beşdar bûn.

Serekê Komela Mafên Mirovan Murat Çelîkkan axafek çekir. Herweha Sekreterê Gelemperîya Komela Mafên Mirovan Akin Birdal ji peyivî.

Akin Birdal, di axafa xwe de, got, ku piştî 12'ê Êlûnê, Tîrkiye qulibî girtigehekê û daxwaza rakirina zagona yekê tebaxê û ji kar dûrxistina Wezîrê Dadiyê diyar kir. Axafkarên din jî, hevkarîya xwe ji bo girtigehan anin zimên û rawestandina bikaraninan xwestin.

Di mîtingê de, Serekê Gelemperî yê partiyên TÎP û SP ê kevin M. Ali Aybar, nivîsevan Yaşar Kemal, Serekê Gelemperîya TAYADê Mustafa Eryûrek û serekê SHP li Stanbolê

Ercan Karakaş jî, her yekek axafek çekirin.

Hunermand Deniz Tûrkalî mîting bi sitranên xwe geşkir. Dayîka girtiyekî Memnur Keleş jî, bikaranînên pikolîyan anî zimên. Dayik Memnur Keleş, bang li hemû mirovên bi rûmet kir, ku hevkarîya girtigehan bikin. Di dawiye de, endamê dadparêzên li Stanbolê yê kargêrî Rahmî Kadioxlu dest bi axafekê kir. Di axafa xwe de piştgiriya xwe ji bo berxwedana zindanan danezana kir.

YÊN KU ŞERÊ RÛMETIYÊ BILIND KIRIN BI SERKETIN

Livbaziya xwebirçîhiştinê ya ku di nivê meha Cotmehê de, ji hêla şoreşgerên girtî û dîliyên cengê hatibû birêvexistin, piştî ku daxwaz hatin pejirandin, dawî bû. Weke em gişt dizanin, ev şervanên rûmetiya mirovayetiye, di zindanên karbîdestên hov de ku para xwe ji mirovayetiye bi çi awahî nestandine, bi salan hatine girtin; di zindanên faşîzmê yên tarî û zilumat de ji hoyên jiyaneka mirovayeti hatine bêparhiştin û standina hewayeka pak, ji bo wan hatiye qedexekirin.

Bi ji holê rakirina bikaranînên nuh ên zagona yekê tebaxê, hoyen girtigeh û bendexaneyan hinekî gihan rewşeka ku bikaribe bê debarkirin.

Ev bû deh sal in, ku dîliyên cenge-endamên PKK û girtiyên şoreşger, ji bo jiyaneka birûmet û mirovatî, şerekî serbîserî û birewerî didominin. Di vê têkoşinê de bi dehan şoreşger, seriyên xwe gorî kirin û ronakrewan ketin. Bi sedan hogirên gelên me kop bûn û nexweş man. Mêtingerên hov, dixwestin ku hemû derfetên jiyaneka mirovayeti ji holê rakin, daku berxwedankar û xweragirtên li zindanan seriyên xwe ji wan re deynin û xwe li ber lîngên wan biçeminin. Di rewşeka hovtirin-reş mîna ziftê de, ku diroka mirovayetiye rewşeka wusa kê m ditiye, dixwestin daxwazên xwe yên gemar serdest bikin. Piştî ku fermana yekê tebaxê, di karvaniyê de hat bikaranin pêve, karbîdestên hov destpêkirin, ku wan mafên bi têkoşinê ketibûn destan, vegerinin û ji girtiyan bistinin. Bi anîna fermana yekê tebaxê karbîdest dexwestin di karvaniyê de, mafê hevditîna vekirî kinbikin, zemanê standina hewayê kinbikin, cilên yekcure bidin welgirtin, xwendina kovar û rojnameyên legal qedexebikin û gelek bikaranînên din ên nîr û pikolîyê serdest bikin. Roja ku ev ferman di karvaniyê de hat birêvebirin, li hemû girtigehan berxwedanên herî dorfireh dest bi pêşveçûna xwe kirin.

Ji bona ku hoyên girtigehan bigihin rewşeka gengaz u derfetên mirovayetiye, dîliyên cengê û girtiyan şoreşger bi salan can û xwîna xwe gorîkirin û têkoşîneka bênişe bilindkirin. Lewma mirov nedikarî li bendê biraweste, ku li hemberê van bikaranînên nuh bêdeng bîminin. Ji bona parastîna mafan ên ji bo jiyaneka mirovayeti û nehiştîna perçiqandîna rûmetiya mirovayetiye li binê lîngan, tu hilbijartîneka dinê nebû, bîlî berxwedaneka ku di encama wê de mirin ji hebe. An hoyên jiyaneka mirovayeti wê bi destan ve bihata anin û weke mirovan jiyanek bihata afirandin, an ji xwesparî û bêbextîya dihat paldan, wê bihata pejirandin. Di hengameka demê ya vê nolê de, dîliyên cenge-endamên PKK ku her demê lîva wan buye parastîna bîr û baweriyên wan û jîyana wan, xwe li ser bîngeha berxwedanê bala hildaye; û girtiyên şoreşger ku rûmetiya mirovayetiye tu caran nexistine binê lîngan û li baniyan ala berxwedanê dane paldan, bê dudilî bera xwe dan hilbijartîna duwemîn. Fermana yekê tebaxê, ku dihê wê maneyê, ku faşîzmeka reşûtarî, bi hemû hêlên xwe yên dijmînên mirovayetiye, li ser girtigehan dihê dakişandin, ne tenê hoyên jiyaneka mirovayeti ji holê radike. Dîliyên şoreşger ji birdoza şoreşger ji dûrdixe û armanca kişandîna şoreşgeran ber bi bêbextî û xwespariyê jî di xwe de hildigire.

Li diji pêtên îxanetê, ku bi fermana yekê tebaxê dihatin paldan, li girtigehan pêtên berxwedanê yên mezin xwe hildan û serdestiya xwe damezirandin. Bi vî awahî, carek din ew leyistoka ku dixwestin bigerinin, di avê de çû û pûç ket.

Li hemberê berxwedanan ku di girtigehan de bi şeweyaka berfireh pêşveçûn, berdevk û berpirsiyarên rejîma faşîst ên bilindtîrin hinde daxuyanî çekirin, tehditên bikaranîna bidarvekirinan avêtin pêş.Bi destpêkirîna berxwedanan, pêşvederxistîna pîrsa bidarvekirinan, êrişeka nuh a rejîma faşîst li diji dîliyên cengê û girtiyan şoreşger e.

Di rewşekê de, ku mirovayeti ji holê hatibû rakirin, dîliyên şer û girtiyên şoreşger liberxwedan, vê jîyana xwe ku tenê ew di destan de mabû nola çekekê bikaranin, bê tîrs destên xwe avêtin vê çekê. Ji bona ku piçek din bigihin derfetên jiyaneka mirovayeti di qadên cengê de jîyana xwe danin holê. Ji bona berûpaşvebirîna her babêt xwespariyê û bêbextiyê, dest bi têkoşîneka birûmet kirin. Livbaziyên ku di hemû girtigehan de rêzbirêz pêşveketin, di rewşeka halo de derketin holê. Di nêzikî 20 girtigehan de, dîliyên cengê û girtiyên şoreşger dûhev dest bi livbaziyên xwebirçîhiştinê kirin. Rejîma faşîst, ku heya 44 rojên berxwedanê tiştek nekir û hêviya hilweşîna livbazîkaran ji xwe re dikir, tenê li benda pêşveçûnan ma. Serekwezîrê rejîma faşîst Ozal, bi şeweyeka vekirî tehdîten xwe pêşkêş kir û got, “heke bîmirin, berpirsiyar wê bibin ên ku vê biryara xwe dane.” Lê ji ber ku livbazî gihan qonaxeka bi xeter û jidil û tehlûka mirîna hinde kesan xwe nêzik dikir, rejîma faşîst necar ma ku hinde gavên pêşve biavêje. Lewma xweş dizanin, ev berxwedana li diji lîva wan a ku mafên mirovan nasnake, zûbizû namire û wê bi biryari bidome.

Rejîma faşîst heya roja dawiye xwe nelivand û dûre bi lez lîva xwe guhart. Ev perçeyek bû ji leyistoka ku dihat dagerandin. Rejîma faşîst, bi hikariyên wusa dixwaze mafên girtiyan vegerîne, ku bi berxwedanê bîdestveanibûn. Lê gava ku berxwedaneka bi biryar û serxwe li hemberê xwe dit, gavên paşve avêt û dev ji bikaranînên xwe berda.

Ev berxwedanên vê dawiye carek din şanîkirin, ku hertim berxwedan bîserdikevîn û digihin serfiraziya xwe. Li diji erîş û komployan rejîma faşîst, gava ku xweragirtînek hebe û berxwedan jidil bê bilindkirin, serketin herdemê dikeve destan û leyistok gişt dihên rûxandin. Lewma em dibêjin, di wan girtigehan de, ku ala berxwedanê bilind dihê girtin, disa şerê rûmetiyê bîserket û xwe serdest kir.

Li diji fermana yekê tebaxê, ku ji hêla Wezirê Dadiyê hatibû birêvexistin û bi zagonên faşist hatibû xemilandin, dîliyên cengê û girtiyên şoreşger dest bi livbaziye xwebirçîhiştinê û rojiyên mirinê kiribûn. Piştî ku daxwaz hatin pejirandin, dawî bi livbaziyan ji hat. Lê di domana rojiyên mirine û livbaziye xwebirçîhiştinê de, welatperwerên Kurdistanê û demokratên pêşveçuyî yên ku li Ewropa dijin, bi armanca rakirina fermana yekê tabaxê û hevkarîya berxwedankarên di zindanan de, gelek livbaziye berfireh pêkanin.

Li hemberê livbaziye ku ji hêla welatperwerên Kurdistanê dihatin pêkanin, gelek êrîş û provakasyonên dewleta Tirk ya faşist ji birêveketin. Li bajarê Bern li welatê Swis welatperwerên Kurdistanê greveka xwebirçîhiştinê çedikirin, êrîşeka ve nolê hat li ser van welatperweran.

Bi tîkiliya 20 welatperweran roja 1'ê Mijdarê li bajarê Bern livbaziye xwebirçîhiştinê destpêkir. Roja 5'ê Mijdarê ji êrîşeka çekdari hat ser welatperweran. Balyozxana Tirk a li Bern û hinde sixur û berdest, ên ku ve êrîşî birêvexistin, dixwestin qirkirinekê pêkbinin. Welatperwerên di livbaziya xwebirçîhiştinê de bûn, ku piraniya wan merivên girtiyan in, bi ve qirkirinê haydar bûn û êrîşê rawestandin. Gava ku gelek demokratên Swis û rojnamevanek ji, bi armanca pêşkêşkirina hevkarîyê, hatibûn cihê bûyerê, ev êrîş pêkhat.

Livbaziya xwebirçîhiştinê ya li bajarê Bern bêhtirî 2 hefteyan berdewam kir. Gelek demokratên Swis û derdorên pêşveçuyî nêzikahiya xwe danin holê. Êrîşa ku bi destê balyozxana Tirk hatibû amadekirin, ji hêla her kesekî hat protestokirin.

Êrîşa bi çekan a ku ji hêla balyozxana Tirk li diji welatperwerên di greva xwebirçîhiştinê de hatibû amadekirin, bi dezgeha ragihandinê ji hat nasdan. "Komela Hevkarî û Malbatên Şehîd û Girtiyan-li Kurdistanê" di ve pirsê de belavokek anî der. Di belavokê de, ku bi navê: "Beyan ji bo dezgeha ragihandinê" hatibû weşandin, şeweya êrîşê û armancên êrîşê kin bi van baweriyên jêr hatibûn nivisandin:

"Roja 5.11.1988'e, dora seet 16.00'an de, êrîşekî çekdari hat ser livbaziya me ya xwebirçîhiştinê. Ev êrîş bi pîlan û rêkxistinî hatibû amadekirin. Mêrkuj tevli jineka Swîs kete eywana livbaziye, daku tu kes şik û guman ji wî nebe. Hevalbendên wî ji xwe li dora avahiyê veşartibûn. Mêrkuj, bi demanceyeka 7.65 reşand ser welatperwerên di xwebirçîhiştinê de, ku tev merivên girtiyan in. Lê êrîşa mêrkujî cihê xwe negirt û êrîşbaz negiha armanca xwe. Bi tirs û xofê xwe ji şibeka eywanê avête xwar u tevli êrîşbazên din revî.

Êrîşbaz kesekî wusaye, ku tevli balyozxana Tirk a li Bern dixebite û pêwendiyên wî bi polisên Swis re ji heye. Ev kes van pêwendiyên xwe hin ji didomîne. Ji demeka dirêj bû, ev kes Kurdên penah bi çekan tehdît dikir û dixwest daxwaza balyozxana Tirk a li ser wan pêkbin. Bi destura balyozxana Tirk a, gliya welatperweran dikir. Ji van giştan mirov dibîne, ku ev kes sixurekî Komara Tirk ê devbixwintirîn e. Komek ji çeteyan, ku berî niha ji hêla serekkonsolosê Tirk a li Bern Haydar Saltik hatibû çêkirin, ku ew bixwe ji pisporê kontrgerillaye, iro bi navê TKP-Birlik li holê digere û bi fermanê balyozxanê êrîşî çep û rasta xwe dike.

Ev ne cara yekemîn e û ne ji cara dawîye, ku em malbat û merivên girtiyan rastî êrîşên ve nolê dibin. Ev çeteyên bi destê balyozxana Tirk a li ser me hatin ajotin û êrîşên xwe pêkanin, di şexsiyeta me de êrîşî gelê Kurdistanê, mirovên me yên di girtigehan de û demokratên-pêşveçuyî Swis û derdorên mirovahi, kirin.

Welatperwerên Kurdistanê yên ku bersiva têkoşîna bi rûmet a berxwedanên bendexanan dan, domaneka livbaziye berfirah jiyan

Balyozxana Tirk a li Bern û hinde sixur û berdest, ên ku ve êrîşî birêvexistin, dixwestin qirkirinekê pêkbinin. Welatperwerên di livbaziya xwe dan destpêkirin, "Komela Hevkarî û Malbatên Şehîd û Girtiyan-li Kurdistanê" û ew, digel hev civinek bo rojnameyan çêkirin. Di civinê de li ser rewşa dîliyên cengê û şoreşgerên girti yên di zindanan li Tirkîyê û Kurdistanê de hat rawestandin. Li ser berxwedanên wan ên li diji bikaranin faşist hat rawestandin. Bang li mirovên demokrat û pêşveçuyî hat kirin, ku hevkarîya şerê parastina rûmeta mirovayetiye, bikin.

Genf (Cenevre): Greva xwebirçîhiştinê ku roja 15'ê Mijdarê 1988'ê destpêkir, nêzîkî 2 hefteyan berdewam kir. Roja ku 30 welatperwer livbaziya xwe dan destpêkirin, "Komela Hevkarî û Malbatên Şehîd û Girtiyan-li Kurdistanê" û ew, digel hev civinek bo rojnameyan çêkirin. Di civinê de li ser rewşa dîliyên cengê û şoreşgerên girti yên di zindanan li Tirkîyê û Kurdistanê de hat rawestandin. Li ser berxwedanên wan ên li diji bikaranin faşist hat rawestandin. Bang li mirovên demokrat û pêşveçuyî hat kirin, ku hevkarîya şerê parastina rûmeta mirovayetiye, bikin.

Di civinê de herweha armancên livbaziya li Genf hatin daxuyankirin. Ev civin, di gelek rojnameyên Swîs de hat weşandin.

Livbaziya xwebirçîhiştinê li Genf, nêzîkî 2 hefteyan doma. Dezgeha ragihandinê xweş hat agahdarikirin û gelek mirov hatin cihê livbaziye. Gelek sazi û kesên pêşveçuyî, demokrat û şoreşger mesajên xwe yên hevkarîyê pêşkêş kirin.

Roja 17.11.1988'ê ji dilxwazên ERNK li Swis belavokek anin der. Bi ve belavokê, piştigiriya xwe ji bo berxwedana dîliyên cengê û şoreşgerên girti yên di zindanan li Tirkîyê û Kurdistanê de, herweha ji bo berxwedana hevkarîya zindanan ya ku li Tirkîyê, Kurdistanê û Ewropa dihe bilindkirin, danin holê. Belavok piştigiriya livbaziye hevkarîyê dikir, ku ji

livbaziye kiribûn, ev ên jêr in: Bi reya partî û rêkxistinên li Almanya zorî li dewleta Tirk a faşist kirin; hevkarî û alikarî bo girtiye politikî; xurtkirina hima girtiye di bendexanan de; avakirina komisyoneka ku biçe zindanan li Tirkîyê û Kurdistanê; protestokirina pikoliyên li ser welatperwerên Kurd, ku li Almanya girtine.

Di domana livbaziya li Freiburgê de, demokratên û pêşveçuyî Almanî alikariyeka xurt pêşkêş kirin. Livbazi 4 caran, di radyoya "Dreieckland" de hat weşandin. Roja 13'ê Mijdarê jî, her ev radyo bernameyek ji bo yek seetê çêkir. Li ser, "Diroka Kurdistan, Têkoşîna Rizgariya Nete-wei Kurdistan, berxwedana çekdari û pêwendiyên Alman û Tirk a." Di domana livbaziye de bêhtirî 6000 belavok hatin belavkirin.

Ev kes û saziyên jêr, mesajên xwe yên hevkarîyê hinartin û piştigiriya xwe şani kirin:

Listeya Aştiyê (Friedens-Liste, Freiburg), Üte Gutzen (Encûmana Belediya Bajêr), Kosa Glaser (Endamê Parlamentoya Êrdimî, Mebusa Kesk a), Wilfried Tol Komper (Endamê Parlamentoya Ewropî, Mebusê Kesk a), Wolfgang Müller (endamê FDP), MIR (Çepê şoreşger, Şili), FPMR (Welatparêz Manuel Radriguez Gazhas, Şili), AD-MAPU (Rêksixtina Gelê Mapull, Şili), Koma Anti-Faşist li Freiburg, BWK-Freiburg, Volksfront-Freiburg, ESG-Freiburg û Koma "Politik û Kûltûr" ûhw.

Ev rêksixtinên jor û kesên pêşveçuyî yên li jor, herweha navê xwe li binê belavokê ji danibûn, ku bi firehi hatibû belavkirin.

bo parastina rûmetiya mirovayetiye, ev bi rê ketibûn.

Freiburg/Almanya-Rojava: Bi tîkiliya 13 welatperwerên Kurd, roja 7'ê Mijdarê greveka xwebirçîhiştinê destpêkir. Di dawîya meha Mijdarê de bi civineka bo rojnameyan dawî bû. Mebusekî partiya SPD ji tîkili civina bo rojnameyan bû.

Daxwaza welatperwerên ku dest bi

dirûşmên nivîsi daleqandin. Çend roj dîre, hin ev dirûşme li cihên xwe bûn.

Duisburg: Di nivê meha Mijdarê de livbaziye xwebirçîhiştinê destpêkir û 11 rojan berdewam kir. 14 welatperwer tîkili livbaziye bibûn. Di domana livbaziye de civinek bo rojnameyan hat çêkirin. Li kêleka hinde şaxên weşan û rojnameyan, gelek demokrat û pêşveçuyî ji tîkili civinê bûn. Di domana livbaziye de, partiyên nola SPD, DKP, Kesk û hinde sazi, daxuyaniyên piştigiriye pêşkêş kirin.

Gava ku livbazi hin berdewam dikir, komek ji welatperwerên Kurdistan büroya THY-Duisburg (Reya Asmanan) vegirt. Piştî ku livbazi giha armanca xwe, bê buyer û serpêhatin, dawî bû.

Münster: Livbaziye xwebirçîhiştinê jî, li Münsterê çêbû. Di domana livbaziye de, komisyonek ji mebusên SPD hat çêkirin, bi armanca ku di demeka nêzik de herin Kurdistanê û Tirkîyê. Livbaziya li Münster bala dezgeha ragihandinê xweş kişand ser xwe û alikariyên mezin girt. Di domana greva xwebirçîhiştinê de, civinek ji bo rojnameyan çêbû, ku komîteya xwebirçîhiştinê ji beşdar bibû. Li kêleka şaxên weşanan, mebusên SPD ji bi armanca hevkarîyê beşdari civinê bibûn. Nêzîkî 30 sazi û rêkxistinên pêşveçuyî û demokrat, piştigiriya xwe pêşkêş kirin.

Mebusên SPD, daxuyankirin, ku rewşa li girtigehan de gelek ciddî dibinin, lewma wê bikaranin derimirovahi yên di zindanan li Tirkîyê û Kurdistanê de binin rojenina parlamentoyê û wê platformeka danûstandinê bidin vekirin. Bi armanca, ku pirsên dîliyên cengê û girtiye şoreşger bîn zimên û ew ji tîkili platforma danûstandinê bibin, mebusên SPD komîteya xwebirçîhiştinê û hinde welatperweran vexwendiyê platforma danûstandinê kirin, ku wê di parlamentoyê de çêbibe.

Leverkusen: Greva xwebirçîhiştinê bi tîkiliya 10 kesan destpêkiribû û hefteyek û niv berdewam kir. Armanca livbaziya xwebirçîhiştinê ev bû: Pêşî hevkarîya şerê rûmetê ya berxwedankarên zindanan, dîre ji bala berpirsiyarên Almanya li ser pirs penahan hat kişandin. Livbazi piştigiriyeka mezin girt.

Bremen: Livbaziya xwebirçîhiştinê ya li Bremenê, bi tîkiliya 17 welatperweran 14 rojan doma. Di seri de SPD, DKP û Kesk, gelek kes û saziyên pêşveçuyî û demokrat hevkarîya xwe pêşkêşkirin.

Hamburg: Roja 4'ê Mijdarê Dostên Gelê Kurdistan li Hamburgê, civinek ji bo hevkarîya berxwedana zindanan pêkanin. Bêhtirî 400 kes û derdorên pêşveçuyî û demokrat ên Almanî beşdar bûn. Civin bi piştigiriyeka xurt derbas bû. Bi armanca alikariyên diravi ji bo dîliyên şerendamên PKK, 2000 Mark hatin civandin.

Roja 22'ê Mijdarê jî, dilxwazên ERNK, Dev-Sol û TKP-B bi komeka ji 50 kesan, avahiya "Türkiye Yapi ve Kredi Bankasi" li Hamburgê vegirtin. Piştî ku daxwaz bi rojname û weşanan hatin gihandin pêve, dawî bi livbaziye ji hat. Di seri de BBC, gelek radyo û şaxên weşanan li ser ve livbaziye weşandin û bi firehi agahi belavkirin.

Ji ber "Türk Haftasi" (Heftiya Tirk a), civinek li Hamburgê hat çêkirin. Komek ji 30 kesan hat cihê civinê û bi rakirina dirûşman, dest bi xwepêşdanekê kir. Dirûşmên bo hevkarîya berxwedanên zindanan hatin bangkirin. Gava ku birayê Serekwezirê Tirkîyê Yusuf Ozal dest bi axafê

kir, bi avêtina hêkan û boyaxê axafa wî hat rawestand. Bi koteka polisan, livbazîk a ji eywanê hatin derxistin.

Hannover: Roja 18'ê Mijdarê li pêşiya balyozxana Tirk a li bajarê Hannoverê livbaziyeke protesto hat çêkirin. Livbazi ji hêla Yekitiya Jinên Welatparêzên Kurdistanê hatibû amadekirin û nêzîkî 70 jinên welatparêz tîkili livbaziye bûn. Jinên welatparêz, di dema livbaziye de, benzîn li dora xwe weşandin û agir berdanê. Ev liva jinan, polisan kir nava tirs û xofê. Demokrat û pêşveçuyî Almanî piştigiriya xwe diyar kirin. Hinek ji welatparêzan pêşî hatin girtin, dîre disa hatin berdan.

Hessen: Berpirsiyarên SPD li eyaleta Hessenê daxuyaniyek çêkirin. Bi ve daxuyaniyê, piştigiriya berxwedana dîliyên cengê û şoreşgerên girti yên di girtigehan li Tirkîyê û Kurdistanê de, kirin.

Berlin: Di hefteya yekemîn a meha Mijdarê de, livbaziye li Berlinê çêbû. Büroya Al-Basis hat vegirtin. 30 welatperwerên Kurd ketin avahiyê. Gelek rojname li ser livbaziye nivisîn.

Roja 19'ê Mijdarê jî, komeka ji 35 kesan radyona "Radio 100" vegirt. "Radio 100" daxuyaniyek çêkir û wê şiyand hemû ajansên weşanan. Bili ve "Radio 100", di domana weşanan xwe de, hevpeyvînek bi welatperwerê re kir û weşand.

Den Haag: Roja 18'ê Mijdarê, Yekitiya Jinên Welatparêzên Kurdistan-YJWK bi komeka jinan di avahiya parlamentoyê de, livbaziyeke vegirtinê çêkir. Koma jinan west li ser pirs girtigehan bi berpirsiyarên parlamentoyê re bipeyive. Piştî ku daxwaz hatin pejirandin pêve, dawî bi livbaziye hat. Piştî livbaziye bi 2 rojan, komeka ji jinan bi navê YJWK, hevditinek bi heyeteka parlamentoyê re çêkir. Armanca hevditînê ev bû: hevkarîya berxwedana zindanan û avakirina komisyoneka lêgerin û hurkolînê.

Di nivê meha Mijdarê de, li bajarê Den Haag welatê Hollanda greveka xwebirçîhiştinê çêbû. Piştî 2 hefteyan dawî pê hat.

Rotterdam: Di navenda bajêr de, komeka ji welatperweran a ji 150 kesan, xwepêşdanek çêkir. Livbazi du-rojan duhev berdewam kir. Car caran polisan êrîşî welatperweran kirin.

Atina: Roja 29'ê Mijdarê, bi armanca hevkarîya berxwedana di girtigehan de, komek ji welatperwerên Kurd avahiya "Amnesty International" vegirt. Bi dirûşmên li diji rejîma Tirk a faşist û bi daxuyaniyên ji bo rojnameyan, livbazi dawî bû.

Paris: Roja 19'ê Mijdarê, bi tîkiliya 18 rêkxistinên ji Tirkîyê û Kurdistanê xwepêşdaneka protestoyê çêbû. Dora 600 kes beşdari xwepêşdanê bûn. Piştî ku xwepêşdan dawî bû, mîtingek ji hat çêkirin. Piştî silava bo şehîdan u axafên bi zimanên Tirkî û Frensi, dawî bi mîtingê ji hat.

Her di ve rojê de 4 komên ku her komek ji 30 kesan, çûn avahiyên AFP (Ajansa Nûçeyên Frensi), Hummanité, Le Monde û Figaro. Li ser xwepêşdan û mîtingê hatin agahdarikirin. Ji daxuyaniyên bo weşanan, kopiyek bi wan dan.

Gava ku Serekwezirê dewleta Tirk a faşist Turgut Ozal hati Parisê, rojnameya Le Monde gotareka dirêj weşand. Li ser bikaraninên derimirovahi yên di girtigehan li Tirkîyê û Kurdistanê û pêşemîn ji girtigeha Amedê; li ser berxwedanên li diji van bikaraninan ên ji 12'ê Êlûnê 1980'an heya niha, nivîseka fireh hate weşandin. Rojnameya Le Monde, bi taybetî li ser rastiya zindana Amedê û berxwedanên li ve zindane rawestî. Hinde baweriyên ku piştigiriya van berxwedanên dawî dikirin, anî nav rûpelên xwe.

Hevpeyvîneka kin bi oldarê welatperwer Pîr Tehlo re:

— *Berî ku em dest bi hevpeyvîna xwe bikin, ji kerema xwe re, xwe bi me bide naskirin.*

— Ez, bi xwe Midyadî me. Li Çiyayê Şengalê ji dayîka xwe bûme. Ji eşîra Daskanî'm. Ez pîrê Ezîdiyên Ezdîna me. Navê min Pîr Tehlo ye û dibêjin min, "Bavê Pîr". Temana min 70 salî ye. Ez cotkarim û pez û sewalan xwedî dikim. Debara xwe bi cotkariyê pêktînim, weke yekî xebatkar. Mirîdên min zekatan jî didin min, lê ev zekat gelek kême.

— *Tu dikarî rewşa eşîra we ya vê rojê û berê kin ji me re bêjî?*

— Taybetiya eşîra me ya pêşemîn ev ve, ku eşîra me ji dirokê heya niha, bi çi awahî xwesiparî nepejirandiye. Me gelek salan li dijî rejîma Iraqê şerkir. Eşîra me niha jî xwediyê vê sixletê ye. Em wê ji niha pêve jî, ji bo serxwebûna welatê me yê şêrin, Kurdistanê delal şer bikin. Heya ku serfirazî nekeve destê gelê Kurdistan, ev şerê me jî nasekine. Em wê şer bikin û tu caran seriyê xwe li ber dijminan naçemînin.

Ez bixwe, têkilî bîzava Barzanî bûn. Gelek salan, tevî wan min şerê xwe kir. Weke ku ez herim dîlanê, ez cûm şer û ez wê herim şer. Ez di şerê şerefa Kurdistanê de, tim serbilind dibim û kêfa min gelek ji bo şerê ji bo Kurdistanê dihe. Di şêrên ez beşdar bûm de, min bê hejmar serbazên dijmin kuştîye. Ez bawer dikim, ev ji bo rizgariya gelê me hewce bû. Di vî şerî de, me bi giranî gundê xwe diparast. Me nedixwest ku leşkerên dijmin bikevin gundê me, û me ji bo vî yekê hewl dida xwe. Carnan bi rojan me nan nedixwar, av venedixwar; têhn û birçî şer dikir. Carnan ji bo dilopeka avê, em hesret diman. Em necar mabûn, ku gelek zehmetiyên mezin hebêz bikin. Sê salan me di bin vê rewşê de şerê xwe domand.

— *Başê! Ji bo xud-muxtarî (otonomî) hun têkilî vî şerî dibûn an ne?*

— Me di sala 1971'ê de dest bi vî şerî kir. Berî hingê em têkilî şer nebibûn. Ji me re digotin, ev şer ji bo rizgarkirina şerê û namusa Kurdistanê ye. Tukes behsa xud-muxtarî ji me re nedikir. Me jî, ji bo Kurdistanê singê xwe ji bo hemû zehmetiyan vekir. Me hemû hebûnên xwe pêşkêşî şer kir û bi hîma xwe têkilî şer bûn. Di dema ku şer gelek dijwar bibû de, me kaymakamê Şengalê kuşt. Ew jî sih gundiye me, angî mirovên me, bidarvekirin û kuştin. Li ser vî buyerê me jî êrîş bir ser sê gundên ku cehş û bêbext li wir hebûn û me tevan kuşt. Dure gelek şer û pozberiyên dijbehên vî buyerê çêbûn û şerê me jî diwartir bû.

— *Ev şer çuqas doma, encam bû çê?*

— Ev şer 4 salan berdewam kir. Me malên xwe, xaniyên xwe û di encamê de jî çekên xwe hunda kirin. Gişt ji destên me derketin. Xaniyên me hatin hilweşandin. Mîriya Iraqê serdestiya xwe avakir û serdestî xiste di destê xwe de. Her tiştê me talan û weran kirin, sohtin û belavkirin. Dure cihekî sitarê ji me re nema, tu derfet di destên me de neman. Zar û zêç, em gişt bûn

“Min dizanî, wê rojekê ciwanên Kurdistanê rabin ser xwe û tola tivanc û keserên me hilînin”

mişexte, em hatin koçberkirin. Em necar man penahiyê bipejirînin, nexwe em tev, em wê bihatan kuştin.

Hun ji me niha dipirsin, çima me vî şerî nebî serî. Ez dikarim bersiva we bi yek gotinê bidim: Îxanet! Belê, bêbextî nehişt ku em şerê xwe bajon.

Ûn ku serokatîya me dikiran, şerê û rûmetiya gelê Kurdistanê erzana firotin. Xwe kirin bazarganên (ticarên) çavbirçî. Welatê me firotin. Şerefa me firotin. Namusa me firotin. Gava ku em ji teviya cihanê hatibûn birrîn û bin rewşeka wusa bi salan şer dikir, ew ji xwe re danîşîn û dayîka me Kurdistan firotin. Tu alîkarî an jî haydariyek, xeberek jî, ji me re neşiyandin. Dawiyê em rabûn cûn cem wan û me alîkarî ji wan xwest. Me got wan; "Me xaniyên xwe, warên xwe, her tiştên xwe ji bo vî şerî fîda kir, niha tiştê di destê me de nemaye, alîkariya me bikin, daku em bikaribin şerê xwe bajon." Lê mixabim, bersivêka gelek nebaş dan me. Gotin me; "Herin li çareya serê xwe bigerin, ji me tiştê nexwazin, xwe nekin bela serê me."

Lê hema gelê me bi can û bi xwîn, bi jin û mîr şer dikir. Şer roj bi roj pêşvediket û diwartir dibû. Me xwe weke dewletekê didît. Dora 200 hezar pêşmergeyên me û nezikî 300 hezar mîlîsên me hebûn. Ev hîmeka gelek mezin bû. Me vî şerî, nola şerê hebûn û nebûnê dinasî, me çi zehmetî nedipejirand û em diçûn ser hemû kêş û zoriyan, me êrîşî hemû kelem û çeperan dikir. Qêrîna me bû, me digot; "Mîrin ji bo hemû çehş û bêbextan!" Me tu caran çekên xwe û debanên xwe, ji destên xwe neda erdê. Em gişt ketibûn nav havîrkaneka xizmata welat, şerê şerefa Kurdistanê. Em dibezîn ser dijmin, ji kozan derbasî kozan dibûn û me dijminên xwe gēj û bê mejî dikir.

Di vî şerê pîroz de, ez bi xwe, hertim di refên pêşîn de bûm. Min tu caran xwe jî şerê germ dur negirt. Dijmin bê eman û bê wîdan li me dixist û êrîş dianî ser me. Min bixwe bawer dikir, ku giringe em jî li hemberê dijmin bê eman bin û guneha me li dijmin neyê. Şeweya şerê me, carnan şerê gerilla bû û carnan jî şerê bereyî (cepheyî) bû. Di her şerî de em biserdiketin. Em jî çalak bûn. Em jêhatî bûn. Tenê çekên me yên li dijî balafiran nebûn û di vî derê de em hindekî bê çare û posîde bûn. Heke di destê me de çek hebana, me nedihîşt ku yek balafira dijmin jî, ji asmanê Kurdistanê bifire û derbas bibe. Lê em çi bikin, çekên me nebûn. Lewma gava balafir dihatin, me xwe li bin dar û tehtan vedişard û wusa me xwe ji êrîşên balafiran diparast.

— *Li ser rawestandina şer û peymana Cezayîrê, baweriya te çiyê?*

— Gava ku dengûbehsên peymanê belav bûn, çek jî yekî yekî hatin teslîm kirin. Serekên me hatin û gotin me, divê em gişt çekên xwe bidin leşkerên Saddam û yên ku naxwazin çekên xwe bidin, divîbû mişexteyî Îranê bibin.

Li ber vê rewşê, em ketin na-

va bêçaretîyeka mezin. Me nedizani em çi bikin. Bi sedan xortên me, li şûna teslîmî Saddam bibin, mirinê ji xwe re hilbijartin. Gelek xort çekên xwe di serê xwe de peqandin û xwe bi xwe kuştin. Em gişt, mindal-jin û mîr, li şûna vê rewşê, me mirin dixwest. Di serî de me bawer nedikir, ku peymanek wusa çêbuye û demeka dirêj me çekên xwe nedan. Lê paşê me dît, ku herkes çekên xwe didin.

Lê ez dixwazim di vir de tiştêkî bêjim; min sund xwaribû, ku heya ez di jîyanê de me, ez çeka xwe nedim dijmin. Û min çeka xwe eseh jî neda wan. Ji ber ku min tiştêkî wusa, nola xwesipariyê û bêbextiyê dinasî. Ji xwe mirovên me jî şermî û fihêtiyê, nediwêrin li ruyên hev jî binêrin. Hêvî û cîhana me reş bibû, em gelek erzan û piçûk ketibûn. Gava ku xortên me çek ji destên xwe berdidan, digiriyan. Ji bêçaretîyê û ji hêrsa xwe rondikên çavên xwe dibarandin. Kêliya ew rojên şermiyê dihe bîra min, niha jî girîna min dihe. Ji hêrs û girê çavên min bi hêstiran tişî dibin û qirika min zuwa dibe. Ez dibêjim, divê dîsa em rojên wusa reş nibînin û ev roj nebin para jiyana me.

Min bixwe, tu caran hêviya xwe û baweriya xwe hunda nekirîye. Min pir baş dizanî, wê rojekê ciwanên Kurdistanê rabin ser xwe, wê seriyên xwe hilînin û wê tola êşên me, tivanc û kovanên me bistînin. Min pir jî yezdanê xwe dixwest, ku di jiyana xwe de, ez van rojên pîroz bibînim. Niha ez gelek dilxweşim, ez xwe serbilind dizanim...

— *Tu Kurdistaneka çawa dixwazî, dikarî ji me re hema bi kurtî bêjî?*

— Ez berî hertiştî, bi destura yezdan, Kurdistaneka demokrat, aza û serbixwe dixwazim. Ez niha dibînim, ku ew reya diçe Kurdistaneka wusa, vebuye.

Ez dixwazim tiştêkî dîsa bêjim. Divê cehş û bêbext tu caran neyin efukirin. Ji min bawer bikin, heke ez niha xortek bama, min wê di vî şerî de cihekî aktif bigirta û min wê çehşan perçe perçe bikira, min wê di laşên wan de berikan vekiriba û bi xwê tijî kiriba. Vêca hun fahmbikin, çuqas hêrs û nîfrîna min li ser

wan mezin e.

Divê gelê me û pêşengên gelê me, xwe le dijî xayinan bikin yek enî. Ji ber ku, heke bêbextî ne-bana, niha Kurdistan ji mēj bibû serbixwe. Niha ez gelek kalî'm, lê dîsa jî tiştê ji destê min bê, ez wê ji bo Kurdistanê bicih bînim. Ez tu xebatê ji vî dozê dur nagirim. Lê divê em gişt bizanibin, ên ku wê Kurdistanê rizgar bikin, ciwanên Kurdistanê ne, keç û lawên gelê Kurd in. Ez dizanim, ew wê xwedî li gelê xwe derkevin û wê tola me tevan hilînin. Heyfa me li êrdê namîne.

Hinekê derdor xwe bi min mijûl kirin, ji bona ku ez jî bêbextiyê li gelê xwe bikim. Lê min hemû daxwazên wan cihde vegerand û min nîfrîna xwe li ser wan barand. Digotin min, ku ez wê di mehê de 4.000 Dinar dirav bistînim, ew wê xanfî û derfetên din pêşkêşî min bikin. Bi vî awahî dixwestin min jî bixin bin posîdeyên xwe. Weke ku min cihde wan vegehandî, wusa jî min dilopekê ava wan jî venexwar. Ji ber ku bêhna gemarî û bêbextiyê, ji her derên wan dihata bêvila min.

Ez dîsa û dîsa dibêjim, dilê xwe li ser bêbextan neşiwitînin. Guneh ji bo wan nîne. Gelek baş dihe bîra min, carekê bi ber û gulleyên topan êrîş anîn ser me, 18 mindal û jinên me bi xinizî kuştin. Ji ber ku ez rûçkê wan yê rast gelek baş nasdikim, min xwesiparî nepejirand. Gelek mirovên me derbasî Îranê bûn, ez jî hatim vê derê. Li dijî bêbextiyê, min tim li ber xwe da û heya ez hebîm, ez wê şerê bêbextiyê bikim.

— *Tu dixwazî çi bêjî gelê me? Di serî de jî, tu dixwazî çi bêjî mirovên Kurdistanê yên ji olê Êzîdî? Daxwazeka te ji wan heye?*

— Daxwaza min ji gelê min tenê ev ve; divê her mirovekî me têkilî şerê rizgariya netewî bibe, divê hunera şer rind hînbibe û weke serleşkerêkî baş, bi çalakî li dijî dijminan şer bike. Ji bo Kurdên Êzîdî jî ez dixwazim vê bêjim; divê wan dubendî û cudayiyên dirokê yên di nava wan û birên din de ji holê rakin û bibin parêzkarên yekbûn û yekîtiya neteweyî. Hêviya min tenê ev ve. Divê em destur nedin van tovan dijminiyê, ku dijminan ji he-

zaran salan vir ve ye di nav me de çinandine. Em ji kîjan olî bin bila bin, welatê me yek welat e û em gişt tenê yek gel in. Em teviyek in, lê em hatine kêrikirin. Divê em vê yekbûnê di karvaniyê de jî avabikin û ji bo welatekî serbixwe û aza, xwîna xwe bi hev re biherikînin.

Ez dixwazim bangekê li gelê Kurd ê ji olê Misilman û oldarên Misilman jî bikim. Ev doz, doza me tevan ya hevpar e. Welat namus û şerefe. Ji bona rizgarkirina namus û şerefe ji bin lingên dijminan, em hîm û quwweta xwe bikin yek, em destê hev bigirin û em milên xwe bidin şerê pîroz, ku îro li destê û çiyayên Kurdistanê pêşvedihêre û mezin dibe. Di vî derê de, wezîfeyeka mezin dikeve ser milê oldaran û dibe paya wan. Ji ber ku oldar, parêzkarên rastiyê û heq in. Divê bi serî û mil, bican û dil, mil bidin vê doza mafdar. Divê rastiyan bêjin mirovên ku guhdariya wan dikin. Divê alîkariya xwe pêşkêşî damezirandina Kurdistaneka serbixwe û bi şerefe bikin. Ji roja ez jî xwe dizanim, ez oldarekim û ez pîrê Êzîdîyanî'm. Lê ev oldariya min, nikare bibe sebebek, ku ez hij gelê xwe nekim û ez ne evindarê welatê xwe bim. Ev oldariya min, tu caran nebuye kelemek ku ez heqê mîlletê xwe û welatê xwe neparêzim. Em gişt dizanin, Xudê li cem heqiyê ye û Xudê hij kesên ku li heqê xwe negerin, nake. Ez bixwe bi vî yekê bawerim; kesê ku Xudayê xwe dihebîne, kesê ku xwediyê dîn û îmanê ye, divê bê gotin cihê xwe li ser reya ku diçe Kurdistaneka serbixwe, bistîne. Ev wezîfeyeka mezin e. Ev reya namusê ye. Ev reya şerefe ye. Ez nîfrîne le ser wan kesan dibarînim ku cihê xwe li ser vê reyê nagirin an jî li dijî doza Kurdistanê ne. Di huzurê Xudê de, ez bang li wan dikim û ji dilê xwe duayan dikim, ku bi ruyeka spî derkevin pêşiya Xudayê mezin. Ji ber ku, her kesê ku ne xayinê mîlletê xwe be, mecbûre ku cihê xwe di vî şerê pîroz de bigire.

Daxwaza min ji pêşengên serxwebûna Kurdistanê jî ev ve; ez hêvî dikim, ku hun yekbûn û yekîtiya gelê me çêbikin. Divê dost û dijmin, li welat û derveyî welat, gelek baş bînin naskirin. Divê hun piştî xwe nedin xud-muxtariyê, divê hun baweriya xwe bi otonomiyê neynin, ji ber ku dijmin marekî bi jehr e, mirov tu caran piştî xwe bi dijminan girê nade. Ez şoreşeka demokrat li Kurdistanê dixwazim...

— *Gotineka te li ser têkoşîna li Kurdistan Bakura-Rojava, ku bin pêşengiya PKK pêşvedihêre, heye?*

— Ji bo vî şerê bi rûmet û pîroz, ji bilî hêviyên serkeftinê, tiştêkî ku ez bêjim rastî nîne. Ez silava xwe li şehîdan dikim, ku di vî oxirê de şerkirine û ji bo serxwebûna Kurdistanê canê xwe gorî kirine. Ez silava xwe li leşkerên APO dikim, ew pêşmergeyên ku li çiyayên Kurdistanê bi keleşî ditêkoşin. Ez silava xwe li pêşengê me yê mezin, li APO dikim. Ez dixwazim dîsa bêjim, heya ji destê min dihe, ez piştigiriya vê têkoşinê dikim. Ez bang li teviya gelê Kurdistanê dikim, ku bin ala berxwedanê ya ku PKK bilindkirîye xwe bike yek; di bin siha vê alê de, ez hemû mirovên Kurdistanê vexwendiyê şer û berxwedanê dikim!..

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeka nîştiman a xwedî petrolên dewlemend

S Ê R T

-IV-

Bajarê Sêrtê û derdorên bajarê Sêrtê, weke iro di dirokê de ji, di têkoşina me ya rizgariya neteweyî de, ciheki pêwist girtine. Derdorên navçeyên Sêrtê yên bi navên Îlloh, Sason û Garzan, di dirokê de bûne naven-dên gelek serhildan û rapirinan, yên ku li diji mêtîngerên Tirk birêveketi-ne. Serhildanên Eliyê Unis, Sason, Garzan û Raman di diroka nêzik de çêbûne.

Li ser vê xaka ku serhildanên Sason, Garzan, Eliyê Unis ûhw. pêş-veketibûn, vê rojê ji têkoşina me ya rizgariya neteweyî bilind dibe. Li ser vê xaka ku diho bavpirên me serhil-danên çekdari birêveexistibûn, vê rojê ji lawên wan li diji mêtîngerîya faşîst şerdikin. Ev xaka ku di dirokê de buye qada serhildan û rabûnan, vê rojê ji bîngehek mezin e, ji bo welat-perwerî û - parêziyeka kûr û bi rûmet.

Xebatên me yên rizgariya neteweyî li Sêrtê, xebatên pêşemin, xwe dirêji koçbera xebatên koma birdozî (ideo-lojî) dikin. Pêşemin car, enternasyo-nalistê şoreşger û pêşengê mezin rêheval Haki KARER hatiye êrdima Sêrtê. Rêheval Haki KARER, gava ku biryara xwe da, ku xebatên koma birdozî bikişîne Kurdistanê, hate nav-çeya Îllohê.

Li Îllohê girsên kargeran ên tunde û girsên rewşenbîrên ciwan ên berfi-reh, hebûn. Ji ber vê yekê, navçeya Îllohê bîngehek pêşkêş dikir, ku gava me ya rizgariya neteweyî pêşemin li vir bikaribe xwe pêşvebibe. Têkoşina me ya rizgariya neteweyî û nûjen, ku piştî xwe dide birdoza proletariya, divibû bêhtirîn bera xwe bide birên kargeran. Li Îllohê kargerên petrolê yên tunde hebûn. Ji ber vê yekê ji, divibû pêşin mirov bikeve vê êrdimê û xebatên pêşemin li vir bîn lezan-din. Endamên koma birdozî yên ku bi navê Şoreşgerên Kurdistanê xeba-tên xwe dikişandin Kurdistanê, en-dameki xwe yê bi navê Haki KARER şiyandin Îllohê. Haki KARER li vir destpêkir, ku bir û baweriya serxwe-bûnê bi girsên gel bide naskirin. Di vê demê de, tevgerên reformîst û burju-wên piçûk li Îllohê rêxisti bûn. Ji bo rawestandina meyla proletariya ya ku pêşvedîçû û berdewamkirina jiyana xwe, xwestin ku xebatên rêheval Haki KARER birawestînin. Ji ber ku Haki KARER bi Kurdî nedizani, vê yekê ji xwe re mîna hacetekê bikaran-in û xebitîn ku wî pişange bikin. Rêheval Haki, bi têkoşina xwe ya pêşemin ku li diji van komên kevne-perest û nijadî bilind kir, di serî de Mahsum KORKMAZ (Egid) gelek xort kişand nav refên têkoşinê. Li ser bîngeha ku rêheval Haki avêtî, piştî demekê rêheval Mazlum DOĞAN dest bi xebatê kir. Rêheval MAZ-LUM ji, li diji reformîstên gelêrîvan têkoşinek birêveexist. Bi dehan xort xwe gihandin refan. Roj bi roj, bir û baweriyên rizgariya neteweyî di nav rewşenbîrên ciwan û girsên kargeran de serdestiya xwe damezirandin.

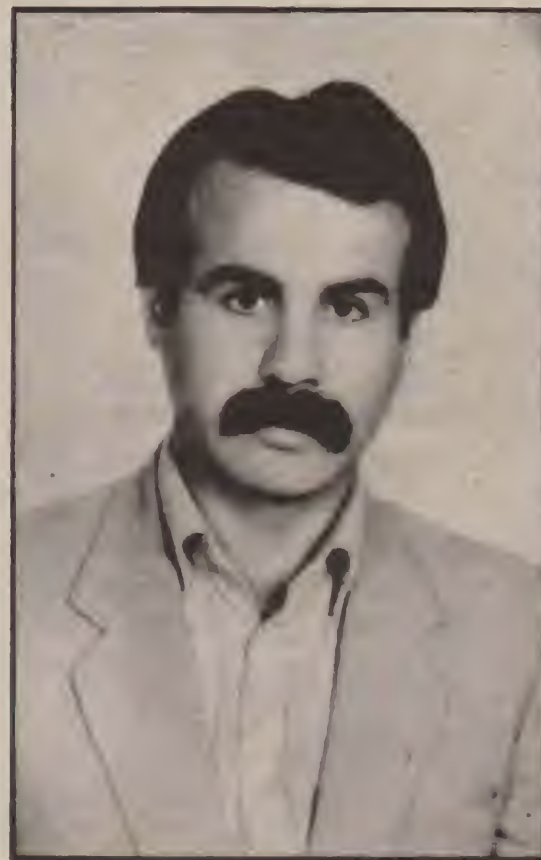
Piştî Îllohê, bir û baweriyên rizga-riya neteweyî xwe gihandin navçeyên Misric û Qubînê ji, li derdorê posi-deyên xwe berfireh kirin û xwe ser-dest kirin. Weke li teviya welatê me, li vê derê ji tevgera me ya rizgariya neteweyî, serdestiyeka mezin bi destê

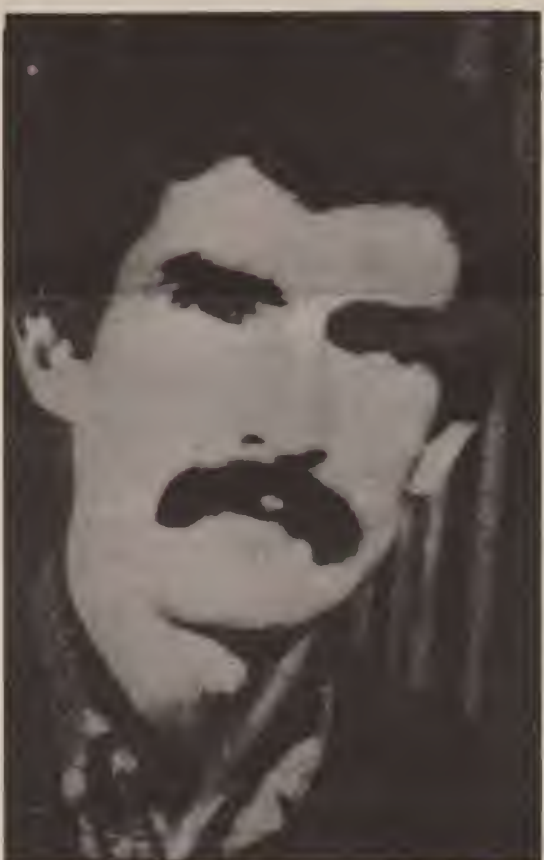
Haki KARER

Mazlum DOĞAN

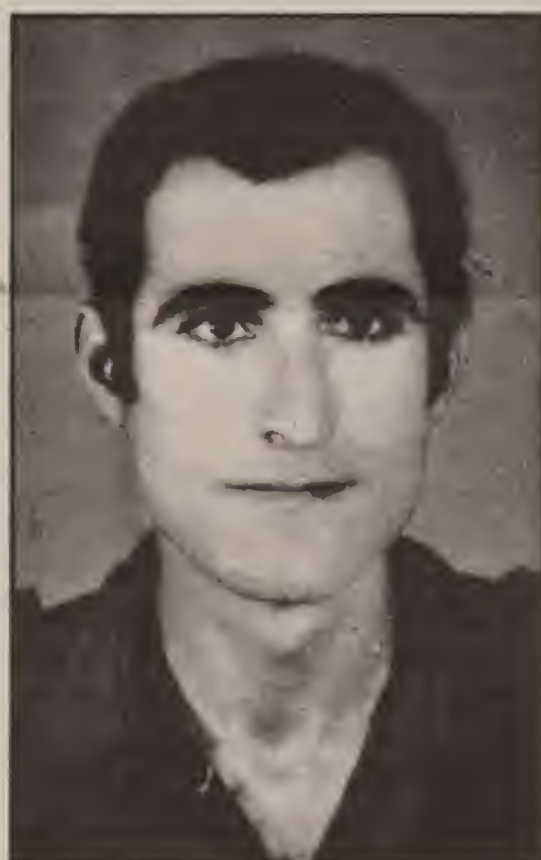
Mahsum KORKMAZ

Mustafa YONDEN

Edip SOLMAZ

Ahmet İBİN

xwe ve ani. Pêşemin li Îllohê, di nav refên karger, ciwan û gundiyan de hikariyeka mezin birêveket. Hemû birên gelê me, destpêkirin ku xwe li dora têkoşina me bicivînin. Tovê ku rêheval Haki avêtibû, bû tirheki şin-buyî di destê rêheval Mazlum de. Rêheval Mazlum bi kedeka mezin tovê şinkiribû. Ê din, ew tovê serxwe-bûnê yê ku tirhên xwe dabû, mezin dibû û şaxên xwe diavêta dora xwe û rayên xwe digirt.

Ciwanên xwendevan destpêkirin, ku xwe li dora têkoşina rizgariya neteweyî bikin yek. Karger, li dora rêxistinên sendikati û li bin posi-deyên bir û baweriyên rizgariya neteweyî, bi himeka mezin xwe diavêjin nav refên têkoşinê. Gava em gihan sala 1979'ê, pêşveçûna girseyî ji xwe gihand koçberên mezin. Di vê salê de, hilbijartinên bo serokatîya belediya Îllohê çêbûn. Endamê hilbijarti-nan ê şoreşger Edip SOLMAZ, bi ferqeka mezin biserket. Ev rewş her-weha ji wê re delîlek bû, ku girsên karger, ciwan û destkarên Îllohê xwe li dora têkoşina rizgariya neteweyî ya ku li bin pêşengiya PKK pêşvedîçû, yek dikiran.

Bi serketina Edip SOLMAZ, mêtîngerên Tirk û birên feodal û kom-pador ên ku hevxeatkarên wan bûn, ketin nav tirseka herî mezin.

Bidestketina serokatîya belediye li vi bajari, ku hejmara şênî bêhtirî 100 hezariye, doliwgeriya mêtînger-an û hevxeatkarên hejand, hemû leyistokên wan xirakir, ku bi salan ji xwe re avakiribûn. Li ser vê yekê, bi komployeka hevpar a MIT'ê û der-dorên kompradorên feodal ên paşve-rû, Edip SOLMAZ hat kuştin. Bi vî awahi mêtînger xebitîn, ku daxwaza gelê me ya xwedoliwgerandinê ji bifetisînin.

Kuşîna Edip SOLMAZ, nekarî girsebûna tevgerê birawestîne. Li bervajîya vê, gireka gelek mezin a li diji mêtîngeran û kompradorên feo-dal birêveket. Ji ber girêdana bi biranîna vî pêşengê gelê me bi nîrx, hisab ji mîrkujên ku destên xwe di xwîna wî de gerandibûn, hate pîrsîn. Di gelek livbaziyan de, ku li diji paşveruyên Ramanê û hêzên polîsî yên mêtîngeran hatin bikaranîn, ge-lek mîrkujên devbixwîn hatin cezaki-rin. Çeteya eşîra Ramanê ku ji hêla MIT'ê dihat zixt û germ kirin, bi livbaziyan refbîref hat melisandin û perçiqandin. Serçemandina vê çeteya hevxeatkar û kevneperest, ku ji salan bû serdestê gelê Îllohê bû, hem li bajêr û hem ji li gundan, bû sedema bi lez berfirehbûna tevgera rizgariya neteweyî. Di sala 1980'ê de, komek ji şoreşgeran di bin pêşengiya Kemal

PİR û Mahsum KORKMAZ de, hat vê derdorê. Xebatên vê koma şoreş-ger, di serî de çeteyên Ramanê, hemû şeweyên bêbextiyê bi rengêkî pêwist berûpaş ve dan. Ev rêhevalên şoreş-ger, di qada Filistinê de ji aliyên leşkerî û polîtîkî xwe perwende kiri-bûn û ji bona amadekariyên şerê çekdari ji nuh ve vegeriya bûn welêt. Lê rêheval Kemal PİR di demeka teng de hate girtin. Dûre Cuntaya faşîst a 12'ê Êlûnê dest dani ser kar. Ji ber van pêşveçûnan, domana xwe-paşvekişandinê hat lezandin.

Piştî domana amadekariyan ku heya komcivîna duwemin berdewam kir, komên pêşemin vegeriyan nav-çeyên Şîrnex, Dih, Xana Hawêl, Îlloh, Qubîn, Misric, Xizxêr û Saso-nê. Tundebûna xebatên rizgariya neteweyî, ji nuh ve girsên gel li dora têkoşinê civand. Roja 15'ê Tebaxê sala 1984'ê Koma Bangeşî ya Çekda-ri, ya bi navê 14'ê Tirmehê, navçeya navenda Dihê vegirt. Ev rûdan ne tenê li Sêrtê, li teviya Kurdistanê posideyên xwe belav kir. Di encama xebatên şoreşger de, yên di bin pê-şengiya rêhevalên Mahsum KORK-MAZ û Mustafa YONDEN de, ku serleşkerên Koma Bangeşî ya Çekda-ri -14'ê Tirmehê- bûn, di demeka kin de, navçeyên Dih û Şîrnexê bûn kelehen têkoşina rizgariya neteweyî

yên serxwe û xurt.

Li Xana Hawêl, Xizxêr, Sason, Îlloh, Misric û Qubînê livbaziyan me yên rizgariya neteweyî berfireh bûn. Şehîdên me yên pêşemin, di vê dema nuh de, li Dih û Şîrnexê ketin axê. Rêhevalên Çetin AKKURT û Kerim BAYTAR di payîza sala 1984'ê de ronakrewan bûn.

Xebatên rêheval Kerim BAYTAR, ji bo pêşvebirina livbaziyan li Dihê, ristekî mezin danin holê. Rêheval Kerim, ku rind zani xwe bi evînda-riyeka mezin bigihîne dilê gelê me, bû simbolek ji bo civandina girsên gel li dora PKK.

Piştî kiryarên li Dihê, li hemû navçeyên Şîrnex, Xana Hawêl, Xiz-xêr, Berwari, Qubîn, Misric, Îlloh, Qabilcewz û Garzanê şerê rizgariya neteweyî bi şeweyeka mezin xwe dorfireh kir. Girsên gel ên welatper-wer, herikin nav refên rizgariya neteweyî. Xebatên komên pêşengî û ko-mên bangeşîya çekdari, pêşveçûnêka mezin digel xwe anin. Di demeka gelek kin de, têkoşina me bi hezaran mirov himbêz kir.

Bili bêbextiyê û hemû xebatên rawestandîne yên dijmin, ev pêşveçû-nên li heremê nekarin bîn rawestan-din. Bili bêbextiya Nebilê dilrêş û bi şeweyeka fireh girtina gel, pêşveçû-nên rizgariya neteweyî nekarin bîn melisandin. Şehîdbûna rêhevalên Ah-met İBİN, Abdullah GÜLSEREN, Adife SAKAK, M. Şah GÜNDÜZ li Sasonê û berxwedana û şehadetiya rêhevalên din, wê daxwaza bêbex-tiyê, ku dixwestîq avabikin, perçiqand. Berxwedana van rêhevalên me, his û ramanên hevî û tiqeyê di dilê gelê me de çinand.

Bili rewşa zivîstana sala 1985'ê ya zehmet û dijwar, hilpişkîna Biharê û danezanakirina ERNK, xebatên riz-gariya neteweyî li vê êrdimê ji, lezan-din. Avahiya parastina gundan ku li Şîrnexê bi destê şîxur û nandozê Alixan Tatar dihat pêşvebirin, bi tevayî hat rawestandî.

Di bihara sala 1986'ê de, bi yeki-tiyeka li bin pêşengiya rêheval Egid, livbaziyan biharê destpêkirin. Kirya-rên ku li Dih û Şîrnexê tundebûn, di domana NEWROZê de qulibîn hil-pişkinên mezin. Di encama livba-ziyan de, ku refbîref li diji çetevaniyê û artêşa mêtînger hatin pêkanîn, ev hêz heya koçberêka pêwist hatin şikandin. Li Dihê û Şîrnexê çerdeva-nî rawestî û hilweşî.

Ronakrewanbûna rêheval Egid, di domana livbaziyan Newrozê de li çiyayê GABARê, ji bo berdewambû-na hilpişkîna me, bû kehnîyeka him û dilêriyê, ya nuh. Herweha şehîdbûna rêheval Egid, ji ber ku ew pêşî li vê derê dest bi têkoşinê kiribû, di nava xwe de xwediyê naverokeka bi nîrx e. Berxwedan û têkoşina wî, himek wusaye ku gelê me radike ser piyan û bera gelê me dide serhildanan.

Livbazikariya salên 1987'ê û 1988'ê ji, li vê êrdimê, bi hilpişkîne-ka mezin derbas bû. Di sala 1987'ê de, li seranserê êrdima Sêrtê livba-ziyan me yên rizgariya neteweyî ber-fireh bûn. Li navçeyên Şîrnex, Dih û Xizxêrê hinde şer û pozberî çêbûn, ku bi seetan berdewam kirin.

Di domana hilpişkîna sala 1988'ê de ji, şerek li Çiyayê Cudî derket. Ev şer, ji şerên heya niha mezintir bû. Artêşa mêtînger, yekitiyên kontr-gerilla û parêzkarên gundan der-beyên mezintir di jiyana xwe de girtin. Hundabûnên dijmin herî me-zinbûn.

Şerê me yê rizgariya neteweyî ku pêşveçûnêka mezin da xuyakirin, di vê êrdimê de, bera xwe daye hilpişkî-nên gelek mezin. Di domana pêşiya me de, ev êrdim wê bibe ew êrdim, ku şerê me bêhtirîn wê xwe tunde bike û pêşvehere. Ev pêwistiya êrdimê wê xwe bidomîne.

Di hejmara bê de:
MÊRDÎN

...Û TÎRÊJ AGIR BI DEŞTAN XIST

Li her derê livbazî, xwepêşdan û grevên xwebirçîhiştinê hene...
Gel radibe ser xwe...

Bi armanca hevkarîya grevên xwebirçîhiştinê yên di girtigehên li Tîrkiyê û Kurdistanê de, li her derê livbaziyan hevkarîyê birêve dikevin. Weke ku tîrêjêk agir bide deştan, ev livbazi ji bajarekî xwe dihilpekinin bajarekî dinê û berfireh dibin. Li kêleka meriv û malbatên girtiyan; xwendevan, karger, rewşenbîr, hunermend û mirovên civakê yên din, bi hezaran kes livbazi bikaranîn.

Livbaziyan girsên gel, ên ku mina narinçoyekê ku berxwedanên li girtigehan agir pê didin, dipeqin, piştî derbeya leşkerî û faşîst a 12'ê Êlûnê, cara yekemîn e ku hevqas berfireh dibin. Girsên gel, li dora berxwedana girtigehan, dest bi tevgerê protestoyê ya dorfireh kirin.

Têkoşîna rizgariya neteweyî ya ku li Kurdistanê pêşve dihere, posîdeyên xwe li ser Tîrkiyê ji bicih kiriye û bera girsên gel daye hilpişkinên dilêrtir û bi wêrîntir. Berxwedana dorfireh a ku li girtigehan bala dibe, mirov dikare bêje, buye qamçiyek û girsên gel tev livandiye. Girêdayî bi girtigehan re, hema hema li her bajari bi yekcarê hejmara livbaziyan xwe zêdekirin. Livbaziyan xwendevan û kargeran, nola encameka van pêşveçûnan, xwe gihandin berfirehbûnê herî mezin.

Ji aliyê hejmarî ve tîkiliyên gelek zêde û gelek bûna livbaziyan, herweha li gelek der û bajaran birêveketina livbaziyan, bi me didin şanîkirin, ku di demên pêşiya me de livbazi wê bêhtir bilind bibin. Girsên gel disa destpêkirin, ku wê çembera pasifikasyonê bişîkinin û hilpişkinên birewer birêve bixin. Ev buyer wê li dû xwe, livbaziyan nuh ji bine. Ji ber vê yekê, livbaziyan ku bi armanca hevkarîya girtigehan bilind bûne, ji bona girsên gel herweha bûn dibistaneka fêrbûn û tûjbûnê. Ev serpêhatin wê li pay xwe re livbaziyan cure-cure yên nuh, ref bi ref bilezine.

Piştî bédengiya ku demeka dirêj doma, girsên gel bi tîrêja ku ji girtigehan derketî, agirê serhildanê pêxistin û rapirin. Weke ku deşta dişewite nikare bê vemirandin, girsên gel bi me didin xuyakirin, ku amade ne ji bo serhildanên ber fireh... Û tîrêjê carekê agir bi deştan ve xist... Ne polisên rejîmê, ne artêşa wê û ne ji saziyan wê yên konevanî, ê din nikarin vi agiri bivemirînin.

Di domana hemû livbaziyan de, girsên gel rasti polisan bûne, hema tev hatine girtin, hatine hingavtin, lê her carê gava ku deliv dîtî, livbaziyan xwe bi gelek şeweyan berdewam kirin. Hemû çareyan polisan, nekarin pêşveçûna van livbaziyan, lehiya birê ve keti, birawestînin.

Gelek kargêriyan bajaran û kargêriya navenda gelemperî yên SHP ji, ji bo ji rê derxistina livbaziyan hevkarîya grevên xwebirçîhiştinê, tevli polisan xwe livandin û di vê hawîrkanê de polisan li şûn xwe hiştin. Lê zîleha gelên me ya serxwe li rûçikên van sextekarên ji ket û çarîka li ser ruyên wan, jêr ve hât kişandin.

Ev berxwedanên ku bilî hemû keftûlaftan nakarin bîn rawestandin û berxwedana girsên gel a bi biryar, xwediye wê hima mezin bûn, ku divê mirov ji wan re li çepikan bixe. Têkoşîna girsên gel, ne tenê ji bo rizgarkirina jiyana şoreşgerên girti bû. Bêhtir, ji bo bidestveanina jiyaneka mirovayeti di her pîrsê de, ev tîkoşîna xwe da pêş ve.

Berxwedanên li girtigehan, bi hevkarîya girsên gel ku ji roja pêşemîn heya roja dawiyê bi şeweka aktif birêveketin, giha serkeftina xwe. Ev rasti ji, hima ve tîrêjê ye, ku em li ser radiwestin.

Gel radibe ser xwe...

Roja 18'ê Mijdarê, berpirsiyarên Komela Mafên Mirovan, Yekitiya Bijîjkan, Saziya Dadparêzan li Ankara, Yekitiya Dadparêzan û Yekitiya Dadgeran li diji Şerê Nûklear çûn girtigeha navendi li Ankara. Hevdi-tin li ser rewşa girtiyan pêkanîn. Ji dadvanê girtigeha navendi li Ankara xwestin, ku ji bo kêş û pêrgalên 71 girtiyan, çareyan veristîne peyda bike.

Her di vê rojê de, dadparêzên endamên Saziya Dadparêzan li Ankara, li pêşiya avahiya saziyê civîneka bo rojnemeyan çêkirin. Dadparêzan, di civîna xwe de "Nameya Vekirî" ku ji Ozal re hinartine, xwendin. Di

nameyê de, li ser biryar û zagonên yekê tebaxê, li ser nebaşbûna rewşa girtigehan bi destpêka vê zagonê û hoyên girtiyan, rawestî. Ji weşanan, rojnemeyan, dezgeha ragihandinê û ji saziyan demokrat xwestin, ku bêhtir bala xwe bidin pîrsê û nêzîkahiyeke ji bo astengan birêve bixin. Dadparêz, di nameya xwe de daxuyankirin, ku ji buyerên di girtigehan de û buyerên mirinê, Wezirê Dadiyê wê berpirsiyar bihê ditin.

Partiya Sosyalîst ji, bi armanca hevkarîya grevên di girtigehan de, grevên xwebirçîhiştinê birêve xist. Li bajarên Adana, Stambol, Ankara, Îz-

Dûmahîk di rûpela 19'an de

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Li Kurdistanê livbaziyan çekdarî bi livbaziyan konevanî digihin koçberên dorfirehtir

Di meha Mijdarê de, livbaziyan çekdarî bi livbaziyan konevanî li Kurdistanê bêhtir hatin xurtkirin. Di vê mehê de buyereka wusa ya bi naverok xwe serdest kir. Li kêleka dewlemendbûna hedefan û azinan, li hemû eniyên şer, li çar aliyên Kurdistanê û Tîrkiyê, tîkoşîna me bû bîngeha danûstandinan. Ev serpêhatin tevli pêşveçûna taybetî û xwedî-sixlet, pêşveçûna di pîrsên din de ji, dawêşand pêşiya çavan.

Di serê meha Mijdarê de gelek êriş bi taybetî çûn ser saziyan asimilasyonê yên mêtîngeran. Hinde ji van saziyan bi navên "dîbistanan" hatin tunekirin, hilweşandin û rûxandin. Kesên ku bin navê "mamhostayîyê", politîka mêtîngerîyê li Kurdistanê didomandin, heya koçberêka pêwîst hatin bê hikarkirin û melisandin. Ev saziya mêtîngeran baş jar ket. Di domana livbaziyan biharê de, li gelek êrdimên Kurdistanê "Zagona Leşke-

riyê" bi biserkeftîni hat bikaranîn. Bi dehan kes, tîkoşerên nuh, xwe gi-handin refên tîkoşinê, refên şoreşa Kurdistanê. Di nivê meha Mijdarê ya duwemîn de, şeweyên hedefan xwe zêdetir kirin. Tevli metropolên Tîrkiyê, li gelek êrdiman girsên gel rabûn livbaziyan. Livbazi xwe gi-handin sixletên serhildana girsên gel. Li kêleka van gîştan, gelek saziyan dadgerî û tekellên (monopolên) nîzama faşîst û mêtînger, rasti hinde êrişên çekdarî û narinçokan bûn. Zîrarên mezin li wan hatin xistin.

Di sersaliya damezirandina Partiya me PKK a dehan de û di domana berxwedanên tunde yên di zindanan de, ev peyvajo giha koçberên pêwîst-tirin. Di reya girsên tîkoşinê de, gavên herî pêwîst hatin avêtin. Sixletên vê dema em tê de, xwe bi vê nolê şanî dikin. Lêdanên gelek mezin li saziyan leşkerî, politîkî, aborî û dadgerî yên mêtîngeran hatin xistin û

Ji bo çewtşanîkirina livbaziyan rizgariya neteweyî mêtînger hêviya xwe bi derewan girêdane

Mêtîngerên faşîst ên ku dixwazin gelên me bixapînin û pêşveçûna tîkoşîna me ji çavan veşêrin, livbaziyan me çewt şanî dikin, ji ber ku bi hemû êrişan û azinan nikarin tîkoşîna me birawestînin. Bi vi awahi dixwazin posîdeyên tîkoşîna me yên ku xweş afirine, hindekî ji holê rakin û wan tengezar bikin.

Roja 24'ê Mijdarê, li gundê Başar navçeya Gercewsê bajarê Mêrdînê, li nêzîkî gund, yekitiyeka bizava taybetî ya mêtîngeran kete kemîneka yekitiyeka ARGK. Yekitiya dijmin lêdanên xedar xwar. Mêtînger, encamên pozberiyê yên rast û resen êşkere nekirin û veşarti hiştin. Hejmara kuştîyan xwe ji bi dizî hiştin. Mêtînger, daxuyankirin, ku di şer de polîsek û 2 "terorîst" hatine kuştin. Lê paşê, rasti derketin ser avê. Diyarbû, ku hejmara kuştîyan ji leşkerên mêtîngeran gelek bilindtîre. Mêtînger, gotin, ku di şer de "terorîstek" bi navê Sadîk Çelebî hatiye kuştin. Lê niha êşkere bû, ku ev welatperwer demeka kin berî pozberiyê hatibû girtin. Mêtînger wî di karakolê de, bi îşkencê kuştine. Bi xwe kargereki Kurd, ê welatperwer bû. Malbata Sadîk Çelebî bi daxwaznameyekê serî da saziyan mirî û xwest, ku li ser ceseda wî otopsiyeka bijîjki bêtin çêkirin. Lê mêtînger tehdîtên xwe li malbata wî kirin û daxwaza wan nepejirandin. Ev buyer ji, bi delil datine holê, ku dixwazin tewanbariya xwe ji çavan veşarti bihêlin.

Di sersaliya damezrandina Partiya me PKK a dehan de, livbaziyan me xwe gihandin koçberên bilind. Mêtînger ji, li hemberê vê bilindbûnê

ketin nava tîrsê. Lewma ji tîrs û xofa di nav leşkerên mêtîngeran de roj bi roj mezin dibe. Yekitiyan artêşa mêtînger radibin hevûdu, hinde kazayên mezin di nav wan de pêktên û hejmaran van xwe zêde dikin. Gelek leşker ji aliyê morali ve nexweş ketine, keli bi keli radibin hev û li diji hev şer dikin. Weke em ji nûçeyên rojnemeyên mêtîngeran dixwinin, roja 27'ê Mijdarê, li nêzîkî gunde Işıkveren navçeya Qilaban bajarê Çolamergê, panzêre-

rewşeka cenga berfireh a seranser xwe da şanîkirin.

Di demêkê de, ku mêtînger dixwestin bi girtinên dorfireh hinde encaman bi destên xwe ve binin û vê jêhatibûna xwe danezane bikin, şerê me li hemû bajarên Kurdistanê û Tîrkiyê xwe bala hilani. Li hemberê vê yekê, mêtînger ketin nav tîrs û xofeka gelek mezin û ya seranser. Gava ji aliyekê, ji ber sersaliya Partiya me ya dehan li çar dorên Kurdistanê, mêtînger tedbirên xwe digirtin, ji aliyeka dinê xwestin, bajarên Kurdistanê yên li derveyî girêdana awerta tevli vê nîzama xwe bikin. Ji bo vê daxwaza xwe, amadekarî û tevdirên herî mezin birêve xistin. Bi vi awahi bi devê xwe bi xwe, pejirandin, ku nikarin pêşveçûna şerê me birawestînin, ji ber ku şerê me bi gavên mezin xwe diavêje pêş û xwe dilezîne.

Hilpişkîna me ya Payîza sala 1988'ê, bi serkeftinên pêwîst û bûha, di van rojên em tê de, digihe dawiya xwe. Belê ji bo domana zivîstana li pêşiya me, amadekarîyan dewlemend cihên we girtine. Bîngeheka gelek xurt û zexm, ji bo perwendekirinên leşkerî û konevanî û ji bo livbaziyan şoreşê hatiye danin û afirandin. Bi van pêşketinan, sala 1988'ê, xwe xiste nav rûpelên serfiraziya Tîkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistanê. Nîzama faşîst û mêtînger, di vê salê de ji rasti hundabûnên mezin bû. Vê yekê di ava hestuyan xwe de ji sehdi-ke û pê gēj dibe. Roj bi roj bêhtir, dikeve nav asteng û tengezariyan mezintir.

Metropolên Tîrkiyê bi livbaziyan narinçokan lerizîn

Bi armanca pîrozkirina sersaliya damezirandina deh saliya PKK û hevkarîya berxwedana girtigehan, li bajarên Stambolê û İzmirê, livbaziyan narinçokan ên refbîref hatin birêve xistin. Bi daxwaza berfirehkirina eniyên şer û nexebitandina hemû saziyan mêtîngeran, li bajarê Stambolê, êriş çûn ser hinde holdîngan û karxanên monopolan. Zîrarên pîr mezin li wan hat xistin. Herweha li gelek deran dirûşmên bi narinçok hatin daleqandin û belavok hatin belavkirin.

Roja 26'ê Mijdarê livbaziyeke bi narinçokan li Stambolê pêkhat. Li taxa Findik, avahiyan "Akbank Genel Müdürlüğü" û "Merkez Şubesi" hatin bombekirin. Narinçok, bi şev dora seet 23.30'an peqî. Ji ber ku hima narinçokê gelek zexmbû, bi milyaran Lîrên Tîrkî zîrarên mezin giha van herdu bankan.

Roja 27'ê Mijdarê ji, êrişeka çekdarî û bi narinçokan çû ser kampusa

ka leşkerî ya dewriyê qulibiye. Serbazekî bi navê Memîk Soydan, ku di panzêrê de bû, miriye.

Ji aliyeka din, hinde yekitiyan leşkerî yên mêtîngeran di navbera Şîrnex û Qilaban de, derketibûn operasyonan. Du şaxên yekitiyan rasti hevûdu dibin. Serbaz dîreşînin ser hevûdu û şereki giran di nav wan de derdikeve. Di şer de serbazek hat kuştin, sisê ji xedar birindar ketin.

girtigeha Buca ku sawciyê İzmir-Buca li wir dima û ser lojmanên (xaniyan) girtigehê ku ji hêla cendermeyan dihatin parastin. Di êrişê de sawciyê (dadvan) mêtînger Mehmet Emîn Oge û jina wî birindar ketin. Ev narinçok û berên, ku li ser sistema dadgeriya mêtîngeran hatine reşandin, bûn naverokeka bi nîrx, ji bo xwedi li dîliyan şer derketinê, ku bi bedela mirina xwe di girtigehan de liberxwedidin.

Ji hêla din, bi armanca hevkarîya berxwedana di zindanan de, livbaziyan girsên gel ên konevanî xwe zêde kirin. Li hemû bajarên Kurdistanê, pêşemîn ji li bajarên weke Erzerom, Amed û Dêrsimê, gelek grevên xwebirçîhiştinê, xwepêşdan û rêveçûn hatin pêkanîn. Ji aliyê livbaziyan konevanî yên girsan ve, meha Mijdarê, bû meheka wusa, ku hilpişkinên gelek mezin xwe dan pêş û afirin.

●